

General Franco İngilterenin tavassut teklifini reddetti

350,000 kişilik bir ordu 1000 topla son taarruza hazırlanıyor

Franconun kardeşi İtalya ile İspanya arasındaki menfaat birliğinden bahsediyor. Mütarekeden evvel af ilânı da kabul edilmedi

Londra 18 (A.A.) — Frankist mahfillerinde söylendiğine göre Burgos hükümetinin, Başvekil muavini general Jordana, Hodgson tarafından yapılan tavassut teklifini general Franco namına reddetmiştir. General Franco, Cümhuriyetçilerin kayıdsız ve şartsız olarak teslim almalarnı istemektedir.

Aynı mahfillere göre, Franco teslim olan Cümhuriyetçilere karşı merhametkârane davranacak, fakat muhasamatın durması için ilk şart olarak umumî af ilân edilmesinin ileri sürülmesini kabul etmeyecektir.

Franco son taarruza hazırlanıyor

Burgos 18 — Nasyonalist mahfiller, dahill harbin sona ermesi artık saat meselesi telâkki edileceğini ve Fransa ile İngilterenin Francoyu hukukan tanımaları neticeyi çabuklaştıracaklarını beyan ediyorlar. Maama-

(Devamı 7 nci sahifede)

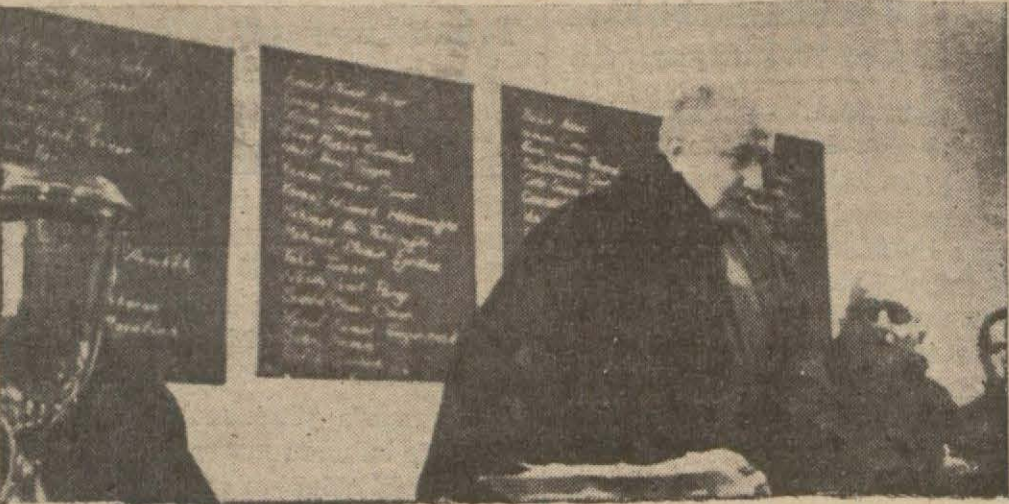

Franco topçusu ve tayyareleri tarafından bombardıman edilen Madridin harab caddelerinden biri

B. Hasan Hayri baro reisliğinden istifa etti

Istifaya sebep Denizbanktan alınan altı bin lira vekâlet ücreti meselesidir

B. Hasan Hayri, banka ile aralarında takarrur eden 12 bin liranın altı bin lirasını aldığını dünkü Baro içtimasında söyleyerek, arkadaşlarına geniş bir tahkik ve takdir hakkı verdiğini bildirdi

Baro reisi nutuk söylüyor

(Yazısı 4 üncü sahifede)

Kar

Karahisar - Giresun yolu kapandı

Ş. Karahisar 18 (A.A.) — Düünden beri devam eden kar yağışı sonunda kasabaya 20 santim, Eğribel mıntakasına da bir metre kırk santim kar düşmüştür. Bu yüzden Karahisar - Giresun yolu kapanmıştır.

Dikkatler:

Elpençe divan

Bir resim intişar etti: Bir yüksek memurun karşısında iki vatandaş, - eskilerin «elpençe» dedikleri şekilde - divan duruyorlar...

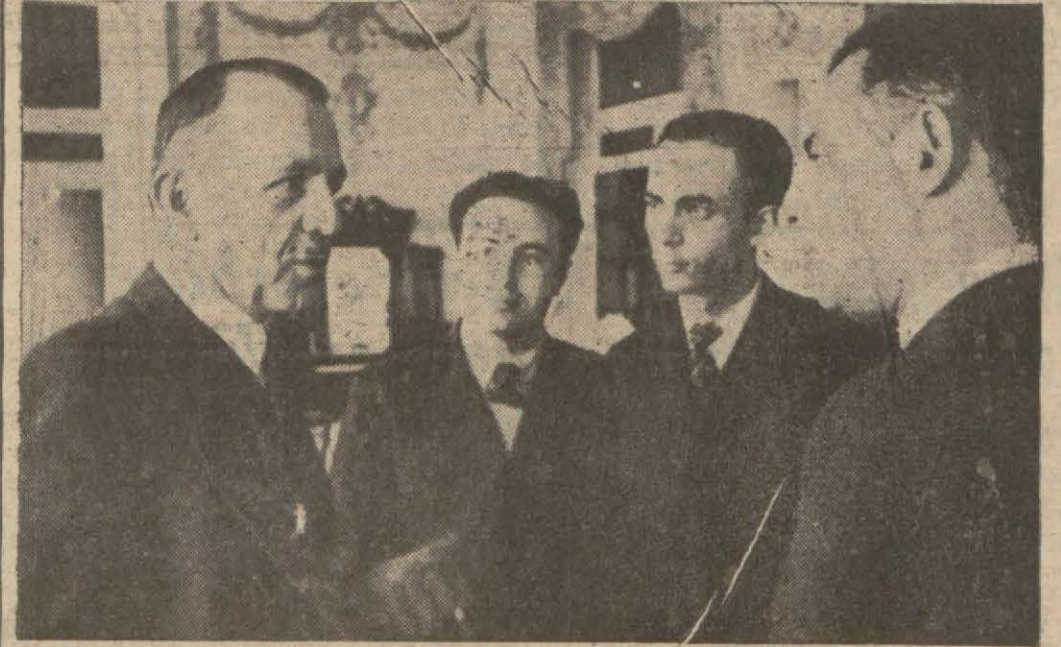
Rikkü tarzında selâm vermeler kadar, bunlar da demokratik zihniyetimizle telif edilemez manzaralardır... Böyle resimler gözleri rencide ediyor.

Bir âmir hürmet lâzımsa asyâi vaziyetlerle onun memnun olamayacağını artık katî surette herkes anlamalı... Âmirin mesâi programını tamamlamağa yardım için üzerimize terettüp eden vazifeyi imkânın son haddine kadar hulûsla, samimiyetle yapmak... İşte kendisini en fazla memnun edecek hürmet...

Hariciye Vekilinin mühim beyanâtı Türkiye sulh faaliyetine devam kararındadır

Bulgar Başvekili B. Köseivanof yakında Ankaraya gelecek

B. Şükrü Saracoğlu, Bükreşten dönüşte Belgrad ve Atinaya da uğrıyacak

Hariciye Vekili gazetecilere beyanatta bulunurken

Hariciye Vekili B. Şükrü Saracoğlu, Balkan antantının Bükreş toplantısında bulunmak üzere dün akşam Sempion ekspresile Bükreşe hareket etmiştir. Vekil Sirkeci garında vali,

İstanbul kumandanı, diğer generaler, Belediye, Parti ve adliye erkânı, sefirler, konsoloslar ve daha birçok zevat tarafından uğurlanmıştır.

(Devamı 7 nci sahifede)

Başvekil bugün mühim bir nutuk irad edecek

Bugün açılanlarla memleketteki Halkevlerinin sayısı 367 ye baliğ oldu

Reisicümhur İsmet İnönü diyor ki:

“Halkevi, yeni Türkiye hayatının başlı başına bir unsuru, başlı başına bir remzidir. Yeni nesil, açık havada, spor meydanında ve Halkevinde toplanıyor. Ancak böyle bir nesildir ki, beden kuvveti, fikir kuvveti, iman kuvveti ile yeni Türkiyenin istikbalini kuruyor, yeni zamanın bütün sert dileklerine cevap vermeğe hazırlanıyor.»

Ankara 19 (Telefon) — Bugün Halkevlerinin açılışının 7 nci yıl dönümüdür. Bu münasebetle bugün Halkevinde büyük bir merasim yapılacaktır. Merasime saat 15 te İstiklâl marşı ile başlanacak bunu müteakib, Başvekil ve Cümhuriyet Halk Partisi umumî başkan vekili doktor B. Refik Saydam mühim bir nutuk irad edecektir.

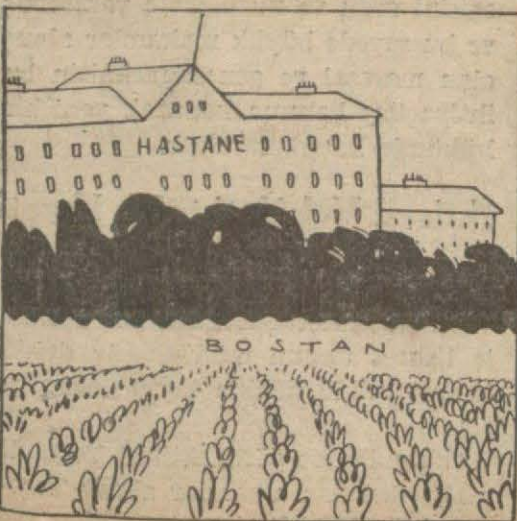
Bu nutuk Ankara radyosu ile neşredileceği için mevcut bütün Halkev-

lerle açılacak 158 yeni Halkevi tören salonlarında bulunanlar Başvekilimizin nutkunu dinliyecekler, ondan sonra mahallî programlarını tatbik edeceklerdir.

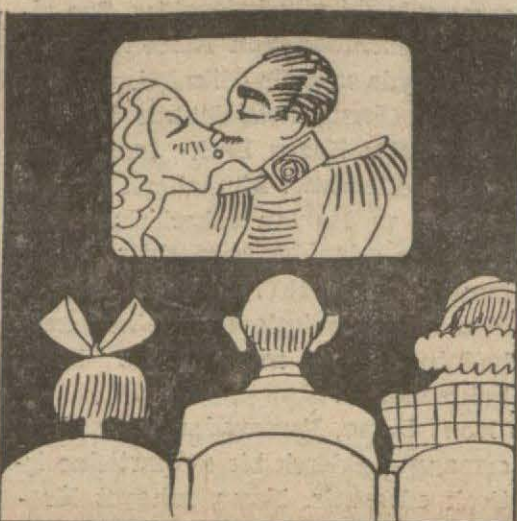
Dün akşam sosyal yardım komitesi menfaatine bir balo verilmiştir. Balo geç vakte kadar gayet samimi bir hava içinde geçmiştir. Evin iki solanunda da Halkevi ressam ve heykel-

(Devamı 13 üncü sahifede)

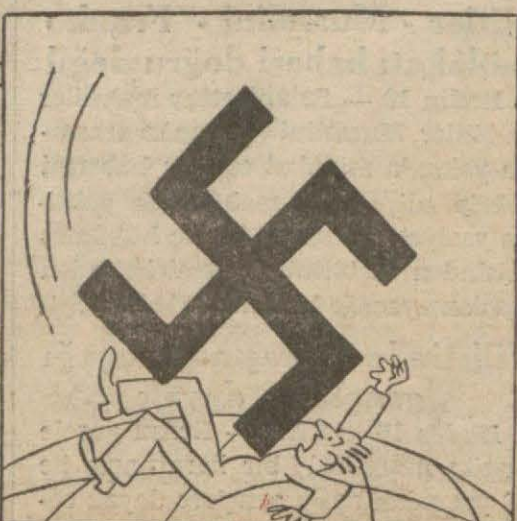
Meseleler dünyası!... (7)

Tifo meselesi!

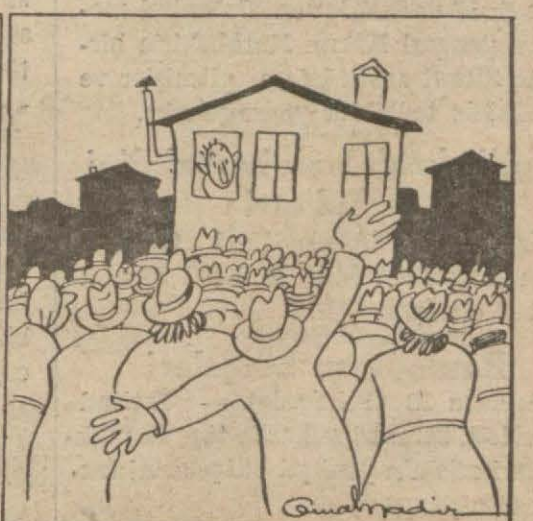
Sinema meselesi!

Avusturya meselesi!

Talih meselesi!

Akraba meselesi!

Dün Geceki ve Bu Sabahki Haberler

Fransaya satılan Amerikan tayyareleri meselesi

Ayan Meclisi ordu encümeni, Fransaya tayyare inşa edilip edilmediğini tahkik ediyor

Vaşington 18 (A.A.) — Ordu encümeni, Fransaya satılan tayyareler içinde muhtelif nezaretlerin oynadığı rollere dair gizli celse esnasında yapılan tahkikat hakkındaki ilk raporunu neşretmiştir.

Åyandan Clark ve Nye tarafından sorulan suallere cevaben Amerikanın hava kuvvetleri başkumandanı general Arnold, «Douglas» tayyarelerinin Fransaya satılması keyfiyetinin bu kumpanyanın Amerikan ordusu için yaptığı inşaatı mutazarrır etmiyeceğini beyan etmiştir.

General Arnold ve yüzbaşı Krausun şahadetleri Los Angeles'te sukut eden «Douglas» tipindeki tayyarenin orduya aid sırları ihtiva etmediğini te-

yid etmektedir.

Harbiye müsteşarı Johnson, Fransız askeri heyetine karşı gösterilen kolaylıklar dolayısıyla Woodring ile arasında ihtilâf çıktığına ve bu kolaylıkların yapılması için Bullitt'in müdahale ettiğine dair dolaşan şayiaları tekzip etmiştir.

Encümen yarın aynı mevzu hakkında Morgenthau tarafından yapılan şahadeti neşredercektir.

New - York 18 (A.A.) — Cümhuriyetli treninde seyahat eden Roosevelt, Fransaya yapılan askeri tayyareler satışının tamamen meşru olduğunu ve hükümetin bu satış yapmağa salâhiyettar bulunduğunu beyan etmiştir.

Reisicümhurla Mısır Kralı arasında telgraflar

Ankara 18 (A.A.) — Mısır Kralı Farukun doğduğunun yıldönümü münasebetiyle aşağıdaki telgraflar teati olunmuştur:

Majeste birinci Faruk

Kahire

Doğduklarının yıldönümü münasebetiyle majestelerine en hararetli tebriklerimi ve şahsi saadetlerle asil Mısır milletinin refahı hususundaki çok samimi temennilerimi arz etmekle derin bir zevk duymaktayım.

İsmet İnönü

Ekselâns İsmet İnönü

Reisicümhur

Ankara

Doğduğumun yıldönümü münasebetiyle ekselânsızın gönderdiği lütfkâr telgraf beni fevkalâde mütehasşis etmiştir. Ekselânsınıza candan teşekkür ederken gerek şahıslarına, gerek asil Türk milletine en samimi temennilerimi arz ederim.

Kral Faruk

Adliye Vekâleti hususî kalem müdürlüğü

Ankara 18 (Telefonla) — Adliye Vekâleti hususî kalem müdürlüğüne seferberlik müdürlüğü birinci şube şefi B. Celâl tayin edilmiştir.

Suriye Kabinesi istifa etti

Nasyonalist blok, bütün mebusları içtima davet etti

Şam 18 (A.A.) — Havas: Mardam Kabinesi istifa etmiştir. Hükümet, Reisicümhura gönderdiği bir mektupta «Siyasi vaziyetin inkişafı dolayısıyla vazifesine devam etmek imkânı kalmadığını» bildirmektedir.

Nasyonalist blok, Büyük Millet Meclisi için bir içtima tertib etmektedir. Suriyenin bütün mebusları bu içtima davet edilmektedir.

Ziraat Vekili ile general Kâzım Karabekirin tedkikleri

Ankara 18 (Telefonla) — Ziraat Vekili B. Muhlis Erkmen İstanbul mebusu general Kâzım Karabekirle birlikte Ziraat enstitüsüne gitmişler ve enstitüde tedkikler yapmışlardır.

İngiliz kralı Irak başvekilini kabul etti

Londra 18 (A.A.) Kral Georges dün Irak Başvekili B. Nuri Essaidi kabul etmiştir.

Bankaların bütçeleri

Ankara 18 (Telefonla) — İktisad Vekâleti, Ziraat bankasıyla toprak mahsulleri ofisinin yeni yıl bütçelerini tasdik etmiştir.

Beden terbiyesi ve spor klüpleri

Klüpler ihtiyaca göre yeniden kurulacak

Ankara 18 — Beden terbiyesi umum müdürlüğü spor işlerimiz etrafında tetkiklerine devam ediyor.

Şimdiye kadar klüpler federe veya gayri federe diye ikiye ayrılmıştır. Bu ikilik kaldırılmaktadır. Klüpler ihtiyaca göre yeniden kurulacak, beynelmilel teşkilâtla temas umum müdürlük vasıtasıyla yapılacaktır. Bu hususta bir nizamname hazırlanmaktadır.

Nüfusu nisbetine göre memlekette 943 şehir, 34,876 köy klübü teşkili lâzım geliyor. Fakat şimdilik buna imkân yoktur. 12 yaşından 45 yaşına kadar her erkek ve 12 yaştan 30 yaşına kadar her kadın beden terbiyesi ve spor mükellefiyetine tabidir. Şimdilik 12-23 yaş arasında erkeklerin terbiyesiyle meşgul olunacaktır. Bu yaştan yukarı olanların klüplere girmesi şimdilik ihtiyari olacaktır.

Teşkilât için lâzım gelen muallimleri temin etmek üzere orduda bir beden terbiyesi mektebi açılacağı gibi Maarif Vekâleti de eğitimci kursuna devam edenlere beden terbiyesi dersi verecektir.

Paris büyük elçiliğimizde kabul resmi

Paris 18 (A.A.) — Türkiye büyük elçisinin refikası bayan Davas, büyük elçilik salonlarında, Fransa Reisicümhurunun refikası bayan Lebunun şerefine büyük bir kabul resmi tertib etmiştir.

Davette bütün elçiler ve nazırlar refikalarile birlikte hazır bulunmuşlardır. Diğer davetliler arasında âyan ve mebusan reislerle bir çok parlamento azası Riyaseticümhur ve Hariciye nezareti erkânı, akademi azaları ve Parisin tanınmış şahsiyetleri de göze çarpıyordu.

Şimal memleketleri konferansı

Stokholm 18 (A.A.) — Hariciye Nazırı B. Sandler, Şimal memleketleri Hariciye Nazırlarının 20 şubattan 22 şubata kadar sürecek olan toplantısında hazır bulunmak üzere pazartesi sabahı Helsingforsa hareket edecektir.

Yugoslavyanın harici siyaseti değişmeyecek

Belgrad 18 (A.A.) — Hariciye Nazırı B. Markoviç, yerli ve yabancı gazetecilerin resepsiyonunda, şimdiye kadar takip edilen dış politikada hiç bir değişiklik olmadan devam edileceğini bildirmiştir.

Atinadan Belgrada dönen prensesler

Belgrad 18 (A.A.) — Prens Olga

Cümhurreisimiz Amerikaya hitabede bulunacak

Hitabe Türk - Amerika dostluğunun tezahürüne vesile teşkil edecek

Ankara 18 — Ankara radyosu evvelki gece Amerikaya doğru kısa bir tecrübe neşriyatı yapmıştı. Bu tecrübe muvaffakiyetle neticelenmiştir.

Haber verildiğine göre Cümhurreisimiz İsmet İnönü yakında radyo vasıtasıyla dost Amerika milletine bir hitabede bulunacaktır. Cümhurreisimiz Türklerin Amerika hakkındaki samimi hislerine tercüman olacaktır.

Hitabenin irad edileceği gün, memleketimizde ve Amerikada ilân edilecektir.

Dünkü kabul resmi

Ankara 18 — Cümhurreisi ve bayan İnönü tarafından üçüncü ve dördüncü derecedeki vekâletler memurlarile refikalarına bu akşam saat on yedide Çankayada bir çay ziyafeti verilmiştir.

Kabul resmi saat on dokuza kadar devam etmiştir.

Son dakika

İtalyanın Suriyede propagandası

Bari radyosu on gündenberi bu hususta neşriyatta bulunuyormuş

Paris 19 — Suriye kabinesinin istifası siyasi mahafil tarafından ehemmiyetle karşılanmıştır. Bu mahfillerde deniliyor ki:

«İstifa Akdenizde vaziyetin çok nazik bir safhaya girdiği sırada oluyor. Fransız - Suriye anlaşmasının tatbiki Fransa ile Suriyeyi alâkadar eden bir meseledir. Fakat İtalya da bu işe karışmaktadır. İtalya, Fransayı Suriyedeki işlerinden mahrum etmek istiyor. Bunun için Bari radyosu on gündenberi yaptığı Arapça neşriyatta Suriye hükümetile Fransa arasında müzakereye taraftar olanların arasını açmağa çalışmaktadır.»

B. Rooseveltin mühim bir nutku

Vaşington 19 — Amerika Cümhurreisi B. Roosevelt bugün radyoda söylediği bir nutukla San Fransisko sergisini açmıştır. Cümhurreisi demmiştir ki:

«Sulhün muhafazası ilk düşüncemiz olmalıdır. Amerika halkı arasındaki tesanüdü muhafaza ederek bugün endişede bulunan insanlığı ve otokrasiye karşı demokrasiyi müdafaa edebilir. Amerika silâhların tahdidî projesini memnuniyetle kabul eder.»

Münhte duvarlara eski Alman bayrakları yapıştırıldı

Münih 19 — Burada duvarlara beyaz, siyah, kırmızı renkte küçük eski Alman bayrakları yapıştırılmıştır. Polis bunları kaldırmıştır. Bu bayrakların teoloji fakültesinin kapatılmasını protesto için duvarlara yapıştırıldığı zannediliyor.

Hitler - Mussolini - Franko mülakatı haberi doğru değil

Berlin 10 — Salâhiyettar mahfiller B. Hitler, Mussolini ve Franko arasında yakında mülakat olacağı haberini tekzip ediyor. Bu mahfillerde politika vaziyeti dolayısıyla bu üç hükümet reisinden hiçbirinin memleketinden ayrılamayacağı bildirilmektedir.

Filistinde 18 yaşından aşağı gençlere dayak

Kudüs 18 (A.A.) — Resmî gazete bugün neşrettiği bir kararname ile 18 yaşından aşağı gençlere dayak ce-

Filistin işinde Yahudiler arasında ihtilâf çıktı

Müdafaa sermayesi teşekkülünün binasına karşı tecavüzlerde bulunuldu

Kudüs 18 (A.A.) — Dr. Weizmann'ın siyasetine müzahir olan mutedil Yahudi elemanlarile müfrit sağ cenaha mensub siyonist rövizyonistler partisi arasındaki ihtilâf, Filistin Yahudilerinin emniyeti için vücade getirilen müdafaa sermayesi teşekkülü meselesi dolayısıyla hâd bir safhaya girmiştir.

Rövizyonistler, Filistin Yahudilerinin menfaatlerini tamamen temsil etmeyen bu teşekkülden sistematik bir şekilde uzaklaştırıldıklarını iddia etmektedirler. Bunlar, pek menfi bir tarzı hareket ittihaz edildiği kanaatinde idirler.

Roma, Berlin ve Tokyo arasında askerî anlaşma

Metin üzerinde mutabık kalınmış fakat Japonya imzada mütereddid

Tokio 18 (A.A.) — Havas: En iyi kaynaklardan alınan malûmata göre, Roma, Berlin ve Tokio hükümetlerinin mümessilleri aylardanberi üç taraflı bir askerî anlaşma için çalışmakta ve metin üzerinde mutabık kalmış bulunmaktadırlar.

Bununla beraber, Japonyanın halen imzada mütereddid bulunduğu kaydediliyor. Bunun sebebi, demokrasilere karşı ihtiyatlı bir siyaset takibine taraftar olan mutedil mahfillerin ekalliyette olan müfrit milliyetperverler tarafından Tokioda derpiş edilen siyasete mukavemet vermekte devam etmeleridir.

Tokioda iyi malûmat alan mahfiller, nasyonalist mücadelesinin muvaffakiyet veya akametinin hiç şüphesiz mevzuubahis üç taraflı askerî anlaşmanın akibetine bağlı bulunacağı kanaatinde idir. Aynı mahfillerde şurası da ilâve edilmektedir ki, bu anlaşma, kominterne yani Sovyetler birliğine karşı bir müdafaa anlaşması şeklinde görünmekle beraber, hakikatta diktatörlerin demokrasilere karşı müşterek isteklerinde tesanüdünü temhir eden çok geniş bir askerî anlaşma imkânını açacaktır.

Kont Ciano

25 şubatta refikasile birlikte Varşovaya gidiyor

Varşova 18 (A.A.) — Resmen bildirildiğine göre kont Ciano ile refikası dört gün kalmak üzere 25 şubatta Varşovaya geleceklerdir.

İtalya Hariciye Nazırı 1863 te Polonya asillerile birlikte mücadele eden İtalyalı demokrat Francesco Nullo'nun statüsünü açacak ve Bielowieza'da Reisicümhur tarafından tertib edilen bir av partisine iştirak edeceklerdir.

Varşova 18 (A.A.) — Matbuat, refikası ve maiyeti ile birlikte 20 şubatta Varşovaya gelecek olan İtalya Hariciye Nazırı Kont Ciano'nun ziyaret programını neşretmektedir.

İtalyan Nazırı, Varşovada Blank sarayında iki gün kalacaktır. Son ziyareti esnasında Von Ribbentrop da bu sarayda misafir edilmiştir.

Kont Ciano, Reisicümhur Mosciki ve Hariciye Nazırı Beck tarafından kabul edilecektir. Mumaileyh meçhul askerine ve İtalyan askerlerinin mezarlarına çelenkler koyacaktır. Nazır, bundan sonra 1877 isyanı esnasında ölen İtalyan miralay Nullo'nun heykelinin açılma merasiminde hazır bulunacaktır.

«Müdafaa sermayesi» teşekkülünün binasına karşı tecavüzlerde bulunulmuştur. Yahudilerin ekseriyetle doktor Weizmann'a müzaheret etmelerine rağmen Londrada bir konferans akdedileceği haberi üzerine müfrit elemanların nüfuzu fazlaşmağa başlamıştır.

Siyonist teşekkülünün icra reisi Benzeviye göre, Londra konferansının hitamında yapılması muhtemel olan intihabat neticesinde millî Yahudi meclisinde ve millî Yahudi konseyindeki parti mümessilleri arasında değişiklikler olacaktır.

Benesin Şigagoda ilk hitabesi

Sabık Reisicümhur demokrasi zihniyetinin neticede galebe çalacağından emin bulunuyor

Chicago 18 (A.A.) — Chicago üniversitesinin himayesi altında ilk umumî hitabesini irad eden Benes, Avrupa'da cereyan edecek hadiselerin mahiyeti ne olursa olsun demokrasi zihniyetinin neticede galebe çalacağını söylemiştir.

Mumaileyh Avrupa galeyanının ilerideki muhtemel tezahürlerini tahlil ettikten sonra Almanyanın ve İtalyanın «Sözde muslihane» bir şekilde Akdenizde elde edecekleri nüfuz ve Japonyanın Uzak Şarkta temin edeceği vaziyet neticesinde muazzam bir ihtilâf çıkması ihtimalini derpiş ederek bu halin belki de büyük devletler arasında bir çarpışmaya münceer olacağını kaydetmiş fakat bunun yakın bir istikbalde görüleceğini ümid etmediğini ilâve etmiştir.

Benes netice olarak dünya demokrasisinin zaferi için yapılan mücadelenin başında bulunan Amerikadan sitayişle bahsetmiş ve Amerikanın verdiği misalin dünya ihtilâflarını halletmek suretile dünyada bir ahenk husule getirebileceğini söylemiştir.

Emir eri

Tekaüd mareşal ve general-lere birer emir eri verilecek

Ankara 18 (Telefon) — Milli Müdafaa Vekâleti, emirberler ve seyis erleri hakkındaki kanuna ek olarak yeni bir proje hazırlamıştır. Bugün yürürlükte olan 1600 sayılı kanuna göre Cümhuriyet ordusunda emir eri yalnız Teğmenden Mareşala kadar verilmektedir.

Ordumuzda yüksek makam ve hizmetlerde bulunan mareşal ve general lere tekaüd olduktan sonra hiç bir hizmet eri verilmemekte ve bu yüzden ordunun çok emekli ve şerefli birer uzuvları olan bu zatlar tekaüdlüklerinde sıkıntı ve zorluğa düşmektedirler. Bütün ömrünü ve tükenmez meşaisini ordu ve memleketle vakfetmiş ve bu sayede büyük makamlar almış olan mareşal ve generallarımızın bu ihtiyaçları kanuna konacak yeni bir hükümle karşılanacaktır.

İktisad Vekâleti teftiş heyeti takviye olunuyor

Ankara 18 (Telefonla) — İktisad Vekâleti müfettişlerinden B. Hulusî iç ticaret umum müdürlüğü dahilî ticaret müdürlüğüne tayin edilmiştir.

Öğrendiğine göre, İktisad Vekâleti maliyeden bazı unsurlar almak sure-

AKŞAMDAN AKŞAMA

Pek makbul bir vatandaş tipi

Nobel, sulhu severmiş; edebiyata sevmiş; fennî severmiş... Bunlara dair en iyi eserleri meydana getirecekler mükâfat verilmek üzere bir servet bırakmış... Faizinden ikramiyeler veriliyor.

Bana deseler ki:
— İşte sana muazzam bir sermaye... Ailenin ve kendinin istikbalini temin ediyorum... Muharrirlikten yettiğinden, diyelim ki meslektaşların için bazı hayırpervane tedbirler aldın. Bir de umumî kütüphane teşkil ettin... Makalelerinde okuyorum: Balıklıgölü seiyor, bir klüp yapılımasını sağlıyorsun; bunu da belki kendi paranla tesis eder, İstanbul şehrine hediye bırakırsın... Bunlar, hep aile, meslek ve amatörlik çerçevesine sığmayan dar şeyler... Daha geniş, bütün milletin için ne yaparsın?...

İlk nazarda garip gelecek şöyle bir emelim var:
Bir sene zarfında yeni bir teşebbüse girişerek bunu millî hayatımıza sokanlara Nobelvari mükâfatlar vermek üzere ikramiye faslı ayırdım... Teliflere ayrı, tercümelere ayrı...

Sakın «telif» ve «tercüme» dedim diye, edebiyat, sanat mükâfatları tesis edeceğimi sanmayın... Bilâkis, pek alelade şeylerden bahsedeceğim... İşte misaller:

Bundan bir sene kadar evvel, Akagündüz, mahallebici dükkânlarının son yıllar içinde aldıkları şekil üzerine dikkati celbediyordu: «İşi aynı zamanda tavukçuluğa, pilâvçılığa, çorbacılığa döktüler... İnsan artık, mağuş madde midir diye düşünmüyorum... Hem halis iptidai madde, hem ucuz... Bravo bunu bularak şehrimizin teamülleri arasına sokana...» diyordu.

Böylesinin Avrupada emsali yok... Bu, «telif» faslından bir ikramiye alabilir... (Sarı boya karıştırıp tavukları semiz göstermek şartı ile!)

Gelelim «tercüme» sine:
Ayaküstü yemek yenen bûbik lokantalar, Byoğlunda birer ikşer türemeğe başladılar... Amma, benzerleri garbde yarım asırdanberi var... Öyleyse bizdekiler «tercüme» de değil, belli şeraitimize göre adaptasyon... Böyle bir yeniliği memlekete ilk önce getirip muvaffak olan ve taklit ettirene de o fasıldan bir ikramiye...

Diyeceksiniz ki:
— Deli misin?... Onlar ticaretlerini tutturunca zaten kazançlarını buluyorlar... Hem niçin ille bunları ehemmiyetli görüyorsunuz?

Nobel'in mükâfatını alanlar da şaheser yazdıkları için, zaten daha evvelden emeklerinin karşılığını almışlardır. Fakat kendilerini yine teşvik lüzumu görülmüş... Bizim de şu yeknasak hayatımıza biraz revnak, biraz hayırlı değişiklik verecekler katmerli teşvike değmiş mi?... (Bahusus, üstelik «Türk olmaları» şartını koyacağım.)

Dikkat ediniz: Yukarıki çeşit kaç yeniliğin bir sene içinde piyasada türediğini bulabileceksiniz? Acıacak kadar az... Hem de çoğu mideye taalluk ediyor... Bir taraftan devletçi müesseseler dev gibi yükselirken, ölinde paralı olan - ferdî şekilde bir teşebbüse girişecek yerde - ya apartman almağı düşünüyor, yahut da su veya bu devlet müessesesine mal satmağı...

Medenî bir insanın yüzünde zekâ, neşeyi, tefekkür ve tahassüsü ifade eden bir kırışık olduğu gibi, medenî bir şehrin de meydanlarında, caddelerinde, köşesinde, bucağında vatandaş buluş ve atılmağının doğduğu bir tecelli olur...

Hani bizde?... Fabrika ve ziraat hududunu aşarak yollarımıza dökülen hani?... Hani yenileri, hani mütemadiyen doğanları?... Mahallebici, piyangoçu, ayakta karın doyurucu?... Daha?...
«Devlet müesseselerinde komisyonculuk mülga!» dendi miydi, en zenginlerimiz bile ibibik kuşu gibi düşüyor... Sanki koskoca hayat ortasında yeniden yaratılacak, yeniden kurulacak iş kalmamıştı...

Onun içindir ki, en makbul en

ŞEHİR HABERLERİ

Eminönünde yeni istimlaklar yapılıyor

Bir buçuk aya kadar istimlak edilen bütün binalar yıktırılacak

Yıktırılmakta olan Eminönü Hanının arkasındaki Lâtif Hanına Belediye 27 bin lira istimlak bedeli koymuştu. Fakat mal sahibi bu paraya razı olmadığından Belediye istimlak bedeline yüzde yirmi ilâvesiyle binayı istimlak etmeğe karar vermiştir. Para bugünlerde bankaya yatırıldıktan sonra muamelesi tamamlanacak, bundan sonra bina yıktırılmak üzere münaşasaya konacaktır.

Kızılay cemiyetinin Eminönü şubasının bulunduğu bina da yıktırılmak üzere ihale edilmiştir. Eminönü Hanı arkasında bulunan diğer binaların yıktırılması pazartesi günü bir müteahhide ihale edilecektir.

Mehmed Kâzım eczanesi ile yanındaki binalar hakkında da mahkeme istimlak kararı vermiştir. Bunların parası Nafia Vekâletinden istenmiştir. Bunların paraları geldikten sonra bunlar da yıktırılmak üzere bir müteahhide verilecektir. Bu suretle Eminönü istimlak sahasının bir numaralı haritasına dahil olan emlakın istimlak muameleleri bu suretle son safhaya girmiştir. Bütün binalar nihayet bir buçuk aya kadar tamamilen yıktırılmış ve yerlerinin tanzimine başlanmış olacaktır.

Vilâyet işleri için Vali nezdinde bir içtima

Vali B. Lütfi Kırdar, yarın saat 10.5 da bütün vilâyet müdürlerini, re'asasını bir toplantıya çağırıştır. Bu toplantıda vilâyete aid bütün işler umumî mahiyette görüşülecek, her dairenin müşkülleri halledilecektir. Bu içtima ile vilâyet işlerine bir kat daha sürat verilecektir.

Şehir plânı

B. Prostun mukavele müddeti bir müddet daha uzatılacak

Şehircilik müteahhisi B. Prost nisan başında Paris'ten şehrimize gelecektir. Müteahhisi, o zaman Nafia Vekâletinin İstanbul ve Beyoğlu nâzım plânları etrafındaki itirazlarına karşı hazırladığı cevabı Belediye Reisliği makamına bildirecektir. Şehrin yangın yerlerindeki yollardan bir kısmı B. Prost plânına göre viyadükli yani köprüli olacaktır.

Fakat Nafia Vekâleti viyadükli yollardan bir kısmına itiraz ettiğinden Vekâletin itirazları B. Prost'a bildirilmiştir. Şimdi müteahhisi bunların cevabını Paris'te hazırlamakla meşguldür.

Bundan başka şehir meclisinin evvelki günkü toplantısında kabul ettiği yapı ve yollar kanununun tatbikine dair talimatname de müteahhisi nâzım plânına göre hazırlanacak tatbikat plânı Nafia Vekâletinden tasdik edilinceye kadar muteber olacaktır. Tafsilat irtifai, her semtte yapılacak binaların plânlarını ve kat adedini mahallen tesbit edeceğine göre bu izahnameye lüzum görülmiyecektir.

Diğer taraftan müteahhisi'nin çalışma müddetine aid mukavele müddeti de bitmek üzere olduğundan gerek tafsilat plânının yapılması, gerek Boğaziçi, Anadolu yakası, Adaların plânları için B. Prostun daha bir müddet çalışmasına ihtiyaç görüldüğünden hizmet mukavelesi tecdid edilecektir.

Falcı kipti kadın

Emine isminde bir kipti kadını, Lângada bir apartman inşaatında çalışan birisine bakla ile fal bakarken polis tarafından cürmü meşhud halinde yakalanmış, mahkemeye verilmiştir.

İhtimamla saydığım vatandaş tipi olarak, hayatımıza yeni unsur getirecekler'i seçiyorum... Teşvik edici muhayyel mükâfatını da onlara tahsis ediyorum. (Vâ - Nâ)

Karilerimizin mektupları

Otobüs şoförü ve sigara

Tramvay vatmanlarının iş gör-dükleri sırada sigara içmeleri yasaktır; tramvay yolcularına arabalarda sigara içmenin yasak olduğu gibi.

Otobüslerde yolcuların sigara içmeleri yasaktır; buna mukabil bay şoför sigarasını buram buram tellendirir.

Diyorlar ki: Şoför saatlerce çalır, tiryakidir, onu sigarasından mahrum edemeyiz.

Peki amma vatman saatlerce çalışmıyor mu? Vatmandan tiryaki olmaz mı?...

Üstelik: Vatmanın dumanı açığa savrulur, şoförünki ise, otobüsün içine doluyor.

Vilâyet ve Belediye bütçesi hazırlanıyor

Bu sene İstanbul Maarif bütçesi 2 milyon liraya çıkıyor

939 vilâyet ve belediye bütçelerine esas teşkil etmek üzere alâkadâr şube müdürlerine gördükleri ihtiyaca göre serbestçe tekliflerde bulunmak için salâhiyet verilmişti. Bu salâhiyet üzerine her şube tekliflerini hazırlamıştır. Teklifler muhasebe müdürlüğünde tedkik edilmektedir. Bundan sonra valinin reisliği altında yapılacak bir içtimada bütçenin esasları tesbit edilecek ve bunlar daimî encümende müzakere olunacaktır.

Vilâyet maarif bütçesi, maarif müdürlüğü tarafından hazırlanmıştır. Bu günlerde vilâyet makamına verilecektir. Yeni sene maarif bütçesine göre mevcut kadroya yirmi muallim ilâve edilmiş ve bunlar için tahsisat ayrılmıştır. Bundan sonra görülen ihtiyaca göre vilâyette yeniden yapılacak ilkmektep binaları için bütçeye iki yüz bin lira konmuştur. Geçen seneki bütçede çocuk kampları için altı bin, çocuk bahçeleri için de beş bin lira tahsisat mevcuttu. Bu seneki bütçede bu da ipka edilmiştir. Ancak vali B. Lütfi Kırdar, bu sene şehirde yeniden bir çocuk bahçesi açmağa karar verdiğinden bu tahsisata mühim miktarda ilâveler yapacaktır.

Bu suretle İstanbul maarif bütçesi bu sene iki milyon liraya çıkmıştır ki görülen ihtiyaca göre maarif bütçesi her sene bir miktar daha artmıştır. Buna sebep, ilk tahsil çağında bulunan çocukların çoğalması ve bu nisbette yeni mektepler açmak mecburiyeti hasıl olmasındır.

Vilâyet idare heyetlerinin selâhiyetleri

Vilâyet idare heyetleri, memuriyetleri Yüksek tasdikte iktiran etmemiş olan memurlar hakkında yapılan tahkikattan sonra lüzum ve menî muhakeme kararı vermek salâhiyetini haizdirler. Fakat vilâyetler idaresi kanununda idare şubesi reisleri arasında diğer bazı memurlar zikredilmediği için vilâyet idare heyetleri verilecek kararda tereddüd ediyorlardı. Vekâletten gelen bir emre göre kaza hususî muhasebe memurlarına inhisarlar ve emsali memurlar hakkında da birinci derecede karar ittiha etmek salâhiyetinin kaza idare heyetlerine aid olduğu bildirilmiştir.

Motör çarptı

Rize limanına mensub Haydar reis'in idaresindeki 17 tonluk «Karadeniz» motörü Galata köprüsünün Halîç tarafından Galata cihetine geçerken isimli bir motörün sadmesine maruz kalmış, hasara uğramıştır. Kaza etrafında tahkikat yapılmaktadır.

Yangın başlangıçları

Dün. Şehzadebaşı kebabçı Sabrinin, Mercanda tütünü Hayrinin, Balatta kâğıdçı Saidin dükkânlarında birer yangın başlangıcı olmuş, derhal yetişen itfaiye her üçünü de söndürmüştür.

Tehdit iddiası sabit olmadı

Bu iddia ile mahkemeye verilen Lûtfi hakkında dün beraet kararı verildi

Vergi kaçaklığı yaptıklarını defterdarlığa ihbar edeceğini söyleyerek Orozdibak müessesesini tehdit etmek suretile 1250 lira aldığı iddia edilen ve bu suçtan mahkemeye verilen Lûtfinin muhakemesine dün asliye dördüncü ceza mahkemesinde bakılmıştır. Bu celsede maznun vekil müdafaasını yaparak Lûtfinin tehditle para aldığı sabit olmadığı cihetle beraetine karar verilmesini ve mahkeme ceza vermek cihetine gittiği takdirde müekkilinin sabıkasız olması gözönünde tutularak cezasının tecilini istedi.

Mahkeme kısa bir müzakereden sonra, gerek tahkikat evrakı ve gerekse dinlenin şahidlerin ifadeleriyle maznun Lûtfinin Orozdibak müessesesinden tehditle para aldığı sabit görülmeyişinden kendisinin ekseriyetle beraetine ve başka bir suçtan mevkuf değilse derhal serbest bırakılmasına karar verdi.

Arab Muradın muhakemesi yakında başlıyor

Bir müddet evvel Okmeydanında İnsan adında bir genci, taşla kafasını ezmek suretile öldürmekten maznun Arab Murad hakkındaki tahkikat ikmal edilerek evrak ağırceza mahkemesine verilmiştir. Arab Muradın ağırceza muhakemesine martın yedinci günü başlanacaktır.

Belediye inşaat şubesi müdürlüğü

Belediye fen heyeti tedkik şubesi müdürü B. Arif Hikmet inşaat şubesi müdürlüğüne tayin edilmiştir. Tedkik şubesi müdürlüğüne de bugünlerde yeni bir müdür tavîn edilecektir.

7 darp vakası

Son ay zarfında yaralama vakaları hayli azaldı

Son ay zarfında yaralama vakaları bir hayli azalmıştır. Tesbit olunan polis vakalarına nazaran muhtelif şahıslar arasındaki kavgalar, nihayet doğuş mahiyetinde kalmaktadır. Son yirmi dört saat zarfında yedi doğuş hâdisesi olmuştur.

1 — Osman ve İhsan isimlerinde iki kişi dün köprü üzerinde kavga etmişler, birbirlerini adam akıllı döv-düklerinden polisçe yakalanarak mahkemeye verilmişlerdir.

2 — Beşiktaşta oturan bayan Enver ile kızı Zahide, kiracıları Hüsnîye ve kızı Server ile kavga etmişler, birbirlerini dövmüşlerdir.

3 — Unkapanında Zeyrekte suçu Ramazan ile bakkal Ziver bir hesap meselesinden kavga etmişlerdir. Ramazan Ziveri dövmüştür.

4 — Lâlelide Avni isminde biri, Cemal ve kardeşi Hayri ile kavga etmiş, her ikisini de dövmüştür.

5 — Galatada oturan Sara isminde bir muvazi kadını polise müracaat ederek dostu Said tarafından dövüldüğünü iddia etmiştir.

6 — Çubukluda oturan Bahar isminde bir kadın komşusu Tahir ile oğlu on iki yaşında Hayri tarafından taşla dövüldüğünü iddia etmiştir.

7 — Üsküdar'da Bühranyede oturan Süleyman isminde biri, arkadaşı Kaya adındaki genç tarafından dövüldüğünü beyan ederek polise müracaat etmiştir.

Zabıta, suçluları yakalamış, mahkemeye vermiştir.

Otomobil çarptı

Şişhanede yolun bir tarafından diğer tarafına geçmekte olan Şevket isminde bir genç, âni olarak bir otomobil sadmesine yere yuvarlanmış ve yaralanmıştır. Şevket, kazayı yapan otomobilin numarasının 1890 olduğunu tesbit etmiş, fakat şoför vakayı müteakib kaçmıştır. Polis, şoförü aramaktadır.

İSTANBUL HAYATI

Külâh ve kafes işi!

Tepeden tırnağa kadar herşeyi yepyeni idi. Henüz mağazanın askı buruşukları üzerinde sırtın pardesüsünü kordelâsının ilinti iplikleri sökülmemiş şapkasını, bileğinden fiat markası sarkan eldivenlerini çıkardı, yeni pantolonunun dizlerini itina ile çekerek iskemleye yaklaşıırken masa başında oturan arkadaşı sordu:

— Maşallah bayım. Yine yenilenmişsin. Piyangodan ikramiye çıktı galiba!

Öteki, birdenbire oturmaktan vazgeçerek yeni elbisesini arkadaşına daha iyi göstermek ister gibi iskar-pinlerini gıcırdata gıcırdata bir adım geriye çekildi ve şahadet parmağını dudaklarına yaklaşıtıp mırıldandı:

— Susssss... Buna, külâh ve kafes işi derler. Her babayığtın becereceği şey değildir.

Oturur oturmaz mağrur bir eda ile koynundan çıkardığı yeni port-föyünü açtı, içindeki yeni bir on lira-lığı arkadaşına gösterdi:

— Para da var ha... İstersen bu akşam şöyle bir eğlenti yaparız.

— Peki amma, iki gün evvel parasızlıktan şikâyet ediyordun. Bunlar nereden çıktı?

Gözucile etrafa kabındıktan sonra arkadaşına biraz daha sokuldu, anlatmaya başladı:

— Demin de söyledim ya! Buna külâh vekafes işi derler. Bu verisiye alışveriş devrinde biraz külâh giydirmeyi, bir parçacık da adam kafeslemeyi becerebilirsən hiç sıkıntı çekmezsin. Malûm ya, bundan evvelki elbiseleri de iki kefil gösterip verisiye almıştım. Uzun müddet işsiz kaldığım için onun parasını kefil olan arkadaşlar ödediler. Elbiseler eskিয়েince bu defa başka iki arkadaş buldum. Onları kandırmak ta pek zor birşey değil, yeni bir iş bulduğumu, fakat kıyafetim düzgün olmadığı için işime gitmekten sıkıldığımı söyledim, onların kefeletile de bu elbiseleri aldım. Bu, işin kafes tarafı...

Kıyafet düzelince iş para tedarikine kaldı. Bunun için de eski elbiseleri tanıdıklardan birine rehin bırakıp on beş lira aldım. Elbiselerin bu kadar kıymeti yoktu amm, arada ahbablık olduğu için adameğiz sözümü kırmadım. Şimdi bu borcu ödemeysem benden birşey istemeğe hakkı yok ya! İşte bu da külâh tarafı... Duuur... Dahası var. Bir kaç gün sonra para tükenince şapkanı satardım. Nasıl olsa başı açık gezmek moda. Daha sonra da pardesü satılır. Elbisem spor biçimi olduğu için ceketle de gezilebilir. Ondan sonrasına da Allah kerrimdir.

Hayretle yüzüne bakan arkadaşını gözucile süzerek bir kahkaha attı.

Cemal Refik

İki kişi hırsızlık suçile mahkemeye verildi

İbrahim ve Corci adlarında iki kişi Beyoğlunda muhtelif apartmanlardan hırsızlık yapmak suçundan yakalanarak mevkufen muhakemelerine başlanmıştır.

Tahkikat evrakına nazaran bunlar Nişantaşında ve Kurtuluşta üç apartmanı soymuşlardır.

Maznunlardan İbrahim suçu tamamile inkâr ederek kendisinde bulunan eşyayı çarşı içinde bir satıcıdan satın aldığını ve bunların çalınmış mal olduğunu da bilmediğini söylemiştir. Diğer maznun Corci de:

— Ben böyle bir hırsızlık yapmadım. Hepsi iftiradır, demıştır.

Şahidlerin celbi için muhakeme başka güne bırakılmıştır.

Egede tütün satışları

Egede tütün satışlarının ağır yürüdüğü haber veriliyor. Piyasa yeni açıldığı zaman çok hareketli satışlara sahne olmuştu. 32,000,000 kiloyu bulan rekorun 25,000,000 kilosundan fazlası satılmıştır. Fakat bundan sonraki satışlar çok ağırlaşmıştır.

Karadeniz mmtakasının bir kısmında piyasa açılmıştır. Flatler çok yüksektir. Dizi dengi 12 liradır. Marmara mmtakasından bu sene rekorla 800,000 kilo tahmin olunuyor. Piyasa henüz açılmamıştır.

Kanun Bilgileri

G E M İ

Gemi diye sabih, seyyar ve kabil-yeti seferiyesi olan cisimlere derler. Bu üç vasıftan biri olmazsa o cisim hukukan gemi değildir. Meselâ, bir duba sabihdir amma seyyar değildir, yahud, limana çekilip içerisi gazino yapılmış bir gemi sabihdir seyyardır amma seferi kabil-yeti yoktur, makineleri işlemez; işte bu da hukukan gemi sayılmaz.

Geminin hukuki hüviyeti insanınkine çok benzer. Bir insanın nasıl bir ismi, bir ikametgâhı, bir tabiiyeti varsa geminin de bir ismi, bir ikametgâhı, bir tabiiyeti vardır. Hatta isterseniz gemiyi bir noktadan daha insanlara benzetebiliriz: İnsanların hayatı nasıl mücadelelerden ibaret ise gemilerin de hayatı mücadelelerle doludur.

Geminin ismi sicilde mukayyet adıdır. Gemi adının değiştirilebilmesi Başvekilin iznine bağlıdır.

Geminin tabiiyeti bayrakla taayyün eder. Türk bayrağını çekmek

haklı tasdikname ile ispat olunur. Bir geminin tamamı veya bir kısmı ecnebiye geçerse o gemi Türk tabiiyetini kaybeder; zira yalnız Türk vatandaşlarının malı olan gemi Türk gemisidir.

Geminin ikametgâhı bağlama limanıdır. Geminin yola çıkmak için kalktığı limana geminin bağlama limanı derler. Bağlama limanı değiştirilirse sicil dairesi yeni kaydın yapılması için sicil kaydını ve tasdikname suretini yeni liman sicil dairesine yollar.

Gayrisafi hacmi istiabisi elli metre mik'abını geçmeyen gemiler sicille kaydedilmeksizin ve gemi tasdiknamesi olmaksızın da Türk bayrağını çekebilirler.

Flikalar geminin takımından sayılır. Kaptan, gemi zabıtları, tayfalar, ve gemide çalışan diğer bütün şahıslar gemi adamlarıdır.

Avukat Emcet Ağış

Bayan Rooseveltin siyasî beyanatı

Bir İtalyan gazetesi kendisini harbcilikle itham ediyor

Roma 18 (A.A.) — Gayda, Giornale d'Italia gazetesinde intişar eden bir makalesine bayan Rooseveltin yaptığı son beyanatı mevzu ittihaz etmiştir.

Makalede bayan Rooseveltin, totaliter milletler mutaarız politikalarına devam ettikleri takdirde bir harbin muhtemel olduğunu ve bu harbe, neticeyi tayin için, Amerika'nın iştiraki zarurî olacağını söylemiş bulunduğunu zikredildikten sonra, bayan Rooseveltin bu beyanatla harp partilerinin büyük barut depolarının etrafına yeni bir fitil ilâve etmiş olduğunu bildirmektedir.

Gayda diyor ki:

Müsademeyi imkânsız hale koyacak olan şey, büyük milletlerin «Fakir ve tehdit altındaki milletler» in haklı istekleri karşısındaki itilâfçılık olacaktı.

18/2/939 Cumartesi günü İstanbul Halinde toptan satılan yağ meyva ve sebze fiyatları:

Cinsi	En aşağı Kr. S.	En yukarı Kr. S.
Bakla	Kilo 38 —	40 —
Araka	» 30 —	35 —
Bezelye	» 30 —	32 —
Lâhana	» 2 —	2 50
Pirasa	» 2 —	2 50
İspanak	» 2 —	3 50
Yerelması	» 5 —	6 —
Şalgam	» 2 —	3 —
Patates	» 6 —	9 —
Havuç	» 2 —	3 50
Kereviz kök	» 4 —	6 —
» yaprak	Demet 2 50	3 —
Enginar	Adet 8 —	15 —
Karnabahar	» 5 —	15 —
Yeşil salata	100 » 30 —	65 —
Pancar	Demet 2 —	2 50
Maydanoz	» —	40 —
Dereotu	» —	50 —
Nane	» —	50 —
Kırmızı turp	» —	50 —
Bayır turpu	» 1 —	1 50
Yeşil soğan	» 1 —	1 50
Taze sarmısak	» 1 —	1 25
Elma Amasya	Kilo 15 —	47 —
» Ferik	» 12 —	20 —
» Gümüşhane	» 14 —	20 —
» İnebolu	» 6 —	13 —
» Lâz	» 12 —	15 —
» İngiliz - Taraklı	» 10 —	14 —
Armud İnebolu	» 8 —	10 —
Kestane	» 8 —	12 —
Muz (yerli)	» 70 —	80 —
» (Enebi)	» 100 —	120 —
Balık hurması	» 38 —	40 —
Ağaç kavunu	Adet 6 —	7 —
Balkabağı	Kilo 4 —	6 —
Kestane kabağı	» 4 —	5 —
Yerli limon	100 Adet 200 —	350 —
Ecnebi limon	100 » 170 —	250 —
Portakal Dörtöl	36 Paket 250 —	275 —
» » 64 »	275 —	300 —
» » 80 »	200 —	220 —
» » 100 »	180 —	200 —
» » 150 »	180 —	200 —
» Alanya 64 »	230 —	300 —
» » 80 »	250 —	300 —
» » 100 »	200 —	225 —
» Rize 64 »	270 —	300 —
» » 80 »	220 —	250 —
» » 100 »	160 —	200 —
» Fenike 96 »	470 —	500 —
» » 160 »	460 —	475 —
» » 200 »	450 —	465 —
» Mersin Yafası 96 »	900 —	1000 —
» » 120 »	900 —	950 —
» » 160 »	850 —	900 —
» » 200 »	750 —	800 —

Ankara Borsası

18/2/939

Esham ve Tahvilât

Türk borcu I peşin	19.325
Türk borcu III peşin	19.325
Ergani	19.75
Sivas - Erzurum I	19.—
Sivas - Erzurum III	19.125

PARA ve ÇEKLER (Kapanış fiyatları)

Londra	1 Sterlin	5.93
New-York	100 Dolar	126.5175
Paris	100 Frank	3.35
Milano	100 Lire	6.6575
Cenevre	100 İsviçre Fr.	28.7125
Amsterdam	100 Florin	67.82
Berlin	100 Rayhsmark	50.7825
Brüksel	100 Belga	21.3250
Atina	100 Drahmi	1.0825
Sofya	100 Leva	1.56
Frag	100 Çekoslovak Kr.	4.3375
Madrid	100 Pezeta	5.93
Varşova	100 Zloti	23.8450
Budapeşte	100 Pengo	24.9675
Bükreş	100 Ley	0.9050
Belgrad	100 Dinar	2.8375
Yokohama	100 Yen	34.62
Stokholm	100 İsveç Kr.	30.5375
Moskova	100 Ruble	23.8925

Yüksek iktisad mezunları cemiyeti içtimalı

Yüksek iktisad ve ticaret mektebi mezunları cemiyetinin heyeti umumiye toplantısı dün ekseriyet olmadığından 4 mart cumartesi gününe talik edilmiştir.

Köpek isteniyor

Pekina ve Foksteriye cinslerinden gayet iyi cins 2 erkek yavru köpek isteniyor. Akşam ilân memurluğuna müracaat. Telefon: 20681. ★

Anna Karenin piyesi Bu salı başlıyor

Rus edibi Tolstoy'un meşhur romanından nakledilen bu harikulâde heyecanlı ve güzel piyes, (Vâ - Nû) tarafından tercüme edilmiştir.

Bu hafta, salı gününden itibaren, Tepebaşı Şehir Tiyatrosunda temsil ediliyor.

Mevsimin bu emsalsiz temaşa fırsatını kaçırmayınız!

Tepebaşı Dram kısmı
Gündüz saat 15,30 da
Gece saat 20,30 da
BİR MISAFİR GELDİ
İstiklâl Cad. Komedî kısmı
Gündüz saat 15,30 da
Gece saat 20,30 da
Yanlışlıklar Komedyası

TURAN TİYATROSU
Bugün saat 15 de gece
20,30 da umuma Ertuğrul
Sadı Tek ve arkadaşları
Büyük eser **HAMLET**
7 perde. (Se) Atilla revüsü - Büyük varyete,
Çinlilerin hayret veren
numaraları. Flatlerde zam yoktur.

Bugün gündüz 16 da
Bu akşam saat 9 da

Tarla Kuşu

Müzik: Fıras Lehar
Yakında:
(AŞK BORSASI)
M. Yesari

B. Hasan Hayri Baro reisliğinden istifa etti

637 âza mevcudü bulunan İstanbul barosunun, yeni avukatlık kanunu mucibince 13 kişilik bir haysiyet divanı seçmesi lâzımgeldiği cihetle dün baro âzası öğleden sonra ağır ceza mahkemesi salonunda içtima etmişlerdir. Toplantıya 150 yi müteavviz avukat iştirak etmiş, bu vaziyet karşısında ekseriyet teşkil edilememişse de geçen hafta yine bu yüzden toplantı talik dildiğinden nizamname mucibince bu defa ekseriyete bakılmadan müzakere açılmıştır. Toplantıyı baro reisi B. Hasan Hayri açarak aşağıdaki sözleri söylemiş ve gazetelerde çıkan bazı şayialar dolayısıyla baro reisliğinden istifa ettiğini bildirmiştir.

B. Hasan Hayrinin sözleri

— Sayın arkadaşlar! Sizleri böyle toplu bir halde bulduğumdan dolayı çok müteşekkirim. Bugünkü gazetelerde Denizbanktan altı bin kûsür lira ücret aldığuma dair bazı yazılar intişar etti. Bu hadiseden size kısaca bahsetmek isterim: Denizbank aleyhine sekiz sigorta kumpanyası tarafından açılmış ve mecmuu 120 kûsür bin liraya baliğ sekiz dava ile yine mecmuu seksen kûsür bin liraya baliğ olan zarar ve ziyan ve müsademe davası olarak beş dava için benimle evvelâ istişarede bulundular. Sonra da daimi istişaresini ve mahkemede müdafaasını teklif ettiler. Hiç bir mahzur görmediğim için kabul ettim ve iki yüz kûsür bin liralık dava için 12 bin lira ücret tekarrür etti, mukavele yaptım ve yarı ücreti aldım. Davalar derdesti ru yetti. Hukuk müşavirliği teşkilâtı olan resmi müesseselerin ve devlet dairelerinin hariçten avukata iş vermeleri mevzuata aykırı değildir. Böyle daire ve müessesattan iş alan avukatların birincisi ben olmadığım gibi sonuncusu olmağı da temenni etmem. Bu işi ben avukat Hasan Hayri olarak aldım. Bunu da otuz kûsür senelik avukat sıfatı ile hakettim sanırım. Baro reisliği kürsüsünü işgal edecek adamın bütün hayatında dürüst ve her türlü şaibeden beri olması ve hakkında ufacak bir dedikodu bulunmaması şart olduğuna kanaatini taşıyan bir arkadaşınızım. Aslı olsun olmasın, mesleki bir hata teşkil etsin etmesin böyle bir dedikodu üzerine hâlâ baro reisliğinizi muhafaza etmek istemiyorum. Sizlere geniş bir tahkik ve takdir hakkı verebilmek ve içinizde ufacak bir şüphe ve tereddüde mahal bırakmamak için reisliğinizden istifa ediyorum. Celsenizi açmak ve ruzenamenize devam etmeyi de reis vekilimize bırakıyorum.

Reisin istifası etrafında avukatlar arasında bir müddet münakaşa cereyan ettikten sonra istifanın kabul veya reddi işinin diğer bir toplantıda

Akşam saat yedi buçuğa kadar devam eden intihab neticesinde ancak haysiyet divanının yedi âzası seçilebilmiştir. Bu âzalıklara B. Sadeddin Ferid, B. Halil Hilmi, B. Kenan Ömer, B. Sıdk Sami, B. Hasan Ferid, B. Celâl ve B. Necati intihab edilmişlerdir. Diğer altı âza müsavi rey aldıkları cihetle seçim tamamlanamamıştır.

Önümüzdeki cumartesi günü baro âzası tekrar toplanarak altı divanı haysiyet âzasının intihabını yapacaklardır.

Ziyafet

B. Hasan Hayri, hâkimler ve müddeimumillerle avukatlar arasındaki mesleki tesanüd ve rabıtaı kuvvetlendirmek maksadile hasbihalde bulunmak üzere önümüzdeki cuma günü akşamı Tokatlıyan salonlarında İstanbul adliyecilerine bir çay ziyafeti verecektir.

Kelkitin kurtuluşu

Yirminci yıl dönümü dün parlak surette kutlandı

Belkit 18 (A.A.) — Kelkit kurtuluşunun 20 inci yıldönümü dün parlak bir surette kutlanmıştır. Kurtuluş bayramına, Gümüşhane valisi ile vilâyet erkânı ve civar kaza ve köylerden gelen binlerce halk iştirak etmiştir. Merasime İstiklâl marşıyla başlanmıştır. Hatipler tarafından bu mutlu günün mânasını şebârüz ettiren nutuklar verilmiş, bu vesile ile milli Şef ve büyüklerimiz hürmet ve saygı ile anılmıştır. Törene milli kıyafetlerle iştirak eden halk tarafından milli oyunlar oynanmış, üç yüz atlının iştirakile de bir cirit oyunu tertib edilmiştir.

Gece halka bir temsil verilmiş, milli Şefe ve büyüklerimize bağlılık ve tazim telgrafları çekilmiştir.

Amerikada tek kumandanlık için bir teklif

Vaşington 18 (A.A.) — Utahın demokrat Âyanından King, dün kara, deniz ve hava dairelerinin bir tek kumandanlık altında toplanması için kongreye bir teklifte bulunmuştur.

King, bu üç dairenin muhtelif âmirlerle bağlı bulunması yüzünden son zamanlarda bir çok karışıklıklar çıktığını söylemiştir.

Fransa Cibutiye takviye ediyor

Paris 18 (A.A.) — Petit Journalın Marsilyadan bildirdiğine göre, Uzak Şark postasını yapan Chenonceaux vapuruna dün Cibuti üssünün takviyesine tahsis edilen malzemeye neza-

Bugün
MELEK
sinemasında

Senenin en büyük muvaffakiyeti - En güzel filmi

BÜYÜK VALS

Bugün saat 10,45 ve 12,45 de tenzilâtli matinerler

20 nci ASRIN CANLI VENÜSÜ

DOROTHY LAMOUR

Bütün cihana parmak ısırtan

ORMANLAR PERİSİ

Eserinin biricik hâliki ve mübdeidir.

Sayın Kadıköy ve civarı halkının isteği üzerine temdid edildi, fakat artık temdid olunmayacaktır.

Sinema tekniğinin harikası: BAŞTANBAŞA RENKLİ

Bugün Göreceğiniz En Güzel
En Müthiş — Aşk, Heyecan ve Fedakârlık Filmi

İPEK Sinemasında

AYRICA PROGRAMDA: AMERİKALI REJİSÖRLERİN memleketimizde çevirdiği

Türkçe sözlü **YENİ TÜRKİYE**

Bugün saat 11 ve 1 de tenzilâtli matinerler

Günlerdenberi

DEDİKODUSU OLAN

SENORİTA

JEANETTE MAC DONALD ve NELSON EDDY nin

bir daha ibda edemeyecekleri bu eser:

ALEMDAR ve MİLLÎ

Saat 11 den itibaren devamlı matinerler

Herkesin rahatça görebilmesi temin olundu.

İspanya harbi siyasî safhaya girdi

İspanyadaki dahili harp askerlik safhasından beynelmilel siyasî mübareze safhasına girmektedir. İspanyanın merkez kısmını yani elli ayaletten müteşekkil İspanyanın yalnız on ayaletini elinde bulunduran general Miajanın Katalonyanın zabtını ikmal ettikten sonra vasatı İspanya cephesine yürülmekte olan general Frankonun kuvvetlerine uzun müddet mukavemet etmesi imkân haricindedir.

Barselonadan Fransaya kaçan ve oradan tayyare ile Madridde general Miajanın karargâhına gelecek son hükûmeti tekrar İspanyol taprağında kurmağa çalışan Başvekil Negrin sonuna kadar mukavemete devam edileceğini ilân etmiş ise de Fransaya iltica ettikten sonra bir daha İspanyol toprağına dönmekten imtina eden Cümhurreisi Azana harbe devamın hükmü ve hattâ zararlı olacağı kanaatine varmıştır.

Azana bir taraftan Fransadan dhhili harbe iyilik ile nihayet verilmesi için tavassutta bulunmasını istemiş ve diğer taraftan Hariciye Nazırı Del Vayoyu iki defa Madridde göndererek Frankoya teslim olmanın çaresiz olduğunu Negrin ile Miajaya bildirmiştir.

Fransa hükûmeti de dahili harbin devam edemeyeceği kanaatinde olduğundan Cümhurreisinin noktai nazarını tercih etmektedir. Fransa, İngiltere ile birlikte tavassut etmek ile hem İspanyada beyhude kan dökülmesinin önünü alacağını hem de İspanyaya hâkim olan Franko ile anlaşarak İtalya ile Almanyanın zararına mühim menfaatler temin edeceğini hesap etmektedir. Bu maksad ile Ayandan B. Berardı ikinci defa Burgosa göndermiştir.

İngiltere hükûmeti de Franko hükûmetini fiilen olduğu gibi hukukana da tanımak için Fransayı bekliyor. Bu iki devlet İtalyan gönüllü fırkalarının gayri mahdud bir zaman için İspanyol topraklarında kalıp memleketin siyaseti ve idaresi üzerinde müessir olacaklarını ileri sürerek Frankoya müzaheret etmek istemişlerdi. Lâkin İtalya hükûmeti bu fırkaların hizmetlerine hacet kalmadığı general Franko tarafından haber verildiği takdirde derhal İspanyol topraklarını terkedeceklerini resmen bildirmiş olduğundan gönüllü meselesi esasından halledilmiştir.

Fransa ile İngiltere, mali ve iktisadi menfaatler göstermek suretile Franko hükûmetini kendi taraflarına çekmek istiyorlar. Buna mukabil Almanya ile İtalya İspanyol parasını yüksek tutacak büyük menfaatler temin etmeğe çalışıyorlar. İspanya şimdi beynelmilel siyasî ve iktisadi büyük bir mücadelenin sahnesi olmuştur.

AKŞAM

Hapishanede oda beğenmiyen iki mahkûmun muhakemesi

Mahpus bulundukları oda değiştirilmeyince, pencerenin camlarını kırdılar

Galata postahanesi veznedarı Hüseyin Hüsnü'yü öldürmek suçundan ağır ceza mahkemesince 24 sene ağır hapse mahkûm edilen Abdullah hakkındaki hüküm kesbi katiyet ettiği cihetle, İstanbul hapishanesindeki mahkûmlar diğer vilâyetler hapishanelerine gönderilirken kendisi de Bursa hapishanesine nakledilmiştir.

Abdullahın İstanbulda başka bir suçtan dolayı muhakemesi olduğundan bir kaç gün evvel İstanbulla getirilmiş ve yine aynı şekilde Tekirdağı hapishanesinden gelen Maksud adında diğer bir cinayet mahkûmle beraber İstanbul hapishanesinde bir odaya konulmuşlardır.

Abdullah ile Maksud hapishanenin bu odasını beğenmiyerek kendilerinin buradan çıkarılmalarını istemişler ve sözlerini dinletemeyince de odanın on camını kırıp çerçevelerini de parçalamışlardır.

Bu iki mahkûm haklarında hapishanenin inzibat ve asayişini ihlâl etmek suçundan dolayı evrak tanzim olunarak mahkemeye verilmiş, dün asliye birinci ceza mahkemesinde muhakemelerine başlanmıştır. Mahkemede mazunların ikisi de şu ifadeyi vermişlerdir:

— Hapishanede bizi koydukları oda karanlık, pis, fena kokulu ve pire dolu idi. Burada uzun müddet durunca hastalanacaktık. Bizi başka bir odaya götürmeleri için seslendik, gardiyanlar duymadılar. Bu vaziyet karşısında pencereden başımızı uzatıp gardiyanı çağırmak istedik, odanın üst tarafındaki pencereyi açmak isterken camlar kırıldı. Bunları biz kasden kırmadık.

Şahid olarak dinlenen gardiyan Hüsnü, bunların ikisi de azılı mahkûmlardan oldukları cihetle diğer mahkûmlarla temas etmemeleri için ayrı bir odaya konulduklarını ve ikisi bir olup camları kırmak suretile yirmi lira kadar zarar ıka ettiklerini söyledi. Mahkeme kararını vermek üzere muhakemeyi başka güne bıraktı.

Kahvehaneler kontrola tâbi tutuluyor

Belediye zabıta memurları, şehirdeki bütün kiraathaneleri sıkı surette kontrola karar vermiştir.

Terkos suyu tesisatı bulunmayan ve sıhhi şeraiti haiz olmıyan kiraathane ve kahvehanelerin kapatılması kararlaştırılmıştır.

Yeşilhilâlcilerin çay ziyafeti

Yeşilhilâl cemiyeti dün Garden barda bir çay ziyafeti tertib etmiştir. Yukarıki kışe bu ziyafetten bir köşeyi gösteriyor.

2000 Türk lirasına 2 kişilik halk tayyareleri yapılıyor

Amerikalılar, ucuz halk tayyareleri meselesini esasından halletmek için hem otomobil, hem tayyare vazifesini görecek nakil vasıtaları imaline çalışıyorlar, bu mesele halledilmek üzeredir

Bundan birkaç sene evvel Mignet isminde bir Fransız mühendisi «Gök biti» isimli bir kitap neşretmiş ve bu kitap az zaman zarfında kapışarak satılmıştı. Mignet'nin bu kitabında, herkes tarafından satın alınabilecek küçük tayyareler inşasının kabili olduğundan bahsediliyordu. Hakikaten aradan çok geçmeden böyle küçük tayyareler inşasına başlandı, fakat maatteessüf emniyet meselesi icab ettiği kadar hallolunamadı.

Bu küçük tayyarelerin ilk tipleri Pariste 1936 Tayyare sergisinde görüldü. Fransız tayyare mühendisleri bunlarda ucuzluk, az benzin sarfıyatı, kabili olduğu kadar resanet, uçuş ve iniş emniyetleri gibi mühim noktaları dikkate alıyorlardı. Fakat zuhur eden bazı kazalarla dolay «Gök biti» bir türlü teammüm edemedi.

Bunun üzerine Mignet Amerikaya giderek, oradaki tayyarecilik sporunu tedkik etti. Avdetinde 1938 sergisinde teşhir edilen iki kişilik bir Halk tayyaresi inşa etti. Bir de küçük kamaraşısı olan bu yeni «Gök biti» nin satış fiati 1700 dolar, yani bizim paramızla 2000 lira kadardır.

Fransada inşa edilen başka bir Halk tayyaresi tipi de Fauvel'in «Uçan kanad» denilen tayyaresidir. Bu tayyare 35/40 beygir kuvvetindeki motörlerle saatte 90 - 100 kilometre kateder. «Gök biti» ise, ondan çok küçüktür. Fakat 20/26 beygir kuvvetindeki motörle saatte 40 - 100 kilometre yapabilir.

İktisadi meseleler

Köy kanunu ve gıda maddeleri

Şehirlerde satılan gıda maddelerinin karışık ve hileli olduğundan her zaman bahsediriz. Zaman zaman Belediye başkanları yerde, karışık gıda maddeleri hakkında takibat yapılar, ve bu maddeleri satanları tecziye ederler. Acaba gıda maddeleri yalnız şehirlerde mi karışık bir hale getiriliyor?

Bir yağ taciri diyor ki: «Her hafta Trabzona yüzlerce kilo iç yağı sevk ediyoruz. İç yağlarının Trabzon şehrinde istihlak edilmediğine şüphe yoktu. Bu yağlar, köylüler tarafından kullanılmaktadır. Köylü, iç yağını tereyağına karıştırılmaktadır.»

Aynı tacirin ifadesine göre, her hafta buradan Yalova köylerine yüzlerce teneke vejetalin yağı sevk edilmektedir. Vejetalin yağları, Yalova köylerinde yapılan tereyağına karıştırılmaktadır.

Buradan Yalovaya sandık sandık yumurta sevk edildiğini, oradan da buraya günlük yumurta diye geldiğini iddia edenler de vardır.

Bütün bunlardan anlıyoruz ki, şehirlerden köylere, saf gıda maddelerine karıştırılmak üzer, mal sevk ediliyor. Bir kısım köylü, hileli mal yapmak için, şehirden daha ucuz gıda maddesi satın almaktadır. Vaziyet böyle olduğuna göre, gıda maddelerini kontrol etmek için, yalnız Belediye zabıtasının bakkalları ve mağaza sahiplerini kontrol etmesi kâfi değildir. Vakiya şehirlerde de gıda maddelerini karıştıran insanlar çoktur; hatâ karışık ve hileli yağ yapmak için, imalâthaneler bile teessüs etmiştir. Nitekim zaman zaman bu imalâthaneler Belediye zabıtası tarafından keşfedilerek kapatılmaktadır.

Demek oluyor ki, gıda maddelerindeki hilekârlık, şehirlerdeki bu garip müesseseler tarafından yapıldığı gibi, kökleri de köylere bulunmaktadır. Biz, yalnız şehirlerdeki hilekârlıklarla mücadele dersek, bu işi bir taraflı olarak halletmiş oluruz. Meseleyi kökünden baltalamak için, köydeki hilekârlıkla da mücadele etmek lazımdır.

Köy, şehir nazaran daha küçük bir

Yağ imâlathaneleri için talimatname hazırlandı

imalâthaneler talimatnamedeki sıhhi şartları iktisab etmedikçe faaliyette bulunamayacaklar

İçyağları ile bunların eritilmesine aid imalâthaneler hakkında belediye reisliği tarafından hazırlanan talimatname şehir meclisine verilmiştir. Talimatname, pazartesi günkü mecliste müzakere edilecektir.

Bu talimatnameye göre: «Her türlü yağ eritme yerleri» açmak için belediye istida ile müraaat edilecek ve yapılan fenni tahkikat ve tedkikat neticesinde açılmalarına Sıhhiye Vekâletince müsaade edilecektir.

Hıfzıssıhha kanununun neşrinden evvel mevcut ve fazlasız surette faaliyette bulunan yağ imalâthaneleri de talimatnamedeki sıhhi şartları iktisap etmedikçe faaliyette bulunamayacaklardır.

Talimatname hayvanı yağları üç sınıfa ayırmaktadır: Margarin imalâthaneleri, yemeklik içyağ eritme yerleri, sanayide kullanılmak üzere yağ eritme imalâthaneleri. (Margarin imalâthaneleri ayrı talimatname hükümlerine tâbidir) Hayvanı yağlardan yemeklik ve sanayide kullanılmak üzere yağların imalâthaneleri talimatnamede esaslı kayıtlara tâbidir. İmalâthaneler, muhitinde bulunanlara rahatsızlık vermeyecek ve meskenlerden uzak yerlerde, müstakil, kârgir binalarda olacak ve kârgir bölmelerle ayrılacaktır.

Hayvanı yağlarda kabul, yıkanma ve parçalanma yeri, eritme kazanlarının bulunduğu kısımlar debboy mahalli, soyunma, giyinme, yemek yeme ve temizleme yerleri ve abdesthaneyi ihtiva eden işçi yerleri ve sairinin zemini su geçmez bir madde ile örtülecek ve suları akıtacak iskaralı ve sıfırlu olacaktır.

İmalâthaneler aydınlık olacak, pencerelerinde ince tel ve hava değiştirme tertibatı bulunacaktır.

Hüseyin Avni

garajda barındırmak kabildir. Yukarıki izahattan anlaşılacağı veçhile, tayyareleri de otomobiller gibi tamir etmek için gayret sarfına devam olunmaktadır. Şayet otomobillerde olduğu gibi, tayyare motörlerinin de seri halinde imaline muvafakiyet hasıl olursa, o zaman tayyarelerin de ucuzca tedariki imkân dahilinde girecektir. Bugüne kadar tayyarelerin ucuz inşa edilmemesinin sebebi, motörün pahalı olmasında idi. Amerikalılar, tayyare ile otomobilli tevhid etmek suretile en yakın bulunan bu gayeye vasil olacaklarını zannediyorlar. Fakat böyle hem tayyare, hem otomobil olan bir nakil vasıtası vücade geldiği takdirde, bu tayyarelerin görünüşü diğerlerinden çok farklı olacaktır.

Amerikada mevcut tayyarelerle pilotların nisbeti bire altıdır. Bir tayyareye altı pilot isabet ettiği için ucuz tayyareler piyasaya çıkarıldığı zaman Amerikada müthiş satış yapılacaktır. Zaten bugün bile Aeroconca isimli bir tayyare 1700 dolara satılmağa başlanmıştır. Bu paranın üçte biri poşin veriliyor ve mütebakis aylık taksite bağlanıyor. Böyle bir tayyare satın alan bir kimseye meccanen tayyarecilik öğretiliyor. Bu son tayyareyi inşa ile meşgul olan fabrika ayda bin tayyare çıkarmaktadır.

Tayyarecilikte görülen bütün bu yeniliklerden, önümüzdeki bir iki sene zarfında artık herkesin kendi tayyaresine binerek seyahate çıkmağa başlayacağı anlaşılıyor.

Yemeklik iç yağları, Sıhhiye vekâletince kabul edilecek şartları ihtiva edecekler: Bu şartlara göre satılığa çıkarılacak yağ kapları üzerinde yağın menşei ve nevini gösteren sarı etiketler bulunacak, yağların iptidal maddeleri sıhhi bakımdan son derece temiz olacak, yağlara katiyen kimyevi bir madde karıştırılmıyacak, deri parçası, kıl gibi hayvan enkazları olmayacak, yağlar acımsı, küflenmiş, yüksek derecede veya herhangi bir surette tagayyür etmiş ve kokmuş bulunmıyacak, hamiziyeti yüzde beşten fazla olmayacak, ecnebi bir madde bulunmıyacak, az miktarda tuz olacaktır.

Talimatname, iç yağların iptidal maddelerini de şu suretle tasrih etmektedir: Taze olmak şartile iç yağı, gömlek yağı, böbrek yağı, kavran yağı, çözü yağı, kuyruk yağı. Bundan başka maddelerden yemeklik yağ çıkarmak memnun olduğu gibi sanayide kullanılmak üzere istihsal eden imalâthanelerde de yemeklik yağ yapılması da menedilmiştir.

Yemeklik yağ istihsal edildikten sonra kazanda kalan bakiyeleri sanayide kullanılmak üzere boyanacaktır. Yemeklik iç yağ yapım imalâthanelerde başka yerlerden erimiş olarak getirilmiş yağların işlenmesi de memnurdur. Sanayide kullanılmak üzere yağların mutlaka boyanmaları şarttır.

Gerek yemeklik, gerek sanayide mahsus yağ istihsal eden imalâthaneler kullandıkları iptidal maddelerin günlük miktarla satışlarının miktarını muntazaman kaydedecekler ve bu defterler teftişlerde gösterilecektir.

BAYRAK

Üniversite talim taburu üçüncü bölük kumandanı önyüzbaşı B. İhsan Kocaman: «Bayrak, Sancak, Milli marş isimli kıymetli bir kitap neşretmiştir. Bu kitapta «Bayrak» parçasını aşağıya alıyoruz:

Türk bayrağı, Türkiye Cumhuriyeti hükümetini ve onun yüksek (şerefini) onurunu temsil eder. Bu onur timsalini korumak, saymak, her Türkün, her yurddaşın vazifesidir.

Bayrak, ulusun gerçekleşmiş emelleridir. O, yere düşürülmek için yaratılmış bir semboldür.

Çocuğun okul sıralarında geçirdiği günlerin amacıdır.

Delikanlıların sevmekten bekledikleri neticenin aid olduğu gönendirici varlıktır.

İş adamının uğruna çalıştığı tek iş verendir.

Subayın varlığının hikmeti, eratin yalnız er olarak değil, ulusun bir teki olarak doğuşunda Tanrının ona verdiği yüceltme vazifesinin konusudur.

Talebinin omuzları üzerinde daha yükseklere çıkılarak, günün ihtiraslarına karşı daha mukavim yerlerde taşınması, dalgalandırılması ve korunması lâzım varlıktır.

Bayanın salladığı beşikteki yavrusunu uğruna besleyip, büyüttüğü tek emeldir.

Bayrak istiklâl belgesidir. Renk birliğinin, ırk birliğinin timsali odur.

Ondan gayri renklerin göklerimizde yaksunmayacağını, yarasımayacağını her an gözlerimize anlatacak olan da odur.

Kalbsiz insan, baharda yapraksız ağaç, ay yıldızsız gök nasıl mânâsız ise bayraksız varlık da o kadar mânâsızdır. Fakat, insanların bursı, kendi aralarında bu imkânsızlığa imkân sırası vermekte ve bir çok insan kitlelerini bayraksız, yabancı bayrakların kölesi yaşatmaktadır.

İl bayrağının gölgesi il içindir. İl bayrağının rengi yalnız, kendi ulusuna karşı güler yüze bakar. Ne mutlu o ulusa ki yalnız kendi bayrağını, kendi karşısında görür. Ve onu yaşatmak, yüceltmek için, kendi harcadığı maddi ve manevi gücün, şerefli şükranını, kendi yaşama enerjisinin dalgah abidesini her an gözleriyle selamlar.

Bayrak gönüllerdeki duyus, düşünüş birliğinin mihrakıdır. Ona bakan gözlere gönüllerden yollar vardır. Bu yollardan, bayrağa kadar uzanan ateşli parıltı; onun al rengiyle karışarak, gönül birliğinin heyecanını yaratır.

Bayrak ulusun kendi kendini selâmlaması için yaratılmış bir âkisedir. Kendisini bundan mahrum etmeyi düşünenlere karşı ulus, bu varlığını kaptırmamak için elbet var kuvvetini dışlarına verir ve boşuşur.

Bayrak kalbleri sönmez istiklâl heyecanı il titreten varlıktır.

Bayrak ölümü esarete tercih ettirir.

Bayrak ulusun istiklâl arzularını bir ölü halinde toplar.

O, yurd için feragat, azim, irade kaynaklarını üretir.

TÜK BAYRAĞI, dünyanın kuruluşundanberi, hür yaşamış olan ulusumuza ezeli özgürlük, özbaylık, egemenlik armağanıdır. TÜRK BAYRAĞI vatanın en yüksek timsalidir. O nerede dalgalanırsa, Türkiye oradadır.

O hududlarımızın dışında, denizlerde, güzel vatan topraklarını, onun dağlarını, ormanlarını, mer'alarını, ovalarını, sularını, onun ulu tarihini, ülkelerini, hukukunu, adaletini tecessüm ettirir.

Akademiyeye dair

Ulus gazetesinde B. Yaşar Nabi, akademi etrafında açtığımız ankete verilen cevaplar üzerinde şu düşünceleri ileri sürüyor:

Akşam gazetesinin açtığı bir anket memleketimizde bir akademi tesisi hususunda muharrirlerimiz ve edebiyatçılarımızdan bir kısmının fikirlerini öğrenmemize vesile oldu. Ankete cevap verenler iki kısma ayrıldılar, bir kısmı lehde, öbür kısmı aleyhde mütalâalar ileri sürüyorlar. Ancak, bütün cevapları sırasıyla takip etmiş olanlar, bitaraf bir zihniyetle hareket etmişler, lehde ileri sürülen mütalâaların çok daha ağır bastığını ve daha değerli otoritelerin fikirlerine tercüman olduğunu farketmişlerdir. Değerli arkadaşımız Nurullah Ataç bu bitaraf zihniyeti kendi cevabında da göstermesini bilmiş ve akademi tesisi fikrinin faydaları yanında mahzurlarını da saymıştır. Ancak bunlardan hangisinin galib olduğunu, yani böyle bir tesise prensip itibarıyla lüzum görüp görmediğini tasarih etseydi hükümlerini bir neticeye varmış olurdu.

Nurullah Ataç'ın kurulacak bir akademi edebiyatımızın temin edeceği faydalar hususunda söylediklerine tamamiyle iştirak ediyorum. Gerçekten, memlekette böyle bir teşekkülün bulunması bile, tek başına edebiyatın mahiyet ve şerefi lehinde esaslı ve devamlı bir propaganda teşkil edecektir. Bundan başka edebî mükâfatlar tevzi edilmesi, neşriyatın himayesi ve umumiyetle fikir meseleleri hakkında hükümete ve kamutaya müşavir bir heyet vazifesini götüştürmek bakımından da akademinin faydalı tesirleri olacaktır.

Nurullah Ataç, akademinin bugün henüz tekevvin halinde bulunan dilimizin inkişafına istikrar gayretiyle sed çektiğini bir mahzur olarak ileri sürüyor. Böyle bir mahzur ancak akademiye tasarladığımızdan çok daha geniş ve filli bir otorite verdiği takdirde olabilir. Halbuki akademi pekâlâ memleketin ihtiyaclarına uygun bir şekilde çalışabilir. Oraya âza seçilecek fikir adamlarının bu mahzuru görüp, faaliyetlerini daha ziyade bir toplayıcı ve müşavir zemine hasretmemeleri için bir sebep yoktur. Akademinin, akademik bir edebiyatın meydana çıkmasına hizmet edeceği endişesini de mubâlağa etmiye lüzum görmüyorum. Akademiliği teşviki son haddine götürmüş olan Fransız akademisi bile orada yeni sanat cereyanlarının inkişafına mâni olmamıştır.

Fakat Peyami Safa'nın da dediği gibi, akademi yalnız edebiyat ve dil çerçevesi içinde tasarlamak hata olur. Bize Büyük Petro'nun kurduğu Rus akademisi gibi, bütün ilimleri ve güzel sanatları içinde cemedecek olan ayrı ayrı şubelerden mürekkep bir akademi lâzımdır. Böyle bir akademinin bugünkü dil ve tarih cemiyetlerinin yerini alması da düşünülemez. Bunlar kendi başlarına faydalı ve çalışma tarzları ayrı müesseselerdir ve akademiye malzeme teminine yararlar. Onların vücudü bir akademi teşkil lüzumunu ortadan kaldırmadığı gibi kurulacak akademi de onları lüzumsuz kılmıyacaktır.

Bir fıkra

Haftanın edebî dedikodu mevzuu olan akademi hakkında B. Nurullah Ataç «Haber» de şu fıkrayı naklediyor:

Jean Giraudoux'un Les cinq tentations de La Fontaine adlı kitabında çok hoşuma giden bir fıkra vardır. Bugünlerde konuşulan bir mesele ile alakası olduğundan onu kısaca anlatmağa münasip buldum:

Giraudoux, bir İspanyol dostu ile, Portekiz'de boğa dövüşü seyrediyormuş. Por-

tekiz'de boğa dövüşleri, İspanya'dakinden de daha dehşetli olmuştur. Hayvanı iyice kızıştırırlar, onun da istediği gibi yurmasına müsaade ederlermiş; ancak boynuzlarının ucuna mantar takıldığı için tosaları mühlik olmazmış. Dövüşün sonunda hayvanı öldürmek te âdet değilmiş. Kapağı açar, içeri, yirmi beş kadar yaşlı, sakın, artık hiç bir şeye öfkelenmez öküzsahverlermiş. Bunların arasında kalan boğa da yavaş yavaş sükun bulur, onlarla beraber çıkar gidermiş.

Giradoux'un dostu olan İspanyol şairi, bittabi hemen boğaya taraftar olmuş. Onun ihtirasını, savletini pek beğenmiş:

— İşte, demiş, bu boğa halk arasında şairi temsil ediyor.

Boğa, insanlardan birini yere devirince de genç olan şair, olanca kuvvetle alkışlar durmuş. Fakat içeri öküzlerin girdiğini görünce kızmış, itiraza başlamış:

— Hayır! Hayır!... Öldürün, daha iyi edersiniz! diye bağırması.

Giradoux:

— Neden? Niye öldürsünler? diye sormuş.

Genç İspanyol şairi:

— Görmüyor musun? demiş, akademiye sokuyorlar.

Balıkla gergedanda aşk

Haftalık Marianne gazetesinde Paul Reboux, şimdiye kadar tabiat âlimlerinin yaptıkları etüdlerden istifade ederek hayvanları aralarındaki hissi münasebetlere göre tasnif eden bir yazı serisine başladı. Esas itibarile hayvanların da insanlar gibi mesud veya bedbaht olabileceklerini söyleyen muharrir bilhassa onlardaki aşk hissi üzerinde duruyor. Bunlardan balıklarla gergedanlara aid iki parçayı tercüme ediyoruz:

Balıklarin ekserisi çekingen âşuklar gürhuna sokulmağa lâyıktırlar. Kendilerinde alle hissi mevcudsa da aşk onlar için bir vazifedir, nadiren zevk olduğu görülür. Pek az istisnasile bütün balıklar «visal» in cahillirdir. Neslin idamesine mahsus hamulelerini sulara bırakmak suretile bu işden yakalarını sıyrırms olurlar. Sularda yüzen tohumlar tesadüfen dışların yumurtalarına raslarsa tabiatın arzusu yerine gelir.

Deniz sakinleri umumiyetle lâkayd, işi olurluna bağliyan mahluklardır. Bu ruh onların kendilerine mahsus bakışlarında kalkan veya tekir dışisine sevimli göda okunur. Esasen bir ton balığı, bir rünmek istese elinden ne gelir? İçinde yaşadıkları muhit onları böyle hissiz yapmakta başkaca âmilidir. Bu yüzden erkek ve dişi balıklardaki ihtiras, suda yaşayan bir ırka yarışır şekilde, titrek bir alevden ibarettir.

Daha büyük bir hayvana geçelim: Gergedan. Bu hayvan zorla mütevazı ve terbiyeli bir âşık olmağa mahkumdur. Neden diyeceksiniz? Çünkü hantal vücudü, çok kalın derisi sevgilisile candan temasına imkân bırakmaz. Yalamak istese dili yurtılır. Onu nasıl okşasın! Üç koca tırnakla nihayetlenen ve tabanı boynuz kadar sert kaba ayaklarıyla mi?

Bu, gergedanın niçin kederli, vahşi ve münzevi olduğunu da isbat eder. Yabani ve kalın kafalı olan bu bedbaht hayvan sert bir kabuk içinde sürüklediği mânâsız varlığıyla cezasını çeken bir günahkar timsali değil midir? S. H. R.

Hayatının erkeği

(Vâ - Nû) nun naklettiği bu güzel ve heyecanlı aşk ve macera romanı pek yakında, İnkılâp kütüphanesi tarafından kitap halinde neşrolunacaktır. Eser basılmaktadır.

Gediz ovasını sulama faaliyeti hızla devam ediyor

Marmara gölünün tarihçesi

Bizans imparatorile Marmara denizinde bir mehtap âlemi yapan Lidya hükümdarı Krezüs memleketine dönünce Marmaraya benzer göl yapılmasını emretmişti

Salihli (Akşam) — Nafia Vekâletinin beş senelik programına dahil bulunan işlerden (Gediz ovası) sulama faaliyetine büyük bir hızla devam edilmektedir. Manisadaki su işleri mühendisliğinin faaliyet merkezlerinden biri Salihlide, diğeri Menemende bulunmaktadır.

Salihlinin Adala nahiyesinden başlayarak Menemene kadar; Gediz nehrinin sağ ve sol tarafını takiben 6-10 kilometre derinliğinde ve 1 milyon 200 bin dönüm genişliğinde bir sahanın sulanmasını istihfat eden bu geniş mesai, Cumhuriyetin hayırlı eserlerinden biridir. Her türlü mahsulü bereketle yetiştirmeye elverişli olan Gediz ovası, yazın kuraklık yüzünden verimsiz bir halde kalmakta idi. İki senedir kısmen bertaraf edilen bu mahzur, önümüzdeki seneler içinde tamamen ortadan kalkacaktır.

Şimdiye kadar Adala nahiyesinde, Marmara gölüne su vermek için yapılan (Tağdiye kanalı) ile, 5 metre irtifanda (Marmara gölü seddesi) ve Marmara gölünden Gedize kadar olan (Tahliye kanalı) nın ihalesi yapılmıştı. 1 milyon 200 bin lira tutarı olan bu inşaat işine, iki senedenberi devam edilmektedir. Bu tesisatla, kısım Marmara gölüne aktılacak olan Gediz suları, baraj vasıtasile burada durdurularak yazın tahliye kanallile ve diğer ana kanallarla bütün Gediz ve Menemen ovasına dağıtılacaktır. Bundan başka projesi ikmâl edilen ve Ahmetliden başlayarak Gedizin sol sahilini takiben Menemene kadar uzayacak olan ana kanalın da ihalesi yapılmak üzeredir.

Marmara gölü hakkında tarihî malûmat

Gediz ve Menemen ovasının sulanmasında mühim bir rolü olan Marmara gölünün dikkate değer bir tarihçesi vardır. Eskiden (Çike) ve daha sonraları (Koleo) isimlerini alan bu göl, meşhur Lidya hükümdarı (Krezüs) tarafından Mısırdaki (Maris) gölünü takliden yaptırılmıştır. Diğer bir rivayet gölün kuruluşunu şu suretle hikâye etmektedir: Bu gün (Sart) nahiyesindeki kıymetli eserlerle hükümet merkezinin ve saltanat sürdürüğü devrin bütün ihtisâmı hâlâ göze çarpmakta bulunan, Lidya hükümdarı Krezüs, bir gün diğer dost ve komşu hükümet reislerle bir-

likte Bizansa davet edilir. Bu sırada Bizans imparatorunun, dost hükümdarlar şerefine Marmara denizinde tertip ettiği bir gece gezintisinde, Marmaranın güzelliği, ayın parlak ve yaldızlı ışıklarını Krezüsü teshir eder. Bütün zenginliğine ve ihtisâmına rağmen memleketinde böyle bir zevkten mahrumiyeti onuruna yediremeyen hükümdar, Lidya döndüğü zaman Marmara denizine benzer sun'î bir gölün yapılmasını emreder. 50-60 bin dönüm yüzatında olan sun'î göl az zaman içinde ikmal edilir. Etrafı geniş rihtımlar ve mükellef yahılarla süslenir, Lidya hükümdarı, Marmara denizinde tattığı zevk ve safa gecelelerine (Marmara gölü) nde devam eder.

Bundan başka hükümdarın sulama işlerinde de bu gölden istifade ettiği anlaşılmaktadır. Salihlinin Adala nahiyesindeki bogazdan ve Gediz nehrinden göle bir kanal açtırarak feyzan senelerinde Gedizin fazla sularını göle akıtmak suretile Sart ovasını tahribattan kurtardığı ve (Sarı Azmak) denilen mahaldeki bentten lüzumu halinde Sart ovasını suladığı tahakkuk etmiştir. Bugün hâlâ o zamandan kalma sulama eetvellerinin yerleri görülmektedir. Muhakkak olan şey, gölün sun'î oluşu ve Krezüs tarafından yaptırıldığıdır.

Bir vakit mebzul miktarda balık ve havyar istihsal edilen bu göl, 10 seneye yakın bir zamandanberi eski bereketini kaybetmiş ve balık nesli adetâ inkıraza uğramıştır. Suyu da gittikçe çekilmekte bulunan gölde esaslı tedkikat yapılarak su kaçırın yerler tesbit edilmiş ve mahzurların önüne geçilmiştir. Bu son sulama işinde de bu gölden âzami surette istifade edileceği anlaşılmaktadır.

Erbaada tütün piyasası açıldı

Erbaa (Akşam) — Erbaada bugün tütün piyasası açılmıştır. İlk gelen mahsul için bandonun iştirakile merasim yapılmıştır. Kaymakam Nedim Aker bir nutuk söyleyerek satışın müstahsil için hayırlı olmasını temenni etmiş ve kordelâyı kesmiştir. Aladun köyünden gelen bu ilk mahsul eksperlerce muayene edildikten sonra İnhi-sarlar tarafından mübayaa edilmiştir. fiatlar 5 kuruşla 7,5 kuruş arasındadır. Heyeti umumiye itibarile satış, müstahsil üzerinde iyi bir tesir yapmıştır. Piyasaya diğer alıcı firmalarında iştirakleri beklenmektedir.

AKŞAM'ın tefrikası

Tefrika No. 17

AŞKIN KURBANI

— Büyük macera romanı —

Nakleden: (Vâ-Nû)

— Halacığın... Anneciğim... Ratip-le nasıl anlaştığımızı, nasıl seviştığımızı öğrendin; amma sana söyleyecek başka bir sırrım daha var.

İhtiyar kadın güler: — A... Gene mi? Meğer sen sır küpü imişsin de benim haberim yokmuş! Ne imiş bakalım?

— Bu da oldukça mühim... Amma önce soracağım suallere lütfen cevap verin. Annemle evlenmeden evvel babamın bir karısı vardı, vefat etti, değil mi?

— Evet!

— Ve bu hanımdan bir de kızı oldu, öyle mi?

— Öyle...

— O kız ne oldu?

— Öldüğünü bilmiyor musun?

— Bana o zaman öyle söylediler amma zannedersen doğru değil!

Lütfiye hanımefendi fena halde şaşırmıştı. Merakla sordu:

— Ne demek istiyorsun? Anlamıyorum!

bana verdiği için daima ablamı ihmal etmiş, zavalılık birçok haksızlıklara maruz kalmış, işkence çekmiş, nihayet te dayanamıyarak evden kaçmış.

— Öyle bile olsa son derece kabahat işlemiş. İyi bir kız babasından izinsiz bir yere gidemez. Hele böyle genç yanında kimsesiz ortaya atılmak affedilir hareketlerden değildir. Kimbilir ne felâketlere maruz kalmıştır.

Bu sözleri söylerken kadının kaşları çatılmıştı.

— Aman halacığın... Siz ki bu kadar merhametlisiniz, nasıl oluyor da zavallı ablamı böyle itham ediyorsunuz? Düşünsenize: Annesiz kalmış, küçük bir kız... Bir evin içinde herkes tarafından mütemadilen hırpalanıyor... Onu okşayacak teselli edecek kimsesi yok. Ömrü kahrıyla geçiyor... Kolay mı?... Hem onun felâketine istemiyecek biraz da ben sebep oldum.

— Sen mi sebep oldun? Neden?

— Öyle ya: Evde bütün muhabbetleri ben gasbediyordum; ona yalnız ezan kahvordu. Babasının muhabbe-

tinden bile mahrum olunca artık tahammülü kalmamıştır. Evini terk edip gitmiştir. Onu o kadar haksız görmeyin...

— Fakat o zamadanberi kimbilir ne oldu? Kendini, şerefini, babasının ismini belki de çamurlara sürükledi... Hayatını mahvetti...

— Bilâkis şanlı şerefli bir mevki tutuyor. Herkes onu takdir ediyor. Şöhretini bilmiyen yok.

— Ne diyorsun!

Tendu artık coşmuştu:

— Öyle halacığın... Görür görmez sevdiğim, sonra da kalbimde büyük bir yer tutan kadın herkes tarafından cidden sevilmeğe lâyıktır. Senelerdenberi mahrum kaldığı aile muhabbetile onu saracağım. Çok çok severek geçmiş senelerin acısını ona untturacağım.

— Ne? Nasıl... Resmini yapan Perihan hanım...

— Evet... Kadri Memduh paşanın büyük kızı ablam!

Tendu kısaca Lütfiye hanıma ressamın evinde geçen macerayı anlattı. Kardeş oldukları nasıl meydana çıktığını, sonra Perihanın ne mücadelelerle çalıştığını bu mevki tuttuğunu söyledi.

Şimdi kızcağız halasının dizlerine kapanmış, yalvarıyordu.

— Ablam bedbaht bir kadın... Onu

teselli etmek, yalnızlığını gidermek lâzım! Halacığın... Bana verdiğin muhabbetten biraz da ona ver... Müşfik kollarını biraz ona da aç!

Lütfiye hanımefendi Tendu'yu kaldırıp göğsüne bastırdı. Sonra ciddi ve tatlı sesile:

— Senin saadetine yardım edecek herşeyi yaparım evlâdım. Kardeş muhabbetinden seni mahrum etmeğe hakkım yoktur. Yarın seninle birlikte hemşirene gideriz. Kalbimde ikinizi de sevmek için yer vardır.

Genç kız halasına teşekkür etmeğe vakit bulmadan Tahire hanımefendi ile Ratip kapıdan içeri girdiler. Mısır hanım ev sahibesine bezik masasını işaret ederek:

— Hazırlanmış... Buyrun oynıyalım... Âdetimizi bozmıyalım!

— Hay hay!

İki kadın karşılıklı oturunca Ratip, Tendu'ya yaklaştı:

— Nasıl emrinizi iyi ifa ettim mi?

— Teşekkür ederim... Çok iyi oldu... Bilseniz ne kadar mesudum!

— Bu saadetinize ortak olabilir miyim?

— Elbette... Zaten halamdan ziyade sizi alâkadar eder.

— Ya!... Pek merak ettim.

Genç kız yarı şaka, yarı ciddi bir eda ile:

— Bakın peşin olarak size şunu söyleyeyim ki ben pek kiskancım! Kalbinizi sırf bana hasretmenizi isterim. Amma buna rağmen bazı sevdiğinizi istediğim insanlar da var ki onlara da muhabbetinizi vermeyecek olursanız fena halde üzülürüm.

— Zannedersen söylemek istediğinizi anlıyorum. Aile muhabbetinden bahsediyorsunuz değil mi? Sizi büyüten halanıza karşı minnet ve hürmetin pek derindir. Maatteessüf ondan başka da sevecek hiç kimse yok galiba... Zira öğrendiğime göre valideniz vefat etmiş. Pederinizden de senelerdenberi hiç bir haber alınmadığına bakılırsa ondan da pek ümid yok. Kıymetli hatıralarını sizinle birlikte muhabbetle yad ederim.

Tendu nişanlısının bu sözlerine tatlı bir tebessümle teşekkür ettikten sonra neşeli neşeli:

— İyi anladınız amma bir noktada yanlış olursunuz!

— Ne gibi?

— Halamdan başka sevillecek pek yakınımndan biri daha var.

Delikanlı hayretle:

— Kim var hiç bilmiyorum? - dedi.

— İnsanın annesinden babasından sonra kardeşi gelmez mi?

— Sizin kardeşiniz mi var?

(Arkası var)

B. Ahmet Hamdi diyor ki...

Akademi yeniye karşı zaman zaman cebhe alır

Verlen aklıktan öldükten, Jermen Nuvo kilise kapılarında dilendikten sonra...

Belki dikkat etmişsinizdir. Bizde bir Edebiyat akademisi teşkiline taraftar olanlar: «Buraya kimler girebilir?», suali karşısına birkaç isim sayıyorlar. Bu arada en çok rey alanlardan biri de B. Ahmed Hamdi Tanpınardır.

Yeni ve genç şairlerin, Nurullah Ataç'tan sonra, en büyük hâmlerinden biri olan B. Ahmed Hamdi Tanpınar, Güzel sanatlar akademisinde Sanat tarihi ve estetik profesörüdür. Eskiden akademide bu dersi şair Ahmed Haşım okuturdu. Ahmed Haşım'in ölümünden sonra bu kürsünün hocasını B. Ahmed Hamdi Tanpınar yapmaktadır.

Kendisini akademide ziyaret ettim. Bana fikirlerini şöyle anlattı:

— Maksad bir göreneğe tabi olmaksa, eh bizde de bir akademi kurulabilir. Lâkin bu akademiden büyük şeyler beklenebilir mi? Şüphesiz ki cemiyetin içinde bulunan bu gibi teşekküller bir takım işler yapıyor. Bunları faydalı addedenler de bulunur. Fakat bunun aksi de vardır. Akademi, asıl canlı hayatla ve bu hayattan ilham alan, yani henüz havada yüzen ve formunu arıyan, fakat vasatı sınıfın henüz kabul etmemiş, benimesememiş olduğu şeylere karşı - hiç olmazsa - lâkayttır, hattâ zaman zaman bunlara karşı cephe alır. Bu itibarla akademi yeninin, dinamiğin mücadelesi için kurulmuş bir cephedir.

Akademi nedir? Öyle zannediyorum ki pes zindenin, hayatıyetini kaybetmiş orta sınıfın sanat formlarının müdafidir. İcabında böyle bir manıadan mahrum olan bir edebiyat ve sanat hayatı belki daha rahat, genci daha himayekâr ve hakiki istidadı karşılamak hususunda çok daha serbestir.

Dikkat ediniz, Fransız edebiyatının en güzel tarafları, en asil tarafları akademinin ekseriyet itibarıyla dışında kalmıştır. Ve nihayet Fransada bu akademinin karşısına Gonkur akademisi gibi bir yığın teşekkül çıktıktan sonradır ki sanat hayatında hakiki istidatın mağdur olmamasına çare bulunmuştur.

Verlen aklıktan ve sefaletten öldükten, Jermen Nuvo kilise kapılarında dilendikten sonradır ki - yakın maziden alınan derslerle - hem akademi ve hem de matbuat yeniye karşı daha hayırlı bir uyanıklık göstermeğe başlamıştır.

Diyeceksiniz ki, bugün bizde de hemen her istidad tanınmıyor. Daha dün yazı yazarlar âzamî bir tanınma havası içinde râğbet görüyorlar... Bence bu da doğru değildir. Bilâkis her şey gösteriyor ki, bizde teşekkülünü bitirmiş şeylere karşı hiçbir tenkid fikrini kabul etmeyen bir bağlanış vardır. Şöhretleri okumadan, üstünde düşünmeden, olduğu gibi nesilden nesle naklettiğimizi göstermek için, merhum Mehmed Akif hakkında son zamanlarda söylenen şeyleri sadece hatırlamak isterim.

Bugün fikir hayatımızda, sözde hâkim olan insanlara bir de akademi âzası ünvanını verdikten sonra artık bu teseyyübün önüne geçilebilir mi?

Denilecek ki, akademi dil ve lûgat yapar, grameri tesbit eder. Ben buna inanmıyorum. Dili muharrir yapar, akademi ise, hattâ, mani olur. Dil, hayat gibi mütemadiyen değişmek ister.

Fransız akademisinin, Fransız diline himmeti binlerce dil amelesinin gayretile ve fermanferma bir hayatın emrinde, her an kabuğunu çatlatmak üzere bulunan bir hayvan gibi neşvünüma bulan, genişliyen Fransız dilini, geniş bir zaman fasılası ve sonra da yarım yamalak olarak tesbit etmekten ibarettir.

Evet, meselâ bir Yahya Kemal, bir Yakup Kadriyi, hakikaten kendileri-

Güzel sanatlar akademisi sanat tarihi ve estetik profesörü B. Ahmed Hamdi

ne lâyık bir mevkie getirmek isterim. Fakat haddi zatında onlar ve o kıymette olanlar bu mevkie gelmemişler midir? Türkçeyi en güzel yazmak, cemiyet en iyi şekilde anlatmak kâfi bir mükâfat değil midir?

Bir akademi teşkil ederek onların isimleri arasında namütenahi cesarete muhtaç olan türkçe ve Türk edebiyatına bir nevi manî kurmak bence lüzumsuz bir şeydir.

— Yeni şiire pek taraftar olduğunuz söylenir... Hattâ şiirde B. Nurullah Ataç gibi mananın lüzumuna inanamadığınıza bile ileri sürenler vardır.

— Bence sanat, tamamiyle formdur, şekildir ve her sahasında da şekilden ibarettir. Mana, bu şeklin bize gayri ihtiyari olarak telkin edeceği bir şeydir.

— Çok iyi... Fakat meselâ: «Yazık oldu Süleyman efendiye...» mısraını ele alalım. B. Nurullah Ataç'm bu pek beğendiği mısraa ne dersiniz?

— Bunda mana yok mu? Pekâlâ vardır... İşte yazık oldu Süleyman efendiye... Görüyorsunuz ki bundan pekâlâ mana çıkarmak kabil... Fakat meselâ «Suk yak suk muk» diye birkaç heceyi yanyana dizeyerek bunda mana var diyemeyiz. Ben, söylediğiniz mısraı manasız bulamıyorum.

— Lâkin şiir olarak kabul edebilir misiniz bu mısraı...

— Ben sanatta form aradığımı söyledim.

— Bu şiirin ifade ettiği şey nedir?

— Bu manzume, Orhan Velinin mevcut ve eskimiş telâkki ettiği tehassüs ve formlarla alaydır. Bütün şiir tarzlarıyla alaydır. Bu itibarla güzeldir.

Bunları dinlerken aklıma meşhur bir edebiyat münekkiddinin sözleri geldi. Ona da aynı manzumenin manasını sormuştum. Bana:

— Bu şiir nasırdan şikâyetir... Ve çok güzeldir!... Demişti. Halbuki aynı manzumenin başka manası da varmış. Bir şiirin böyle herkese göre mana değişmesi, ayrı bir mana alması ne mazhariyettir!...

B. Ahmed Hamdi Tanpınara sordum:

— Pekî... Bu kabil şiirleri nazım tarzında yazmağa ne lüzum var. Meselâ nasırdan çok muztarıptı. Ayağını pabuç vurmazsa Allahın ismini ağzına almazdı vesaire vesaire... Bunu nesir gibi doğru dürüst yazmak daha makul değil mi? Niçin bunları manzume şeklinde yazıyorlar? Nesir gibi

yazsınlar...

— Bilâkis... Bunlar hakiki ahengin mekanik bir vezinden ibaret olmadığını, bilâkis cümlelerin teşekkülünde aranacak yüksek bir sır bulunduğunu göstermeğe çalışıyorlar.

Ben kendi hesabıma eski şekillerin şiir için elzem olduğuna kaniim. Hattâ daha ileri giderek, nasıl hilkat insan dediğimiz varlığı, insan vücudü dediğimiz mekanizmayı hiç değiştirmiyorsa, biz de içimizdekilerimizi aynı surette eski kalıplara, eski şekillere dökebiliriz.

Fakat benim cinsimden çalışan bir adam için dahi, gençlerin bu cins mesaisinden alınacak namütenahi hisseler vardır.

Gençlerin çalışmaları bir tecrübedir. Bunlar başka memleketlerde de yapılıyor. Daha da yapılacaktır.

Bunların yapılmasını zarurî kılan bazı âmillere, yeni cemiyetin ruhunda mevcuttur.

— Meselâ ne gibi âmillere?

— Meselâ eskiyi yıkmak, her memlekette klâsik tahsilin buhran geçirmesi, içtimai davalar vesaire vesaire...

B. Ahmed Hamdi, sözlerine şunları ilâve etti:

— Hattâ daha ileri giderek diyebilirim ki, heceyi taktisiz yazmak, türkçeye belki de aynı bir aruz kazandıracaktır. Bütün bunların birer tecrübe olduğunu söylemiştim. Bu dağınık tecrübelerin hepsi bir gün birleştiği zaman, belki de türkçeye yeni bir vezin usulü, yeni bir form kazandıracaktır.

— Yenilerden kimleri seversiniz?

— Yeniler hakkında muhtelif vesilelerle fikrimi söyledim. Meselâ bir Cahid Sitki'yi, bir Muhib'i sevmek için hiçbir sebep yoktur. Sorduğunuz Orhan Velinin eserlerinin ekserisini severim.

Değil midir ki, bunlar ve arkadaşları, haddizatında lisan dediğimiz biçimsiz bir şeye bir form vermeğe çalışıyorlar ve muvaffak oluyorlar. Türkçeye küçük, fakat çok yeni şeyler getiriyorlar. Niçin sevmiyeyim?

Hikmet Feridun Es

Hariciye Vekilinin mühim beyanatı

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

Hariciye Vekili Sofyadan geçerken Bulgar Başvekili B. Köseivanof ile görüşecektir. Bulgar Başvekili pek yakında Türkiye'yi ziyaret edecektir. B. Köseivanof şehrimizde merasimle karşılanacak ve Ankara'ya giderken aynı merasimle teşvi edilecektir.

B. Şükrü Saraçoğlunun beyanatı

Hariciye Vekili B. Şükrü Saraçoğlu dün öğleden sonra eski Fransız büyük elçisini Fransız hastanesinde ziyaret etmiş, İngiliz büyük elçisini de Perapalas otelinde kabul etmiştir. Bu arada gazetecileri de kabul ederek Bükreş seyahatı hakkında şu beyanatta bulunmuştur:

«Bu akşam Sempion ekspresile ve Edirne - Filibe - Rusçuk tarikle Bükreş hareket ediyorum. Yolda, yakında Ankara'ya gelecek olan Bulgar Başvekili ile görüşebileceğimizi Sofya sefirimiz haber verdi.

Bükreşte Balkan müttefiklerimizin devlet adamları ile tanışmak, onlarla milletlerimizi alâkalandıran siyasi ve iktisadi meselelerde görüşlerimizi teati ve tevhit etmek benim için bir bah-tiyarlık olacaktır.

Esasen Balkan devletleri siyaseten ve iktisaden birbirini tamamlayan nakıs mevcudiyetler değil, bilâkis yekdiğerine çok benzeyen tam varlıklar olduğu içindir ki, siyasi ve iktisadi sahalarda görüş birliği yap-

General Franco İngilterenin tavassut teklifini reddetti

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

fih general, ezici bir nihai taarruza hazırlanmakta, merkezde 352,000 kişilik bir ordu, 1000 top, binlerce kamyon ve külliye harb malzemesi tahşit etmektedir.

Salâhiyyetler mahfiller, general Franconun merkez mmtakasında da Katalonyadaki gibi yıldırım süratle bir taarruz yapmak istediğini ve bu taarruzun kısa süreceğini teyid ediyorlar. Bu cephede Cumhuriyetçi cephesinin yarılması güç olmayacağını, çünkü Cumhuriyetçilerin kadroları daha zayıf olduğu gibi, en güzel kuvvetlerini de Katalonyaya göndermiş olduklarını söylüyorlar. Bundan başka mühimmatları da azdır.

General Franco, bu büyük taarruz hazırlıkları yüzünden hududları kapamıştır. Frankistler, üç muhtelif istikamette henüz ifşa edilemeyen çifte hedefli geniş bir taarruz hazırlıyorlar.

General Franconun kardeşi ne diyor?

Roma 18 (A.A.) — Giornale d'Italia gazetesi, Frankist İspanyanın Portekiz sefiri ve Başkumandanın biraderi Nicolas Franco ile yaptığı bir mülâkâtı neşretmektedir.

Nicolas Franco, harbin yakında biteceğini ve Cumhuriyetçilerin hiç bir şart dermeyeran etmeden teslim olarak Burgos hükûmetinin merhametine iltica etmeleri lâzımgeldiğini beyan etmiştir. Mumaleyle, İtalya ile İspanyanın silâh arkadaşlığından bahsederek iki memleketin millî menfaatlarını birbirine tekkabil ettirmek suretile bu arkadaşlığın daha sıkı bağlarla sağlamlaştırılacağını söylemiş ve demiştir ki:

«İspanyanın, dost İtalyanın ve Mussolininin asil hareketini unutmuyacağımızdan emin olabilirsiniz. Diğer memleketlerle de hür ve müstakil milletimizin hayata kabili telif olması şartile sulh yolunu arayacağız. İspanyol vatanının hayatı menfaatlarını müdafaa etmek için en büyük fedakârlıklara katlanmağa hazırız. Krallığı mı ihya etmek, yoksa totaliter bir cumhuriyet mi kurmak icab ettiğini düşünmek zamanı henüz gelmemiştir. Herşeyden evvel vatandaşlara karşı adilâne hareket ederek yeni devletin teşkili ve sosyal hayatın tanzimi meselelerini halletmek lâzımdır.»

Bir gazeteci, ecnebi ziraat amelesi meselesinin mevzuubahsedilip edilmeyeceğini sormuş ve şu cevabı almıştır:

« — Memleketin imarı için kâfi miktarda amele bulabileceğimizi zannediyoruz. Fakat ameleye ihtiyacımız olursa dost devletlerin işçileri İspanyada hüsnü kabul görecektir. »

Londra ile Paris sıkı bir temasta

Londra 18 (A.A.) — Fransa sefiri Corbin, dün akşam Parise hareket etmiştir. Hareketinden evvel sefir, İspanyada sulhun yeniden teessüflü için İngiltere tarafından sarfedilen gayretlerin son inkişafı hakkında Fransız nazırlarına malûmat verebilmek üzere İspanya meselesi hakkında Hariciye Nezaretinin garb dairesi direktörü George Mounsey ile son bir mülâkât yapmıştır.

İyi haber alan mahfillerde katıyetle söylendiğine göre mezkûr gayretler Hodgson vasıtasile doğrudan doğruya Londra ile Burgos arasında yapılmaktadır. Bu gayretler dün İspanya sefiri Pablo de Azcarate'nin Parise hareketi dolayısıyla bir tevakkuf devresi geçirmiştir. İspanya sefiri Pariste Azana ve Delvayo ile tekrar görüşmüştür.

Azcarate, Londraya döner dönmez Lord Halifax ile görüşecektir. Azcarate'nin Pariste yaptığı görüşmeler neticesinin İngiltere hükûmetinin projelerini değiştirmesi ihtimali de vardır. Bu teahhur halihazırda cereyan eden müzakerelerin tahmin edilen müddet zarfında bitmesine manî olmaktadır.

Fransız hükûmetinin pazartesi günü tanınması takarrür etmişti. Bunun birkaç gün daha teahhür edeceği öğrenilmiştir.

B. Leon Berard Burgosa gitti Paris 18 (A.A.) — Leon Berard, refakatinde sefaret kâtiplerinden Saint ve Hariciye nezareti ticaret odası ataşesi Baraduc olduğu halde dün akşam Burgosa hareket etmiştir.

Somali erazisi

İtalyaya terk edilip henüz işgal edilmemiş olanları sabit postalar muhafaza ediyor

Paris 18 (A.A.) — Ecnebi gazetelerinin Fransanın 1935 tarihli Fransız-İtalyan itilâfı mucibince İtalyaya Somalide terk edilen araziye işgal ettiğini bildirmeleri üzerine salâhiyyetler mahfiller, Fransız askerî makamlarının sadece İtalyanın henüz işgal etmemiş olduğu bu arazinin muhafazasını sabit postalarla temin ettiğini beyan etmektedirler. Bu arazinin muhafazası şimdiye kadar seyyar gruplar vasıtasile yapılmakta idi.

Fransa Hainan adasına harb gemisi göndermeği düşünüyor

Paris 18 (A.A.) — İyi haber alan mahfillerde söylendiğine göre, Fransa hükûmeti Hainana harb gemileri göndermek imkânını tedkik etmektedir.

esnasında Köseivanof ve Saraçoğlu Türk - Bulgar münasebatını teferrüatle tedkik edecekler ve her halde Bulgaristan ile Balkan antantı münasebetlerini de görüşeceklerdir.

Sofya siyasi mahafilinde, pazartesi günü Bükreşte toplanacak olan Balkan antantı Hariciye nazırlarının konferansına büyük bir alâka gösterilmektedir.

Yunan Başvekili B. Metaksas Belgradda

Belgrad 18 (A.A.) — Yunanistan Başvekili B. Metaksas ile refikası bu sabah saat 9 da buraya gelmişler ve istasyonda Başvekil Çetkovik, Hariciye Nazırı Markoviç ve daha birçok zevat tarafından karşılanmışlardır.

Saat 10,30 da B. Metaksas, meçhul asker âbidesine bir çelenk koymuştur. Saat 11,15 te de Markoviçi ziyaret etmiştir.

Öğle zamanı Yunanistan Başvekili naib prens Paul tarafından kabul edilmiş ve yemeğe alkonulmuştur. Öğleden sonra Markoviç, B. Metaksasın ziyaretini iade edecektir.

B. Metaksas, bu akşam şerefine varilecek olan ziyafette hazır bulunacaktır.

mak hiç bir vakit zor olmamıştır.

Her içtimadan daima daha kuvvetli çıkmış olan Balkan ittifakının bu içtimadan başka türlü çıkmasına sebep mevcut değildir.

Bilirsiniz ki, vaktile Balkanlar volkanik bir toprak, Balkanlılar da bomba ve silâhla oynayan şumark birer çocuk addedilirdi. Balkan paktından beri dünyanın bu kanaati tamamen değişti. Elyevm sulh perisinin yeryüzünde rahat nefes aldığı tek köşe Balkanlardır.

Memleketlerimizin stratejik ve coğrafi ehemmiyet ve kıymetini bihakik tahkir eden Cumhuriyet hükûmeti, sulh faaliyetinde devam karındadır ve Hariciye Vekiliniz, elinde bu kararla Bükreşe gidiyor...

Hariciye Vekili Belgrad ve Atina tarikle dönecek

Hariciye Vekili B. Şükrü Saraçoğlu Bükreşten avdetle Belgrad'a geçecek ve Atinaya da uğradıktan sonra deniz yolla şehrimize dönerek Ankara'ya gidecektir.

Bulgar Başvekili

Sofya 18 (A.A.) — Bulgar Başvekili ve Hariciye Nazırı Köseivanof, bu akşam Filibeye hareket etmiştir. Yarınlı Filibeden geçecek olan Türkiye Hariciye Vekili Saraçoğluna mülâki olacaktır. İki devlet adamı Gorna Orovitsa'ya kadar beraber seyahat edecektir.

Beş saat sürecek olan bu seyahat

İstanbul kazan, ben kepçe Selimiyeden Çamlıcalara ...

Semini gözbebeği eden, adile andıran Üçüncü Selim...

Selimiye kışlasının yerinde, Kavak burnu denilen kıyının yamacında, Kanuni Süleymanın meşhur Kavak sarayı varmış. Dördüncü Murad Bağdadı zaptedip muzafferden İstanbul'a dönünce bu sarayın ismini değiştirip Bağdad koymuş.

Saray, 18 inci asrın nihayetlerine kadar mevcut. Nihayet yıktırılıyor. Taşları, mermerleri, horasanları Topkapı sarayının içine ilâve edilen Yeni köşke taşıyor. Üçüncü Selim de, teşkil ettiği (Nizamı cedid) askerleri için oracığa, 1807 yılında malûm kışlayı bina ettiriyor.

Semtin mamur olmasına çok çalışmış. Rivayete göre kulelerinin, sokaklarının, şeklini. istikametini bizzat kendisi resmetmiş. Hâlâ görüyoruz, geniş geniş, doğru dürüst caddeler...

Selimiye camisinin yapılışı 1216-1221 hicri seneleri arasında. Mermer minberi, gayet kıymetli bir sanat eseri addolunur. Minareleri kalın ve biçimsiz görülmüş. Akla bakın, dışından traş etmeğe ve inceltmeğe kalkışmışlar. Şiddetli bir lodos fırtınası birini dibinden, öbürünü yarisından alaşağı edivermez mi? Tekrar yaptırılarak, zedelenen binada tamir kılınmış.

Kırım muharebesinde müttelikimiz İngiliz kıtaatı Selimiye kışlasında ikamet ederlerken, cephaneye ve erzak nakli için sahildeki rıhtımı kurmuşlar.

Kışla talimhanesinin bulunduğu mahalde üçüncü Mustafanın da bir kasrı varmış. Burada haremi hümayun takımı civardaki iskeleden İstanbul'a kayıklarla gidip geldiklerinden. Harem iskelesi namı bu sebeple.

Şam, Halep, Bağdad kumşarile yarışa çıkan Üsküdarın o meşhur ipekçileri, dokumaları, çatmaları civardaki hanları dolduran tezgâhlarda dokunmuş.

Selimiye kadar gelmişken, karşıya yolmuza tutmadan evvel, biraz daha yalı boyu gidelim: Sabık askerî tıbbiye, lâhik Haydarpaşa lisesi önündeyiz.

İkinci Abdülhamid Avrupadaki Jön Türklerden fena halde korkar, bunların aralarında tıbbiyeler de bulunduğundan, Mektebi tıbbiyeden ödü patlardı. Hep birden ayaklanıp ve hurya ediverip Yıldız yürüdüleri mi ayıkla pirincin taşını; tac ve tahttan oldu gitti. Binaenaleyh bu tehlikeli müesseseyi deniz aşırı bir yere aparmak şart.

O binanın yapılmasındaki başlıca hikmet budur. Mimarı, eski Düyunu umumiye ve şimdiki İstanbul erkek lisesi binasını yapan Valleri'dir. İnşaâtı 310 senesinden 316 veya 17 ye kadar sürmüştü.

Derideki askerî hastanenin -kışla olmak üzere- temellerini attıran, havalliyeye ismi verilmiş olan Haydarpaşa üçüncü Selimin vezirlerinden hastanenin bitişindeki mezarlık İngiliz mezarlığı, Kırım muharebesinde yaralanıp gelen ve ölen İngiliz askerlerinin, içindeki garantî abide mimar Marochetti'nin eseri.

Şimdi gene ana caddeden Selimiye'ye dönüp dört yol ağzına gelelim: Karşımız Karacaahmed...

İstanbulun ilk ve en büyük İslâm mezaristanıdır. Kâbe toprağı sayılır, diğerlerine tercih edilirdi. İranlılarca de mergup; Seyid Ahmed dereleri orada...

Ucu bucağı bulunmayan bu selvi ormanın içinde nice vezirler, serdarlar, şeyhislamlar, kazaskerler medfundur. Mezarlığın ortasında, beş altı yolun birleştiği noktada, altı adet mermer sütunlu harap bir kümbet göze çarpar.

Burada güya ikinci Mahmudun en sevgili atı gömülmüş. Daha aşağısı, Koşuyolu sirtları, Asya tarafına sefer eden eski ordularımızın ordugâh kurdukları, hazırlıklara giriştikleri sahalar...

Meşhur Rufai tekkesi kabristanının başlangıcından evvel, Paşa kapısı hizasında idi. Kasımpaşa'da ve Defterdarda eşleri vardı.

Rufai tarikatını 1182 de kuran Seyid Ahmed Rufai. Avrupallı zakirlerine (Derviches hurleurs) yani (Ulu-

Üsküdar'da Selimiye camisi

yucu dervişler) derler.

En ziyade, bu Üsküdar'daki ecnebi-lerle dolar, olur şey değil, beş kuruş duhuliyeye alınır, mösöyler ve madamalar âyini gayet merakla seyredeler, sıksa ve hasta sibyanların yüzü koyun yere yatırılıp şeyh efendi tarafından çiğnenişine ağızları açık baka kalırlardı.

Fransız edibi ve şairi Teofil Gotye, İstanbul'a seyahatinden bahseden eserinde burayı uzun uzadıya tasvir etmiştir.

Rufai tekkesinin yakınındaki Eski valide camisi üçüncü Muradın annesi Nurubanu kadının; ötesindeki, enfes çinileri bulunan Çinili cami de mahud Kösem validenin.

Nuh kuyusu caddesinden Çamlıcalara doğru yürüyoruz. Nuhkuyusunda da rical sayfiyeleri çoktu. En büyüklerinden biri Maliye Düyunu umumiye muhasebecisi, İdmançılar şeyhi Fakih hocamızın pederi ve şair Tahsin Nahid merhumun cediti Mesud beyin konağı.

Üsküdarın Yenimahalle, Selâmsız, İcadiye tarafları Ermeni yatağı... Bağlarbaşı'da şehzade Mecid efendi, Üsküdar mutasarrıfı Hamdi bey...

Tophaneliğündeki elân duran ve park olan Millet bahçesi ne günler görmüş, geçirmiş .. Abdülâziz devrinin başlıca piyasa yerlerinden biri de orada.

Bahçenin önündeki cadde boyunda hanedan, konak, kira kupaları ve faytonları; birbirlerine kenedlenmiş, iki sıra araba zenciri. İçlerinde cicilere bicilere müstağrak şehzadeler, kıl pranga kızıl çengi sultanlar, pür tuvalet hanfendiler, süslü püslü beyfendiler...

Gazinonun ağaçları altında bir tarafta orkestra, bir tarafta ince saz; meşhur udi Afet de burma bıyıklı olarak aralarında Dinice dinensin, dünyayı gözü görmezmiş. Kantocuların kadınnesi meşhur Peruza çılgıncasına tutkun...

Aradan 25 yıl geçtiği halde heyecanlı heyecanlı oflar çeker, sevgilisi için bizzat güftelediği ve bestelediği türkünün nakaratını söyler dururdu. Mistik diye bağırıran, fıstık gibi sesi var.

Hatunenin Mustafadan kinaye, Mısırlı bir kantosundan mülhem.

Bu Millet bahçesi güzergâhında da Küberalar sakin. Mısırlı Mustafa Fazıl paşanın kerimeleri prenses Nazlı, Aziz, Rukiye hanımlar. Daha yukarıda Piriyeperker cariyelerle dopdolu Tunuslu Mahmud paşa kâşanesi. İleri-de Suphi paşa köşkü ve korusu. Üstad Samipaşazade Sezainin çocukluğunu geçirdiği yerler. Şairi âzam Abdülhak Hâmidin delikanlılık çağlarını yaşadığı muhit.

Kısıklı çeşmesi dördüncü Muradın bakiye. İkinci Mahmudun Esmâ sultanının sarayı ve şevketlinin Azraile lebbey dediği kasır da orada. Torunu Yusuf İzzedinin yerleştiği mahalde olması ağılebi ihtimal.

Abdülhamid devrinde buraları netemelleşmiş, rütbeli ve mevkililer adını atmaz olmuşlardı. Ötedenberi mesire yeri olan Kısıklının ağaç altları ayak takımına münhasır kalmış, daha sonra incin top oynar hale gelmişti.

Çamlıcaya frenkler Bulgurlu dağı derler. Bu kelimenin onların diline daha kolay gelişinden olmalı. Malûm a Bulgurlu buranın az öteciğine sığınmış, irabdan mahalsiz bir mahalle.

Büyük Çamlıca denizden 268 metre yüksektir. Nereyi görmez o mübarek? Panoramanın aliyülâlasını oradan seyret... Yukarı boğaza doğru

bak, Hisarlar, Büyükdere koyu, Beykozun Yuşa tepesi... Karşıya bak, Beyoğlu, Haliç, İstanbul, Sarayburnu... Sola dön, Marmara, Uludağ, Adalar, İzmit körfezi... Arkaya çevril, Anadolu sayfiyeleri, Maltepe. Kayışdağı, Alemdağı.

Ya Çamlıcanın temiz, leziz, âbuhayat gibi suları; binbir derde deva olan Tomrukağa membaı...

Küçük Çamlıca dahi cennet misal değil midir?... Vaktile büyüğü kadar rağbet görmemişse de oda sonraları parlamıştı, tepesine çıkarken, yol üstündeki serasker Rıza paşa köşkünden kuşbakışı dört canibi doya doya temas et... O cihannüma da birkaç sene evvel enkazcılar elinde göçüp gitti.

Eteklerde Uzunçayırı nazır -galiba gene Köçeoğullara aid olan- köşkü ve korusunu ser hafiye Kel Ahmed paşa satın almış, yanına iki köşk daha çıkmıştı ki, bu sonrakiler yanmışlardır.

Beş altı yıl mukaddem (Güzel orman cıflığı) diye gazino haline getirilip ensesine camekânlı bir bölme eklenen, cazlarla dansedilen mahaldir.

Binanın eski şatafatlılığını tavanlarındaki resimler, yaldızlar göstermede... O ahbar veya çorbacı her kim ise Abdülmecidin has bendegânından. Alçak gönüllü olan Zillülah oraya da kaç kereler ikbal buyurmuş.

Bu Üsküdar bahşini bitirmeden evvel, şimdi hatırıma gelen, dillerde destan olmuş iki türküsünü de ilâve edelim:

Üsküdar'a doyum olmaz,
Zümrüt misali dağlar...

Üsküdar'dan inerken bir mendil buldum,
Mendilin içine lokum doldurdum.
Sermed Muhtar Alus

Samsun yerli mallar sergisi

Bu yıl on dokuz mayısta açılacak

Samsun (Akşam) — Ulusal ekonomi ve artırma kurumu Samsun şubesi her iki yılda bir yerli mallar sergisi açmaktadır. Bu sergilerden beşincisi bu yıl 19 Mayıs Atatürk günü açılacaktır. Serginin inhisarlar idaresinin yeni yapılan büyük binasında açılacağı ve geçen yıllara nazaran daha büyük mikyasta olacağı söylenmektedir. Sergi 19 mayıstan 10 hazirana kadar devam edecektir.

Sergi münasebetile Samsuna gelecek yurddaşların memnun edilmeleri için şimdiden hazırlıklara başlanmış. Öğrendiğimize göre sergiye gelecekler için büyük kolaylıklar gösterilecek, otel, lokanta ve nakliye vasıtalarında tenzilatlı tarifeler yapılacaktır. Sergiye gelecek mallardan hiç bir suretle vergi alınmayacağı gibi iştirak edecek olanlar devlet demir ve deniz yollarında tenzillattan istifade edeceklerdir. Bundan başka civar vilâyetler halkının sergiyi ziyaretlerini tescil için nakliye vasıtalarında ayrıca ucuz tarifeler yapılacaktır.

ROMATİZMA
LUMBAGO
SIYATİK
ARKA
BEL

VE BÜTÜN AĞRILARA KARŞI

SILKO
Kullanınız.
ÇABUK ŞIFAYI BULURSUNUZ.

Almanyaya Tavuk ihracatı çok arttı

Yumurtasız kalmamak için fazla Tavuk yetiştirmeğe çalışmalıyız

Bir pazarda satılan piliçler

Son zamanlarda Almanya ile ticaretimiz artmıştır. Almanlar daha ziyade gıda maddelerimizi satın alıyorlar. Fakat gıda maddeleri buğday, çavdar gibi şeyler değildir. Kuru meyvalar, bilhassa kuru erik, kaysı gibi şeyler... Geçenlerde Alman firmaları, piyasadan ucuz kuru erik ve kaysı satın almıştı. Anlaşılan bu kuru meyvalar Alman sanayiinde kullanılmaktadır. Çünkü satın alınan erik ve kaysılar, emicuz nevidendi. İzmit'ten de hurda denilecek derecede incir alındığına göre, Almanların meyva ezmesi, marmelâd yapmak için, ham madde topladıklarına şüphe yoktur.

Son haftalar içinde Almanya'ya bol bol tavuk satıyoruz. Bir iki ay evvel Çorluda bir tüccar, Almanya'ya kesilmiş tavuk yollamak suretile bir tecrübe girişmişti. Anlaşılan bu tecrübeden iyi neticeler alınmış olacak ki, Almanya'dan mütemadiyen tavuk istenilmektedir. Şimdilik her hafta Almanya'ya üç dört vagon kesilmiş tavuk gönderilmektedir. Almanların tavuklarımızı beğenmekle beraber, daha semiz olmasını arzu etmektedirler. Yağsız ve semiz olmaları tavukları Alman pazarlarına sevk etmek biraz güçtür. İhracatçılar Bandırma, Mudanya, Bursa ve Balıkesire adamlar yolluyarak, semiz tavuk tedarik ediyorlar.

Bir Alman firması, bir Türk tacirine yazdığı mektupta, semiz tavuk bulunmadığı takdirde, tavuk yetiştirmek için, her türlü kolaylıkları göstereceğinden bahsetmiştir. Alman firması, tüccara damızlık yumurta göndermeyi teklif etmiştir. Trakya'daki birçok köylüler, Almanya'dan damızlık yumurta almışlardır. Köylü, bu damızlık yumurtalar sayesinde daha semiz tavuk yetiştirecektir.

Almanya'dan tavuk kesme mütehassısları geliyor

İhracat tacirlerinin ifadesine göre, Almanya'ya tavuk ihracatı gün geçtikçe ehemmiyetli bir şekle giriyor. Bir Alman firması, satın aldığı tavukların fena bir tarzda kesildiğinden şikâyet etmiştir. Kesilmiş tavuk ihracatı uğraşan müesseseler, tavukların nasıl kesilmesi lâzımgeldiğini, Almanya'daki alâkadır ticarethaneye sormuşlardır. Alman cevapta, Türkiye'de kesilen tavuklardan çok kan aktığından bahsedilmiştir.

Hâsılı, tavuk kesme işi, Alman firmaları ile ihracat tacirleri arasında uzun boylu muhabereye vesile teşkil etmiştir. Neticede, Almanya'dan tavuk kesmek için dört mütehassıs gönderilmiştir.

Tavuk ihracatına aleyhtar olanlar

Geçen gün, yumurta tacirleri, ihracatı kontrol dairesinde toplanmışlardı. Toplantıda, yumurta ihracatının inkişafı etrafında görüşmeler yapılmıştı. Esasen yumurta ihracatı tacirleri, yumurta ihracatını kontrol eden nizamnamenin ihtiyaca göre tadili etrafında münakaşalar olduktan

sonra, söz, tavuk ihracatına intikal etmiştir. Tacirlerden biri diyor ki:

«— Her hafta üç dört vagon tavuk ihraç ediyoruz. Haftada sekiz on vagon ihraç yaparsak, senede dört beş yüz vagon tavuk ihraç edebileceğiz. Beş yüz vagon tavuk satarsak, yumurtaları nereden tedarik edeceğiz?»

Yumurta tacirinin fikrine göre, «tavuk para ediyor» diye herkes tavuğunu, tavuk ihracatçılarına satmaktadır. Bunun bir sebebi de, yumurtanın eskisi kadar para etmemesidir. Eğer elde mevcut tavuklarımızı dışarıya satarsak, günün birinde yumurta ihraç etmeğe imkân kalmaz.»

Bir yumurta taciri, bu mevzu üzerinde çok durmuştur. Her sene ihraç edilen vagon dolusu tavukların hesabını yaparak, günün birinde dışarıdan yumurta ithal edeceğimizi ileri sürüyor. Bu hesapta bir mübalâğa var. Fakat, tavuk ihracatı yüzünden yumurtasız kalmak ihtimali de hiç varid olmayan bir fikir değildir. Bu meseleyi ciddi bir surette tedkik etmek lâzımdır.

Yumurtasız kalacağız, diye tavuk satmamak, pahalı portakal yiyeceğiz diye portakal satmamak düşünülemez. Tabii olan, bu nesneleri hem ucuz yemek, hem de dışarıya satmaktır. Bunu nasıl temin edebiliriz?

Bir taraftan tavuk yetiştirmeğe ehemmiyet vermeli, diğer taraftan da dışarıya tavuk satmalı... Halbuki dışarıya bol miktarda tavuk satıldığı kadar, tavuk yetiştirmeğe ehemmiyet vermiyoruz. Yumurta tacirlerinin endişe ettikleri nokta budur.

Hüseyin Avni

Samsunda muzır hayvanlarla mücadele

Samsun (Akşam) — Vilâyet dahilinde muzır hayvanlarla mücadeleyle hararetle devam ediliyor. Avcılar klübünün her hafta yaptığı büyük süreklilikli avları iyi neticeler vermektedir. Son ay içinde vilâyet dahilinde 441 domuz, 28 kurd itilâf olunmuş ve 860 hektar kareli arazi üzerinde yapılan mücadelede 600 hektarlık arazi tamamen bu muzır hayvandan kurtarılmış, mütebaki kısmında da fare kesafeti yüzde otuz beş nisbetinde azalmıştır.

İstediginiz gibi
BİR OTOMOBİL
almak veya satmak
için

"AKŞAM" ın
KÜÇÜK İLÂN
larından
istifade ediniz!

Haftanın vakaları

Leninin ölümünün yıldönümü merasiminde Stalin ve bazı hükümet erkânı

Taymıs nehrinin feyzanı: Su altında kalan bir sokak

Biletsiz bir kadın yolcu Okyanus ortasında bir vapurdan başkasına naklediliyor

Fransaya geçen İspanyol milislerinin teslim ettikleri silâhlar

Amerikada yeni bir moda: Üzerinde küçük bir şemsiye bulunan şapka

Fransaya iltica eden İspanyol milisleri

Franko kuvvetlerinin Katalonyada işgal ettikleri Borjas Blanca'da bir sokak

Edirne mektupları

Trakya'da kooperatiflerin sayısı çabuk artıyor

Kredi kooperatiflerinden başka satış kooperatiflerine de çok ehemmiyet veriliyor

Edirne (Akşam) — Trakya'da 80 kredi kooperatifi vardır. Bu kooperatiflerin sayısı bir seneye kadar yüzü bulacaktır. O zaman köylünün tefeciler karşısında siperleri ve müdafaaları tamamlanacaktır. Kredi kooperatifleri köylünün belini doğrultmuştur. Umumi müfettiş general Kâzım Dirik kooperatiflerle doğrudan doğruya alakadar olmaktadır.

Satış kooperatiflerine de çok ehemmiyet veriliyor. (400) ortakla işe başlamış olan Uzunköprü kavun satış kooperatifinin ortakları, daha 7-8 köyün girmesi ile (1200) ü bulacaktır.

Satışlar sağlam ve çabuk ve emniyetli olmakla beraber tohum cinsi de ıslah ediliyor. 150 liraya bir vagon satan köylü bir vagonun bugün 350-400 liraya satıldığını görünce elbette seviniyor.

Geçen sene Trakya'dan Almanya'ya 23 vagon kavun gönderildi. Yanılmıyorsa bu ihracattan bütün masraflar çıktıktan sonra vagon başına altı yedi yüz lira kazanılmıştır. Nafia ve İktisad vekâletleri bu işe el koyarak soğuk hav deapolarını 15 den otuza çıkardı. İstanbul piyasasında birbirine çatışmamak için Biga ve Karabiga semtinde de gene böyle bir kooperatif kurulmuştur. Bu sene bu kooperatifler daha genişleyecek ve belki de Lüleburgaz, Türkgeldi, Ziraat işletme kurumu ile elele verecektir.

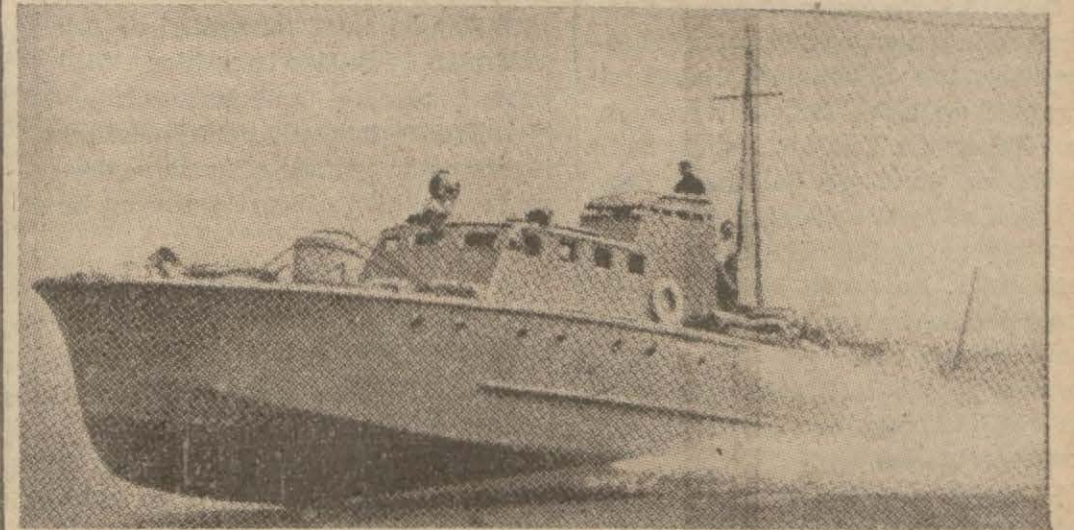
Tavuk, tavşan ve kümes hayvanları kooperatifi bütün Trakya'yı sıkı bir teşkilât altında tutmak mevkine gelmiştir. Devlet Ziraat işletmesi ile uzlaşan Alman firmaları besi duraklarını İstanbul'da açmışlardır. Adapazarından ve Trakya'dan kamyon, tren ve motorlarla naklettikleri tavuk, hindi, kaz ve buna benzerleri İstanbul'da haftalık bir besi ve semizleme tedbirinden sonra kestirip hususi, hafif kasalara istif ettirmekte ve soğuk hava vagonlarıyla Almanya'ya göndermektedir. Trakya umumi müfettişliği Trakya'nın iktisadi hareketiyle yakından alakadardır.

Köylü elinden 12-15 kuruşu alan tavuklar matrabazlar elile İstanbul besi merkezlerine (30) kuruşa satılmaktadır. Bu yüzdeyüz farkı köylünün alması lazımdır.

Firmaların besi ve toplama merkezlerini Trakya'nın demir ve asfalt yolları üzerinde açmaları için İktisad ve Ziraat Vekâletleri nezdinde teşebbüsatta bulunulmuştur. Trakya'da bol tavuk yetiştirmek, bol yumurta almak, iri cüsseli, etli tavuk, hindi, kaz ve ördek yetiştirmek ekonominin büyük bir davasıdır.

Yedi merkezde civiv makineleri kurulmuştur. Çanakkale, İnanlı, Vize, Pınarhisar, Lüleburgaz, Pehlivan köyü, Edirne ve Tarımbaşı okulları makine merkezleridir. Bu makineler gelecek sene arttırılacaktır.

Saatte 100 kilometre süratle giden motorbotlar Fransada yapılan tecrübeler çok mühim neticeler verdi

Saatte yüz kilometre süratle giden motorbot

Bütün dünya bahri devletleri fevkalâde silâhlanıyorlar. Fakat yalnız harp gemilerini ve toplarını arttırmaya ehemmiyet vermiyorlar. Bunlarla birlikte gemilerin süratini de son derece tezyide çalışıyorlar. Her devlet en seri torpidobot yapmağa uğraşıyor.

İngiltere ile Fransa bu gibi son derecede seri gemileri biran evvel yaptırmak için bütün gayretlerini sarfediyorlar. Fransızlar Havr tersanesinde ve İngilizler Kornval'da Looe tezgâhlarında son model bu gibi gemileri tecrübe etmişlerdir. Her iki tezgâhta yapılan gemiler aynı şekil ve sürattedir.

Bunlardan her birinin uzunluğu 65 kademdir. Makineleri bahri ihtiyaca göre tadil edilen tayyare makineleridir. Her biri 600 beygir kuvvetindedir. Tekneleri büsbütün modern evsafı halzdir. Çerçevesi meşe ve kaplamaları maun ağacındandır. Her iki pusa bir bakır çivi kakılmıştır.

Teknenin su kesimi üzeri iki ve aşağısı üç kattır. Bu ahşap katların arasını hususi bir kumaş tabakası ile doldurulmuştur. Baş tarafı, üzerine büyük bir seri ateşli top konulacağından beş misli kalınlıktadır.

Bu suretle ahşaptan yapılan gemi, hafifliği yüksek süratle telif eden elastikiyeti haiz bulunuyor. Çifte us-

kuru çeviren dört esas makineden başka on mil fazla sürati temin eden yüz beygir kuvvetinde ayrı bir makinesi vardır. Makineler kaptan köprüsünden idare edilmektedir.

Tecrübeler ağır yük ile yapılmıştır. Yani servis zammındaki mutad hamulesinden daha ağır yükü hamil bulunmuştur. Esas makineler işletildiği zaman gemi birden ok gibi 35 mil süratle yürümüştür. Daha sonra son sürat verilmiştir. Gemi ne doğru giderken, ne de tam dümen kırarken asla titrememiş ve sallanmamıştır.

Bidayette gemi kırk mil sürat yapmıştır. Sekiz ayaktan yüksek dalgalar da bu sürati muhafaza etmiştir. Daha sonra yapılan iki tecrübeden birinde saatte 465312 ve diğerinde 53 mil yapmıştır. Tam süratteki nisf kutur seyri 176 bahri mildir. İhtiyat makinele-ri işletildiği zaman nisf kutur seyri 650 mili buluyor.

Havırda yapılan tecrübeler neticesi olarak son model motor torpidobotlarının saatte 100 kilometre yaptığı ve torpilin atılmasına zorluk çıkaracağı hiç bir sarsıntı ve sallanma yapmadığı anlaşılmıştır. Filvaki bu gemilerin tekneleri zırhsız ve eski ahşap gemiler gibi ağaçtandır. Lâkin bunlar müthiş sürati sayesinde en kalın çelik zırhlar için de müthiş tehlike teşkil edeceklerdir.

A. S. 23. Şişliyi (4-3) mağlûp etti

Misafirlerin hücum hattı güzel oynadı. Oyun çok hareketli ve heyecanlı oldu

A. S. 23 takımının kaleci tehlikede. müdafaaya

Misafirlerin yedi oyuncusu kalelerini çalışıyorlar

Sofyanın A. S. 23 takımı ilk maçını dün Taksim stadında takviyeli bir Şişli takımına karşı oynadı.

Siyah beyaz forma ile sahaya çıkan misafirlerin takımı şu oyuncularından mürekkepti:

Dermonski - Balakciyef, Spasof - Petrof, Vitoski, Busef - Teodorof, Angelef, Paçacıyef, Astrogof, Yordanof.

Bu takımın beş forverdi ile sağ müdafi ve kalecisi beynelmilel oyuncu-lardır.

Şişli takımı adeta bir muhtelit şeklinde sahaya çıkmıştı:

Armanak - Vlastardi, Hüsnü - Martiyan, Nobar, Arşevir - Agop, Yusuf, Melih, Jirayir, Diran.

Hakem İzzet Muhiddin Apak idi. Sitadda üç bine yakın seyirci vardı.

BİRİNCİ DEVRE

Saat 15,45 de oyuna başlandı. Kornelerle neticelenen misafirlerin ilk atışından sonra Şişli takımı derhal hâkimiyeti ele aldı. Bulgar takımının yarı sahasında dolaşan topu, Şişli forverdleri yanlış vaziyet alarak bekledikleri ve fazla ayaklarında tuttukları için hasım kalesine kadar götüremiyorlardı. Bu arada Melihin uzaktan çektiği güzel bir şütü Bulgar kalecisi denize dalar gibi bir atılışla kornere gönderdi. Diranın şahsi oyunu Şişli forverd hattını bütünü bozmağa başladı.

Misafirler solacıklarının demarke kalışından istifade ederek, bu cenhaktan hücum ediyorlar. Bulgarların akınları seyrek, fakat tehlikeli. Forverd hattı kademeli oynuyor ve paslar daima ileri, eşapelik derinleme veriliyor.

A. S. 23'ÜN İLK GOLÜ

On üçüncü dakikada misafirler çok güzel bir gol yaptılar. Hüsnünün karşısında sağağıkla mükemmel bir deplasman yapan santrfor topu avut çizgisi üzerinden havadan geriye doğru ortaladı. Solacı sağ ayağıyla vole bir şüt çekti. Top Şişli kalecisinin kıpırdamasına meydan kalma-dan ağırları buldu.

A. S. 23'ÜN İKİNCİ GOLÜ

Top santradan sonra tekrar Bulgarların ayağına geçti. Bu sefer aynı vaziyeti yani deplasmanı sağağıkla sağ-ı yaptılar. Sağığın ortaladığı topu santrfor durmadan yerden ve köşeden sıkı bir şüt ile Şişli kalesine soktu.

Üstüste yapılan bu iki gol cidden mahirane ve güzeldi. Şişli takımı on dakika süren hâkimiyetten sonra yediği bu iki gol üzerine bocalamağa başladı. Bulgar forverdleri deplasmanlı ve derin oyunlarında muvaffak oluyorlar.

A. S. 23'ÜN ÜÇÜNCÜ GOLÜ

Yirminci dakikada misafirler ilk iki golleri kadar güzel olan bir üçüncü sayı daha yaptılar. Santrforverdle sağağık iki uzun pasla avut çizgisine kadar indiler. Santrfor topu geriye

ortaladı. Sağık ayağına gelen topa vurmadı, üzerinden atladi. Solık durmadan sıkı bir şüt çekti. Top havadan Şişli kalesine üçüncü defa olarak girdi.

Oyun (3 - 0) olduktan sonra, Şişli-liler kendilerini bir parça toparladılar ve hücumla geçtiler. Bulgar müdafaasının sıkışmağa başlayınca za-yıf olduğu görülüyor. Sağbek üstüste iki iska geçti. Bulgar kalecisinin fedakarane gayretini seyrediyoruz.

ŞİŞLİNİN BİRİNCİ GOLÜ

Onuncu dakikada Vlastardi uzak-tan bir favul çekti. Top Melihin kafa vuruşu ile Diranın ayağına geldi. Diran sürdükten sonra ortaladı, Jirayir durdurmadan yerden bir şüt ile topu plonfon yaparak Bulgar kalecisinin altından kaleye soktu.

Devrenin bundan sonraki kısmı Şişlinin hâkimiyeti altında cereyan etti. Her iki taraf forverdleri de pek yakından fırsatlar kaçırıyorlar. Şişli takımı, kalecinin topla fazla yürütme-si yüzünden hakemin verdiği endirekt bir vuruştan istifade edemedi ve dev-re (3 - 1) Bulgarların galibiyeti ile bitti.

İKİNCİ DEVRE

Oyunun ikinci devresi çok hareketli oldu. Şişli takımında, Arşevirin yerinde Tarık, Agobun yerinde de Hıraç oynuyorlardı.

Daha ilk dakikalardan itibaren Şişli oyuna hâkim oldu ve bu hâkimiyet dakikalar geçtikçe arttı. Melih ve Diran bir kaç metreden olmuş gol-ler kaçırıyorlar.

ŞİŞLİNİN İKİNCİ GOLÜ

On altıncı dakikada mütemadiyen Bulgarların on sekiz pası içinde oynan-an top nihayet Bulgar müdafilere-den birinin koluna çarptı. Hakem penaltı verdi. Vlastardi bu fırsatı gole çevirdi. Hakem kendisine itiraz eden bir Bulgar oyuncuyu sahadan çıkardı.

A. S. 23'ÜN DÖRDÜNCÜ GOLÜ

Golden sonra yapılan satraden to-pu kapan Bulgarların akınında top aynı vaziyette Hüsnünün koluna çarptı. Hakem de derhal penaltı ver-di. Bulgarların santrforu sıkı bir şüt ile takımının dördüncü golünü attı.

Karşılıklı yapılan gollerden sonra Şişli oyuna tamamille hâkim oldu. Bütün misafir takım adeta on sekiz pası içinde oynuyor. Topu dışarı vura-rak vakit geçirmeğe uğraşıyorlar. Şişli oyuncuları bu sıkışıklık içinde gol yapamıyorlar. Nobarın bir şütü-nü Bulgar kalecisi güzel bir plonfon-la yakaladı.

ŞİŞLİNİN ÜÇÜNCÜ GOLÜ

Otuz beşinci dakikada Bulgarların aleyhine bir favul oldu. Sağhağın uzun vuruşunu Jirayir vole bir şüt ile havadan ve köşeden Bulgar takımının ağırlarına gönderdi.

Oyun (4 - 3) olduktan sonra Şişli takımı gayretini bütünü artırdı. Fakat neticeyi değiştiremediler. Maç

Lig maçları bitiyor

Galatasaray - Fenerbahçe maçı haftanın en mühim karşılaşmasıdır

Bugün lig maçlarının son haftası oynanıyor. Şeref ve Taksim stadında yapılacak müsabakalar şunlardır:

Taksim stadında: Galatasaray - Fenerbahçe.

Şeref stadında: Vefa - Süleymaniye ve Beşiktaş - Beykoz.

Bu maçların en mühimmi Galata-saray - Fenerbahçe karşılaşmasıdır. Puan vaziyeti itibarile Beykoz - Beşiktaş maçı da oldukça ehemmiyetli-dir. Beşiktaşın mağlûbiyeti veya be-rabere kalmasına mukabil eğer Fe-nerbahçe galib gelecek olursa İstan-bul şampiyonu bir gün içinde değı-şebilir. Yani Beşiktaşın yerine Sarı-lâciverd takım şampiyon olur.

Galatasaray - Fenerbahçe maçının neticesini şimdiden kestirmek güç-tür. Çünkü Fikretin Fenerde Adna-nın Galatasarayda yer alamamaları ilk takımın son vaziyetleri ve kuvvet-lei üzerinde müessir olacaktır. Bil-hassa Fikretin eksikliği Sarılâciverd-ller için çok mühimdir.

Galatasaray takımı, aldığı saha-da oynayacaktır. Aynı zamanda bu takım son maçlarda atak ve enerjik oyunlar çıkarmış ve muvaffak olmuştur. Ancak Adnanın eksikliği ile ta-kımın teşkilî güçleşmiştir. Galatasa-rayın iyi tertib dalecek bir takımla güzel bir netice alacağını tahmin ediyoruz.

Beykoz - Beşiktaş maçı, Siyahbe-yazılar için çetin bir müsabakadır. Geçen hafta Galatasarayla beraber kalan Beykozular kuvvetli bir takım olduklarını bir kere daha göstermiş-lerdir. Şerefın iltihakile kuvvetlenecek olan Beşiktaşın bu rakib karşı-sında vaziyeti ciddi bir şekilde kav-rayarak oynaması lâzımdır. Normal şartlar içinde Beşiktaşın galibiyeti beklenebilir.

Vefa - Süleymaniye maçını, Yeşil-beyazlıların kazanacaklarını tahmin ediyoruz.

Bugünkü spor hareketleri

TAKSİM STADINDA:

A. S. 23 - Pera Saat 11
Beylerbeyi - A. Hisar » 13,30
Galatasaray - Fenerbahçe » 15

ŞEREF STADINDA:

Karagörmük-Boğaziçi Saat 9,30
Karagörmük-Davutpaşa » 11,15
Vefa - Süleymaniye » 13
Beşiktaş - Beykoz » 15

(4-3) misafirin galibiyeti ile bitti.

NASIL OYNADILAR?

A. S. 23 takımının forverd hattı ve bilhassa Paçacıyef ve Yordanof çok güzel oynadılar. Derinleme, uzun paslı ve deplaslı iyi bir oyun nümu-nesi gösterdiler. Buna mukabil haf hattı ve müdafaası vasat bir takım hissinin verdi. Takımın bu hatları ile forverdler arasında sınıf farkı gör-dük. Kaleci güzel oynadı.

Şişli takımı gayri mütecanisti. Mü-dafaa bilhassa birinci devrede muvaf-fak olamadı. Fazala açık verdi. Hü-cum hattı da topu lüzumundan fazla ayağına tuttu ve yanlış vaziyet aldı. İkinci devrede hâkim oynamakla be-raber muvaffak olamadılar.

Hakem birinci devrede iyi idi. Fa-kat ikincide oyunu lüzumundan faz-la durdurdu.

Ulvi YENAL

Denizbankta yapılacak değişiklik 1 martta belli olacak

Vapurlar ve büyük vinçler işi tedkikatı devam ediyor. Banka, Satienin iki binasına tedbiri ihtiyatı koydurdu

Denizbankın muhtelif işleri üze-rinde çalışan komisyonlar dün de-geç vakte kadar çalışmalarına devam etmişlerdir. Tesellüm edilemeyen Tır-han vapurile diğer iki eşi hakkında nihai karar verilebilmek için, Mer-sin hattına tahsis edilecek bu dört vapurdan şehrimize ilk gelen Etrüsk vapuru hakkında mütehasıs komi-şyonun vereceği rapora intizar edil-mektedir.

Bu vapurlardaki bozukluklardan en mühimmini; esas projeye yapılan ilâve ile gemilere bir güverte inşası meselesi teşkil ettiğine göre verilecek nihai kararın da, bu ilâve güvertenin birkaç bin lira sarfı ile kaldırılması olacağı muhakkak görülmektedir. Bu takdirde; ilâve güverte ile bozu-lan muvazeneyi temin etmek için vapurlara yerleştirilen 150 ton çimen-to da kaldırılacaktır. Almanya-da bulunan tesellüm heyetine yakı-n da bu hususta bazı talimat verilecektir. Matlup süratı temin için bu vapurlara birer kazan daha ilâvesi meseleside kesbi katiyet etmektedir.

Etrüsk ve Tırhanın eşi olup inşası bitmek üzere olan Kadeş ile henüz kızakta bulunan aynı tip vapurlar-dan Şalonda; Etrüsk hakkında ve-rilecek karara göre tadilat yapıla-caktır.

Büyük vinçler meselesi

Komisyonlardan birinin, üzerinde meşgul olduğu işlerden biri de Al-manyadan mübayaa edilen büyük vinçler meselesidir. Adedi sekiz bu-lan bu vinçlerin bedeli 200,000 lirayı bulmaktadır. Henüz tesellüm edilme-miş olan bu vinçlerin bir kısmı Trab-zon ve ekserisi İstanbul limanı için-dir. Üç tanesi Mumhane antrepasına tahsis edilecektir. Bu vinçlerin sipa-rış tarzı ve fiatleri de tedkik edilmek-tedir.

Alman polis şefi Varşovada

B. Himmler bir av partisine iştirak edecek

Varşova 18 (A.A.) — Almanyanın polis ve hücum kıtaları şefi Heinrich Himmler, resmi bir ziyarette bulun-mak üzere bu sabah buraya gelmiş-tir. Mumalleyh istasyonda Polonya polis şefi general Kordijan Zamorski ile Alman sefiri Von Moltke tarafın-dan karşılanmıştır.

Bir polis müfrezesi selâm resmini ifa etmiş ve bando Alman marşını çalmıştır. Himmler, Brclowieza or-manında bir av partisine iştirak ede-cektir.

Alman Devlet bankası müdürü Newyorkta

New-York 18 (A.A.) — «New-York Post» gazetesinin bildirdiğine göre, Alman devlet bankasının müdürü Von Strauss, müstear bir isimle New-Yorkta ikamet etmektedir. Bu gaze-te, Von Straussın buradaki maliyecilerle her gün yaptığı mülakatlar do-layısıyla endişe izhar etmektedir.

Mensucat fabrikatörleri

Mensucat sanayii ile meşgul olan-lar ticaret odasına müracaat ederek bazı ticaret anlaşmalarile yapılan it-halâtın yerli sanayinin inkişafına en-gel olduğunu ileri sürmüşlerdir. Ti-careet odası bu hususta tedkikat yap-mış ve neticeyi İktisad Vekâletine bil-dirmiştir.

Memurların fişleri

Memurlara dağıtılan fişler de ta-mamen toplanmış ve tedkik edilmiş-tir. B. Yusuf Ziya Erzlin Ankaradan döndükten sonra Denizbankta yapı-lacak değişikliklerin hakiki mahiye-ti anlaşılmaktadır. Bu değişikliklerin marttan itibaren yapılacağı anlaşılmaktadır.

Ankara 18 (Telefonla) — Evvelki gün buraya gelen Denizbank umum müdürü B. Yusuf Ziya Erzlin, Deniz-bankın yeni bütçesi ile kadrosunu Vekâlete arz etmiştir. Bütçe ve kadrolar Vekâletin alâkadâr şubeleri ta-rafından tedkik edilmektedir. Bu ted-kikatın hafta içinde biteceği anlaşılmaktadır.

Satie işi

«Satie» şirketini dava eden Deniz-bank; kıymetli 106,000 lira olduğu halde kendisine 250,000 liraya satılan Fındıklıdaki elektrik sergisi bina-sından başka henüz satılamamış olan aynı şirketin Beyazıddaki elektrikli ve Taksimdeki elektrik sergisi bina-larına tedbiri ihtiyatı koyduruyoruz. Bundan maksad, Fındıklıdaki bina için fazla ödenen 144,000 liraya kar-şılık bulmaktır.

Diğer taraftan Fındıklıdaki bina da Nafia Vekâleti hesabına elektrik işleri idaresi umum müdürlüğü tara-fından 106,000 liraya Denizbanktan istimlak edilmek üzeredir.

Satie tahkikatı

Ankara 18 (Telefonla) — Buraya gelen malûmata göre Satie şirketin-den satın alınan bina hakkında İs-tanbulda yapılmakta olan tahkikata ehemmiyetle devam olunmaktadır. Tahkikat esnasında mühim bazı in-kışaflar kaydedilmiştir.

B. Hitlerin nutku

B. Hitler Berlin otomobil sergisini açtı

Berlin 18 (A.A.) — B. Hitler, Ber-lin otomobil sergisini açan nutkun-da Almanyanın endüstri imkânlarını bilhassa kaydetmiş ve demiştir ki:

«İstihlâk kuvvetimiz o derecede muazzamdır ki teknik ve ticari istih-sal şartlarımızın fevkalâde bir su-rette islâhı neticesi zuhur etmektedir. Otomobil istihsalâtını da inkişaf et-tirmek icab eder.»

B. Hitler, otostrad inşaatı eserini ve Alman otomobil sanayinin yabancı iş-tirakten müstakil hale koymak için yapılan gayretleri sena ile kaydetmiş, istihsalın rasyonalize edilmesi ve ara-ba çeşitlerinin azaltılması suretile fi-atlerinin indirilmesini deriş etmiş-tir.

Führer, her sene «Almanyada 1870 Fransız - Alman harbinden daha faz-la kurban veren» seyrüsefer kazaları-nın tehlikelerine işaret ederek suçlu-lar için şiddetli cezalar tertib edile-ceğini söylemiştir. Müteakiben söz alan otomobil endüstrisi sendikası-nın başkanı Dr. Allmers sentetik ben-zin imalatının 1,700,000 tona yüksel-diğini kaydetmiştir.

B. Göbbels de nutkunda otostrad inşaatını madhu sena ile kaydetmiş ve Almanyanın önümüzdeki on, on beş yıl içinde 13 ilâ 14 bin kilometre-lilik yeni otostrad inşası niyetinde ol-duğunu bildirmiştir.

Harp zamanında işviçrede sivil halkın iâşesi

Berlin 18 (A.A.) — Harb halinde sivil halkın korunması ve iâşesi için alınacak tedbirleri tedkik maksadı-le bir konferans toplanmıştır. Verilen malûmata göre, bir iâşe ofisi tesisi düşünülmektedir. Aileler mühim yi-yecek maddelerinden iki ay muhafaza edilebilecek kadar ihtiyat depo etme-ğe davet edileceklerdir.

GRİPİN

Baş, Diş, Nezle, Grip, Romatizma

Nevralji, kırıklık ve bütün ağrılarınızı derhal keser.

İcabında günde 3 kâşe alınabilir.

Bir çocuğun aşkı

Çocukluğuma aid çok eski bir hatıra, birdenbire gözlerimin önünde canlandı.

O zamanlar İzmirde yaşıyorduk. Ziraat memuru Bekir bey İstanbuldan yeni gelmiş, bize komşu olmuştu. Nezihe isminde, genç, güzel bir karısı vardı.

Erkek köylerdeki işine giderdi. Kadın, genç ve neşeliydi. Bu şehrin hele bu semtinde pek sıkıldığı anlaşılıyordu. Aralık kalan kapısından bazen içeri bakar, kollarım gere gere esnediğini görürdüm.

Bu hazin yüzü esmer ve güzel kadının, bende son derece merak uyandırılmıştı. Onu pek cazibeli ve sevimli buluyordum. Sekiz yaşında bir oğlanın üstünde bile, kadınların ne derin nüfuzu vardır.

Parlak gözlü, ahenktar sesli komşumuzla zihnim mütemadiyen meşguldü. Her fırsatta onu görmeğe, gözlerini bakışlarımla okşamağa, uzun bol eteğinin çıkardığı tath hışırtıyı dinlemeğe doyamıyordum. İmkân buldukça kapısının önünde durur, saatlerce onu gözletirdim.

Küçük yaştaki bir çocuğun benliğindeki bu uyanışı acab vaktinden evvel belirivermiş bir ahlâk bozukluğu muydu? İyice tayin edemeyeceğim. Amma sanırım ki, en nezih çocuk ruhlarında bile cinsiyet hisleri pek erken doğmaktadır. Zihni hareket geçmiş, kanı kaynayan küçük oğlanlar, genç bir kadının kendilerine yaklaşınca mahiyetini tayin edemedikleri bir heyecana kapılırlar. Karilerimden birçokları, mazilerini samimiyetle yoklayacak olurlar, sa eminim ki, bu kabil şeyler hissettiklerini hatırlıyacaklardır.

Her neyse...

Güzel komşumun mevcudiyeti, minimini zihnimi altüst ediyordu. Bu halim Nezihe hanımın dikkatini celbettirdi. Evladı yoktu. Kocası da vazifesi icabı haftalarca köylere gittiği için kadın yalnızlıktan sıkılıyordu. Alâkam hoşuna gitti. Ahbap olduk.

Ne zaman evine girsem bana mahsus hazırlanmış şekerlemeler, tatlılar bulurdum. Karşılıklı konuşurduk. Her halde söylediklerimle oyalanırdı ki, mektep dönüşlerimde daima beni çağırırdı.

Nihayet cuma tatillerini evinde geçirmem için ebeveynimden izin aldı. O günleri sabırsızlıkla beklerdim. Zira benim için en mesud anlardı.

Küçük bahçeye bakan yemek odasında karnımızı doyururduk. Nezihe hanım boğazına pek düşküncü. Son derece nefis yemekler hazırlardı. İştihali iştihali yiyeşini hayranlıkla seyredirdim.

Kırmızı dudaklarını açtıkça yanaklarında minimini çukurlar hasıl olurdu. Uzun siyah kirpikleri gözlerinin etrafını gölgelerle çerçevesirdi. Kolumdaki altın bilezikler her hareketinde şingürdardı.

Yemekten sonra oturma odasına geçerdik. Ayaklarını eteğinin altına bükerek kanepenin üzerine yayılırdı. Ben de dizlerinin dibine sokulurdum.

Zamanın modası olan «Zavalı Necdet» gibi «Metres» ve «Mürebbiye» gibi romanlar okurdu. Ben de başımı kucağına dayar, kolumun taze teni yanaklarına değdikçe gözlerimi rahatlıkla kapar, küçücük vücudumun damarlarında sıcak bir şeylerin aktığını duyardım.

Bazen okuduğu kitabı fırlatır, geri-nir; sonra başımı avuçları ile yakalayıp alımdan öperek:

— Of!... Ne sıkılıyorum, ne sıkılıyorum... - derdi.

Teselli için ne söyleyeceğimi bilemezdim. Fakat üzüntüsünü bu suretle ızhâr edişi pek de hoşuma giderdi. Ve bu halinin boyuna tekrâr edip beni öpmesini isterdim.

Zaman böyle geçip dururken artık onun eskisi gibi sıkılmadığını günün birinde teessüfle gördüm. Gözlerim daha ziyade parlıyordu. Hareketlerinde başka bir canlılık peyda oldu.

Sık sık utunu eline alıyor, neşeli şarkılar söylüyordu. Aynı zamanda bana karşı olan şefkatinin azaldığını da hissediyordum. Artık hayatında pek küçücük yer tutmağa başladığını

anladım.

Böyle ihmal edilişim gizliden gizliye beni sinirlendiriyordu.

Bir cuma günü, benim kanepede benim yerimde başka bir adamın oturduğunu gördüm. Tanımadığım bir bey. Genç, siyah kıvrık saçlı, esmer bir adam.

Nezihe hanım onun yanına oturmuş, söylediği sözleri alâka ile dinliyordu. Beni görünce kalktı. Bir albüm bularak elime sıkıştırdı.

— Otur yavrum şuraya... Resimlere bak, vakit geçirirsin.

Tekrar beyin yanına döndü. Adam, bıyıklarını kıvrarak sordu:

— Bu yumurcak da kim?

— Komşunun çocuğu... Çok terbiyeli, iyi bir yavru.

Tanımadığım adamın bana «yumurcak» deyişi ve bilhassa üçüncü bir şahıs olarak aramıza girmesi beni fena halde kızdırmıştı. Nezihe hanıma da öfkeleniyordum. Onun da «iyi çocuk» diye mukabele edişini pek hafif bulmuştum. Kendi kendime verdiğim pây-e bu suretle pek fena sarsılmıştı.

Gözden düşmüş bir bende halile köşemde büzümlü resimlerle meşgul olmuş gibi göründüm amma, bütün dikkatimi muhaverelerine hasretmişim.

Fakat o kadar yavaş konuşuyorlardı ki... Âdeta fısıldaşır gibi... Yalnız arasına, kulağıma birkaç kelime çarpıyordu:

Bu hazin yüzü kadının gözlerini bakışlarımla okşardım

— Ruhi cazibe... Derin perestiş... Manevi yalnızlık...

Bu sözler bana pek farisi arabi geliyordu... Hiç bir şey anlamamakla beraber, her nedense hoşuma gitmiyordu.

Nezihe hanımın «Raif bey» dediği bu adam, nihayet kalkıp gitti. Ayrılrken kadının bileklerini uzun uzun öptü. Komşumun perdeyi kaldırarak, arkasından onu nazarlarla takip ettiğini gördüm.

Sonra yanına geldi. Surat astığını görünce beni kucağına doğru çekek sordu:

— Nen var, küçük?

— Bu adamı hiç sevmedim. Bana yumurcak dedi. Bıyıklarını da senin kollarına sürdü.

Genç kadın kızardı. Bir kahkaha atarak:

— Vay!... Kıskançlık ha?... Hele bak çapkına!...

Sonra yanağını okşıya okşıya devam etti:

— Bak, Adnan!.. Raif bey de benim gibi İstanbullu... Burada sıkılıyor... Birbirimizle konuşmaktan pek zevk duyuyoruz... Bir daha gelişinde sakın surat asma... Hem de dost kaldığımı, zı istiyorsan onu burada gördüğünden kimseye bahsetme...

Arzu ettiği gibi yaptım. O kıvrık saçlı, siyah bıyıklı beyden bir ferde bahsetmedim. Fakat buna rağmen heriften nefret ediyordum. Nezihe hanımı darıltmak korkusu içimde olmasaydı, o yabancılık korkusunda önüme gelene neler söyleyecektim neler...

O günden sonra her cuma Raif beyi güzel kadının yanında oturur buluyordum. Bazen Nezihe hanım utunu alır, birbirlerine bakışarak, erkeklerle birlikte şarkılar söylerlerdi:

Nereden gördü seni kahrolası didelerim... Yahud:

Müşkül imiş aşığından ayrılmak... Yahud:

Gözler kamaşır ruyuna baktıkça o mahun... Coşarlar, birbirlerine sokulurlardı.

Mevcudiyetim Raif beyin fena halde içini sıkıyordu. Öfkeli nazarlarla bana bakar; yüzünün kırmışmaları ev sahibesinin âdeta beni koğmasını istediğini anlatırdı. Fakat Nezihe hanım orali olmazdı.

Beni evinde alıkoymasındaki maksad neydi, bilemem. Erkeklerle fazla lâlû-bali olmak korkusu mu? Konukomşuya karşı bir paravana teşkil etmekliğim mi?... Her nedense ziyaretlerimin devamını istiyordu. Ben de, bütün üzüntüme rağmen, gene her hafta evine koşuyordum.

Gene bir cuma günü mutad ziyaretime giderken Raif beyin perişan bir halde, telaşla komşunun kapısından çıktığını gördüm. Koşuyordu. Beni farketmemişti. Kaçıyordu.

O gün hava bozuktur. Gök gürliyor, şiddetli bir yağmur yağacağı anlaşılıyordu.

Çocukluk safiyetimle kendi kendime:

«— Fırtınadan korkmuş olacak...

Şemsiye almağa gidiyor...» dedim.

Nezihe hanımı yalnız bulmak ümidinin verdiği zevkle evden içeri girdim.

Fakat orada da bir fırtına esiyordu. Kapıyı açar açmaz, Bekir beyin öfkeli bir sesle bağırıldığını işittim. Adamcağız küplere binmişti. Yanakları kızarmış, kaşları çatılmış, dudakları titriyordu.

Nezihe ise başı avuçları içinde, hıçkır, hıçkır ağlıyordu.

Korku ile eşikte donakaldım. Ev sahibi beni görünce hışımla bağırıldı: — Defol buradan!

Yerinden kımıldamadım. Ağzım

açık, şaşkın bir halde duruyordum. Genç kadın, yaşlarla ıslanmış yüzünü bana çevirerek:

— Git... Bizi yalnız bırak yavrucağım! - dedi.

Betim benzim uçmuş bir halde çıktım. Evden uzaklaşırken mütemadiyen Bekir beyin öfkeli sesini işidiyordum. O günümü evimin bahçesinde heyecanla geçirdim. Gece hiç iyi uyuyamadım.

Ertesi akşam mektepten eve döndüğüm zaman, sofrada yemek yerken, annem, babama:

— Yeni havadisden haberin var mı?... Bekir beyin başına gelenleri duydu mu?

— Ne olmuş.

— Kansı Raif isminde bir muallimle kaçmış... O kadının sağlam ayakbağı olmadığını zaten her zaman söyledim... A... A... Ne oldu sana, Adnan...

Heyecanla çorba tabağını üzerime devirmiştim. Adetâ bir yumruk yemişi gibi perişan, olduğum yerde duruyordum.

O zamandan sonra komşumun ne olduğunu bilmiyorum. Ona aid hiç bir haber duymadım.

Aradan bu çocukluk hatırasının üzerine küller örten seneler geçti. Fakat buna rağmen daima Nezihe hanımın cazibeli yüzünü, kadife gibi gözlerini, güldüğü zaman yanağında hasıl olan çukurları hatırlarım.

Arasıra, maziyi düşündüğüm zaman, onun siması rüyada görülen sili hayallar gibi, dimağımda canlanırdı... Nakleden (Vâ - Nû)

SARAY ve BABİÂLİNİN İÇ YÜZÜ

Yazan: SÜLEYMAN KÂNI İRTEM — Tercüme, iltibas hakkı mahfuzdur
Tefrika No. 287

Deli bir dervişin sözleri üzerine bir çok rical nefyediliyor!

Nihayet Tunuslu Hayreddin paşa sadaretinde bir gün Mahmud paşa saraya celbedildi. Trablusgarp valiliğine tayin olunduğu hakkında sadır olan irade kendisine tebliğ olundu. Bu irade mucibince Dolmabahçe önünde hazırlanmış olan vapura hemen binerek memuriyeti mahalline gitmesi icap ediyordu. Sultanile görüşmesine, hattâ konağında bir yatak getirtmesine bile meydan verilmedi. Tüfekçi Yanyalı Yahya bey ile hünkâr yaveri müâzım Tatar Şakir efendiye terfîk edilerek Trablusgarbe ibğadolundu.

Dervişin marifeti

İcra cemiyeti hademesinden Deli Mehmed takındığı dervişlik tavırları ile Babîâli kâtiplerinden, hattâ ricâlından hatır nüvâzhklara, iltifatlara nail olurdu.

Bu adam bir gün bir mevlûd cemiyeti yapmağı kurar. Ulemanın Şirdanîzade Ahmed efendinin konağına yakın olan evine dergâh diye birçok zevatı, bu arada vukelâdan bazıları davet eder. Derviş Mehmed Şirdanîzadenin konağı önünde durarak gelenleri efendinin konağına sevkeder.

İşin aslımı bilmiyen Ahmed efendi iptida gelenleri izaz ve ikram ile karşılar. Fakat ziyaretçiler gittikçe çoğalırlar. Şeyhler, dervişler konağın alt katını doldurur; ev düğün evine döner. Bu aralık derviş Mehmed gelir. Komşuluk hakkına güvenerek bu işe cüret ettiğini, mevlûd okuyacak hafızlar hazır bulunduğunu söyleyerek nerede okunacak ise gösterilmesini rica eder. Fena halde camı sıkılan Ahmed efendi derviş Mehmed'i defeder. Cemiyet de dağılır.

Fakat hafiyeler durmaz. Cemiyetin saltanat makamında tebeddül maksadile akte edildiğini, sır yayıldığı için işin derviş Mehmed'in münasebetsizliğine atfolunduğunu hünkâra arzederler.

Derviş Mehmed tahkik için mabeyine celbedilir. Huzura götürülürken:

— Ben silâhsız padişahın yanına varmam!

Diye ısrâr eder. Bu söze hayret eden kurena keyfiyeti hünkâra arzeyelemek mecburiyetinde kalırlar. Padişah ne silâh istediğinin sorulmasını emreder. Sorarlar. Derviş Mehmed:

— Abdest silâhile!

Cevabını verir. Huzurda isticvap olunduğu esnada da:

— Bir padişahı yedi evliya kerameti vardır! Efendimiz herşeyi herşesten iyi bilir. Der.

Bu sözler padişah aleyhinde bir ittifakın bulunduğu delil tutulur! Esbak şeyhislâm Hasan Fehmi efendi, kazasker Seyfullah efendi, Şirdanîzade Ahmed, Darî Şûrâ müftüsü Emin, Hasan efendizade Cevdet efendiler, âyan âzasından İngiltz Ali bey, sultan Azizî baş mabeyincilerinden Hurşid bey gibi birçok zevat İstanbuldan teb'id edilirler. (14 teşrinisani 1278) Saffet paşa Paris sefaretine gönderilir. Mütercim Rüştü paşa Manisaya nefyolunur.

Esbak şeyhislâm Hayrullah efendi de Şeyhilharemlilik ile İstanbuldan çıkarılır.

Taşra memuriyetine hiç çıkmamış olan Hariciye Nazırı Rifat paşa oğlu Rauf bey de Bingazi valiliğine tayin edilir. Rauf bey nazik, celebi bir zat olduğu için mabeyine gider, ağlar, sızlar; nihayet memuriyetini Midilli mutasarrıflığına tebdil ettirmeğe muvâfak olur.

Bir dava

Kemal paşa -Lâstik Said beyin babası- H. 1295 de âyan azası iken haremi hümayun masarifat, şehzadelerin ders ve Abdülâziz hanedanının umuru nezaretlerine tayin edilmişti.

Evkaf Nazırı İken enderun ağalarının avaidi kaime yerine metelik olarak verilmişti. Bu yüzden hasıl olan zararın tazmini için H. 1297 de Kemal paş ile Evkaf müsteşarı Halim, muhasebecisi Kâmil efendilerin muhakeme altına alınmasına karar verildi.

Kemal paş oğlu Said beyi vekâletname ile kendisine vekil tayin etti. Muhakeme iki saat sürdü.

Bu parnın o suretle verilmesi Babüssaade kâhyası tarafından doğrudan doğruya istihsal ve tebliğ edilen bir iradei seniyeye mebnî olduğu anlaşıldı. Mahkeme maznunlar hakkında ademi mesuliyet kararı verdi.

Talih yaver olmazsa...

Son Osmanlı - Rus muharebesinde Kars mevki kumandanı kaymakam Hakkı bey (kalenin sukutuna sebebiyet verdi) diye İstanbulda muhakeme altına alınmış, sekiz seneye mahkûm olmuş, Selimiye kışlasında Karacaahmed kabristanına nazır kalede hapsedilmişti.

Bu zillet içinde geçirdiği sefalet ve ızdırâp hayatı tahammül edilecek şey değildi. Nihayet sar'aya tutuldu. Mahkûmiyeti bittikten sonra hapisten çıktı. Şamda memuriyette bulunan kardeşi Muhtar efendi birlikte yaşamak üzere kendisini şama çağırdı.

Hakkı bey Şamda evvelce maiyetinde hizmet etmiş ve geçen müddet içinde terfi eylemiş birçok asker erkân ve ümerasına tesadüf etti. Bunlar kendisine ikram ve itibar gösterdiler, mad-dî yardımlarda bulundular.

Hakkı bey muhakemesinin iadesini istedi. İstidasi terfi olundu. İstanbulla geldi. Muhakeme edildi; beraatine hükümlü oldu; rütbesi iade edilmekle beraber bir derece terfi ve mahkûmiyetinden itibaren toplanmış maaşlarının da tediyesine karar verildi.

O gün evine büyük memnuniyetle döndü. Evde misafirler vardı. Validesi aşağıda bunlarla meşgul iken o yukarı katta odasında mangalda kendisine bir kahve pişirmek istedi. Bununla uğraşırken bir sar'a nöbeti tuttu. Baş mangala düştü ve yandı.

Aşağıda kimse duymadı. Misafirler gittikten sonra validesi yukarı çıktı. Oğlunun halini görünce feryadlar kopardı. Doktorlar getirtti; fakat iş işten geçmiş bulundu. Hakkı bey vefat etti. Cenazesi kaldırıldıktan sonra miraylık üniforması, maaş senedleri evine getirildi.

Çılgın gibi bir hale gelen validesi bunları tabutun üzerine koymak üzere cenazenin arkasından koştu; konu komşu menemek istediler; olamadı. Kadıncağız dövüne, dövüne Furuzağa camisine gitti. Fakat artık cenaze alayı orada da hareket etmiş bulunuyordu.

Zavalı valide oğlunun tabutu üstüne miralay üniformasını koyamadan, perişan ve bitap, geri dönmeğe mecbur oldu!

Dindar kadın bu felâket üzerine oğlundan kendisine miras kalmış paradan nefesine hiç birşey ayırtmağa kıyamadı. Dünyada o kadar ızdırâp çekmiş olan oğlunun ruhunu ahrette şad etmek ümmiyesiyle maaşlarının bütün tutarını namına hayrat olarak yaptırdığı çeşmeye sarfetti.

Boynu altında kalsın!

Mabeyin başkâtibi Âli paşazade Ali Fuad bey sert mizacı, aksi bir zat idi. Mabeyincilerin işlere müdahalesine canı çok sıkılırdı; bunun önüne geçmek için hiç bir şeyden çekinmezdi.

Bir gün cebi hümayun kâtibi Faik bey bir iş ricasına gelir.

— Efendim, başmabeyinci Hamdi paşa biraderiniz arzı ihtiram ediyor.

Diye işi izah etmeğe başlamak isterken Ali Fuad bey birden fevran ederek ve haberin kimden geldiğine bile dikkat etmiyerek:

— Boynu altında kalsın!

Diye lâf Faik beyin ağzına tıkar. Faik bey fena halde şaşırır:

— Peki efendim!

Diyerek bir temenna ile çıkar, gider!

Allah canını alsın!

Saraydaki Arnavudlardan biri bir işi ni bir türlü hal ve intaç ettiremiyordu. Çıkan bir müşkülü diğeri takip ediyordu. Aylar geçiyordu; Arnavud artık bıkışmış, ümidi tamamen kesecek hale gelmişti.

Bir gün mabeyin başkâtibi Süreyya paşa kendisini çağırır; istediği oğlunun müjdesini verir. Arnavud padişaha dua etmek ister; ellerini açar. (Arkası var)

Haftalık Radyo programı

Türkiye Radyodifüzyon Postaları
DALGA UZUNLUĞU

1639 m. 183 Kcs. 120 Kw.
T. A. Q. 19,74 m. 15195 Kcs. 20 Kw.
T. A. P. 31,70 m. 9465 Kcs. 20 Kw.

ANKARA RADYOSU
Pazar 19/2/1939

TÜRKİYE SAATİLE

12,30: Program, 12,35: Müzik (Operetler - Pl.), 13: Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri, 13,10: Müzik dans plakları, 13,35: Türk müziği: Çalanlar: Vecihe, Cevdet Kozan, Ruşen Kam, Okuyan: Müzeyyen Senar: 1 - Peşrev, 2 - Suphi Ziyannın muhayyer şarkısı (Titrer yüreğim) Müzeyyen Senar, 3 - Uşak şarkı (Saki Yetişir) M. Senar, 4 - Dedenin Uşak şarkı (Ağlatırlar), M. Senar, 5 - Suphi Ziyannın Hicaz Dıvanı (Dün gece), 6 - Yusuf paşanın Hicaz saz semaisi, 14,15 - 14,30: Konuşma (Ev kadını saati).

17,30: Program, 17,35: Müzik (Pazar çay müziği) Lantós orkestrası, 18,15: Konuşma (Çocuk saati), 18,45: Müzik (Pazar çay müziği) Lantós orkestrası, 19,15: Türk müziği: Fasil heyeti (Karcıgar faslı) Celâl Tokses, Hakkı Derman, Eşref Kadri, Hasan Gür, Basri Üfler, 20: Ajans meteoroloji haberleri, 20,15: Türk müziği: Çalanlar: Vecihe, Reşad Erer, Cevdet Kozan, Ruşen Ferdi Kam, Okuyanlar: Mustafa Çağlar, Melek Tokgöz, 1 - Osman beyin nihavend peşrevi, 2 - Rakımın nihavend şarkısı (Ne yanan kalbime), 3 - Rakımın Uşak şarkısı (Silimem bir gün), 4 - Türkü (Misket Türküsü), 5 - Refik Fersanın (Tepeler tepeler türküsü), 6 - Suzınak şarkı (Bir nigâhınla), 7 - Ahmed Rasim rast şarkı (Bir kendime bir half perişanına baktım), 8 - Râif karcıgar şarkı (Gülüver sevdiğim), 9 - Türkü (Kız pınar başında testili doldurdu), 10 - Rumeli türküsü (Şahane gözler şahane), 21: Memleket saat ayarı, 21: Konuşma (Halkevleri hakkında), 21,10: Müzik (Riyaseticümhur bandosu - Şef: İhsan Künger), 1 - Von Blon (Silâhşorlar) (Marş), 2 - Ancilife Afyon çiçekleri vadisi, 3 - Weber (Frayşüts) operasının üvertürü, 4 - Mescagni (İris) operasından seleksyon, 5 - Jarnefelt Preludum, 22: Anadolu ajansı (Spor servisi), 22,10: Müzik ((Cazband), 22,45 - 23: Son ajans haberleri ve yarınki program.

Avrupa istasyonları:

Saat 20 de

Berlin 20,20 askeri muzika - Deutschl.S. 20,30 salon muzikası - Kolonya 20,15 dans - Stuttgart, 20 köy muzikası - Berom. 20 viyolonsel - Bükres 20,30 konser - Florans 20 mandolin - Londra 20,35 orkestra - Sofya 20,30 salon muzikası.

Saat 21 de

Berlin 21,10 karnaval havaları - Deutschl. S. 21,10 «Meşum Karnaval gecesi» opereti - Leipzig 21,10 karnaval eğlencesi - Münih 21,10 opera muzikası - Stuttgart 21,10 operet muzikası - Bari 21,15 Yunanca neşriyat - Berom. 21 «Daisy» opereti - Budap. II 21,20 orkestra - Milâno 21,15 hafif muzika - Oslo 21,25 orkestra - Rad. Toulouse 21 karışık muzika - Sofya 21,55 operet muzikası - Sottens 21 piyano - Stokholm 21,10 Mariça opereti.

Saat 22 de

Breslav 22 - 2 karnaval eğlencesi - Athlone 22,55 hafif muzika - Brüksel 22 Tip Tocs opereti - Helsinki 22,50 hafif muzika - Hilvers. I 22 hafif muzika - Milâno 22 salon muzikası - Sofya 22,30 - 24 hafif muzika ve dans - Varşova 22,50 hafif muzika.

Saat 23 de

Frankft. 23,30 eğlence ve dans - Hambg. 23,35 - 1 dans - Kolonya 23,15 eğlence ve muzika - Königsbg. 23,40 - 1 dans - Viyana, Berlin 23,30 - 1 dans - Budap. 23 çingene çalgısı - Hilvers. I 23,40 konser - Kopenhag 23,20 dans - Londra 23,35 hafif muzika - Lüksemburg 23 hafif muzika - Roma 23 konser - Varşova 23,25 dans.

Saat 24 den sonra

Alman istasyonları bire kadar dans muzikasına devam - Budap. 24,15 cazband - Drotivc 24,55 piyano - Kopenhag 24,15 dans - Presburg 24,15 - 1 çingene çalgısı - Roma 24 dans - Rad. Toulouse 24,45 hafif muzika - Berlin, Frankft., Graz, Kolonya, Stuttgart. 1 - 4 gece konseri - Rad. Paris 1 - 1,30 hafif muzika.

Pazartesi 20/2/1939

12,30: Program, 12,35: Türk müziği - Pl, 13: Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri, 13,10 - 14: Müzik cazband Çigan Lantós orkestrası.

18,30: Program, 18,35: Müzik Türk müzik birliği korusu, 19: Konuşma (Doktor saati), 19,15: Türk müziği Fasil heyeti (Nihavend faslı), Tahsin Karakus, Hakkı Derman, Eşref Kadri, Hasan Gür, Hamdi Tokay, Basri Üfler, 20: Ajans, meteoroloji haberleri, ziraat borsası (fiat), 20,15: Türk müziği (Klasik program) Çalanlar: Vecihe, Reşad Erer, Fahire Fersan, Refik Fersan, Ruşen Kam, Cevdet Kozan, Cevdet Çağla, Kemal Niyazi Seyhun, Basri Üfler, Okuyanlar: Ankara radyosu küme okuyucuları (Koro) idare eden: Mesud Cemil, 1 - Kanuni Arif bey Sultanı yegâh peşrevi, 2 - Hamami Zade İsmail Dede Sultanı yegâh 1 inci beste, 3 - İkinci beste, 4 - Hamami Zade İsmail Dede Sultanı yegâh ağır semai, 5 - Reşad Erer Keman taksimi, 6 - Hamami Zade İsmail Dede Sultanı yegâh Yürük semai, 7 - Kanuni Arif bey Sultanı yegâh saz semaisi, 8 - Kanuni Rıza efendi şehnâz şarkı (Meramı andelp), 9 - Şemseddin Ziya bey şehnâz şarkı (Ey hâbi naza kanmıyan), 10 - III Selim Şehnâz şarkı (Bir nevcivana), 21: Memleket saat ayarı, 21: Konuşma, 21,15: Esham, tahvilât, kam-biyo - nukud borsası (fiat), 21,30: Müzik

(Küçük orkestra - Şef: Necip Aşkın): 1 - Brahms - Macar dansı No. 8, 2 - Mannfred (Karmensita) Serenad, 3 - Richartz (Küçük balet süiti), 4 Moszkowski (İspanyol dansları), 5 - Gretchanlow (Ninni), 6 - Löhner (Büyük Vals), 7 - Walter (Serenad), 8 - Malvezzli (Endülüslü çiçekleri) İspanyol dansı, 9 - Oscar Petras (Rus müziğinden akisler), 22,30: Müzik (Kentet - Pl.), 23,05: Müzik (Cazband), 23,45 - 24: Son ajans haberleri ve yarınki program.

Salı 21/2/1939

12,30: Program, 12,35: Türk müziği Osman Pehlivan) Halk türkülleri, 13: Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri, 13,10 - 14: Müzik (Küçük orkestra - Şef: Necip Aşkın): 1 - Siede (Sigara içen kız), 2 - Glessmer (Sabah selâmi) (Fantazi), 3 - Rümling (Entermezzo), 4 - Hruby Viyana operetinden (Pot-puri), 5 - Ganglberger (Benim küçük Teddi ayım) (Saksafon parçası), 6 - Helnz Link (Intermezzo), 7 - Vittori (Yalnız sana) (Serenad), 8 - Haydn (Yaradılış oratoryosundan parça).

18,30: Program, 18,35: Müzik (Bale müziği - Pl.), 19: Konuşma (Türkiye postası), 19,15: Türk müziği (İncesaz faslı - Segâh faslı), 20: Ajans, meteoroloji haberleri, ziraat borsası (fiat), 20,15: Türk müziği: Çalanlar: Reşad Erer, Refik Fersan, Ruşen Kam, Cevdet Kozan. Okuyanlar: Necmi Rıza, Safiye Tokay, 1 - Osman beyin saba peşrevi, 2 - Mahmud Celâled-din paşanın şarkısı (Fırakın), 3 - Hafızın şarkısı (Dil mest olur), 4 - Ziya paşanın şarkısı (Semi dildare bu demler), 5 - Yesari Asımın şarkısı (Bu yaz geçen), 6 - Türkü (Yürü dilber yürü), 7 - Ali efendinin nihavend şarkısı (Severim yine), 8 - Refik Fersanın Hicaz şarkısı (Geçti rüzgâr), 9 - Şevki beyin hicaz şarkısı (Bilmiyorum bana noldu), 10 - Saz semaisi, 21: Memleket saat ayarı, 21: Konuşma (Hukuk İmi Yayma Kurumu), 21,15: Esham, tahvilât, kam-biyo - nukud borsası (fiat), 21,30: Müzik (Radyo orkestrası - Şef: Praetorius), Eugen d'Albert: (Yola çıkış) (Die Abreise) üvertürü, Hermann Goetz: Senfoni fa majör, op. 9, Allegro moderato, Intermezzo, Allegretto, Adagio, manon troppo lento, Final, Allegro con fuoco, 22,15: Müzik (Cazband - Çigan) Lantós orkestrası, 23: Müzik (Sinema sesi), 23,45 - 24: Son ajans haberleri ve yarınki program.

Çarşamba 22/2/1939

12,30: Program, 12,35: Türk müziği - Pl., 13: Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri, 13,10 - 14: Riyaseticümhur bandosu (Şef: İhsan Künger), 1 - Roques (Afrika marşı), 2 - Buyka (Şimşek) (Konser vals), 3 - Suppe hafif süvari alayı (Üvertür), 4 - Pares Kir şarkısı (Pastoral), 5 - Leonoavallo (Palyağolar) operasından seleksyon.

18,30: Program, 18,35: Müzik (Cazband - Çigan) Lantós orkestrası, 19,15: Türk müziği (Fasil heyeti: Hüzam faslı) Tahsin Karakus ve Safiye Tokayın iştirakile, 20: Ajans, meteoroloji haberleri, ziraat borsası (fiat), 20,15: Türk müziği: Çalanlar: Vecihe, Fahire Fersan, Cevdet Çağla, Refik Fersan. Okuyanlar: Muzaffer İlkar, Semahat, 1 - Bayatı araban peşrevi (Nimeti vâslın), 3 - Rahmi beyin bayatı araban şarkısı (Gönülmü hicrana), 4 - Su yolunun bayatı araban şarkısı (Neyleyeyim), 5 - Bayatı araban türkü (Düşme dağda), 6 - Karcıgar saz semaisi, 7 - Râifin kürdili hicazkâr şarkısı (Rengi ruhsarına), 8 - Leminin kürdili hicazkâr şarkısı (Nazlandı bülbül), 9 - Arif beyin suzinâk şarkısı (Çekme elemi aşka' 10 - Saz semaisi, 21: Memleket saat ayarı, 21: Konuşma (Saz şairleri), 21,20: Esham, tahvilât, kam-biyo - nukud borsası (fiat), 21,30: Temsil (Molla Beyin hanımları) Komedi. Yazan: E. Reşid, 22: Müzik (Küçük orkestra - Şef: Necip Aşkın), 1 - Ganglberger (Küçük flüt için konser parçası), 2 - Karl Blume (Göl kıyılarında, 3 - Tschalkowsky (Güftesiz şarkı), 4 - Waldemar Giblish (Çakır keyfim) Viyana şarkısı, 5 - Schubert Senfoni (Si minör, bitmemiş), 6 - Delibes (Bebek) operetinin vals, 7 - Vilfred Kjaer (Serenad), 23: Müzik (Cazband), 23,45 - 24: Son ajans haberleri ve yarınki program.

Perşembe 23/2/1939

12,30: Program, 12,35: Türk müziği - Pl., 13: Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri, 13,10 - 14: Müzik (Cazband - Çigan) Lantós orkestrası.

18,30: Program, 18,35: Müzik (Şen oda müziği) İbrahim Özgür ve Ateş Böcekleri, 19: Konuşma (ziraat saati), 19,15: Türk müziği (İncesaz faslı (Hüseyni faslı) Celâl Tokses, Hakkı Derman, Eşref Kadri, Hasan Gür, Hamdi Tokay, Basri Üfler, 20: Ajans haberleri, ziraat borsası (fiat), 20,15: Türk müziği: Çalanlar: Vecihe, Ruşen Kam, Cevdet Çağlar, Okuyanlar: Sadı Hoşses, Radife, 1 - Peşrev, 2 - Sadullah ağa muhayyer semai (Bir elif çekti), 3 - Tanburi Cemil muhayyer şarkı (Pür lerze olur), 4 - Rahmi bey muhayyer şarkı (Serapa hüsnü ansın), 5 - Lemli Uşak şarkı (Siyah ebruların), 6 - Dedenin Gülüzar türkü (Bir vefa), 7 - Refi Fersan mahur şarkı (Bir neşe yarat), 9 - Yesari Asım kürdili şarkı (Sen gitgide), 10 - Sadeddin Kaynak türkü (Esmerim kıyma bana), 21: Memleket saat ayarı, 21: Konuşma (Mizah saati), 21,15: Esham, tahvilât, kam-biyo - nukud borsası (fiat), 21,30: Müzik (Küçük orkestra - Şef: Necip Aşkın), 1 - Leopold İspanya melodileri (Potpuri), 2 - Martin uhl (Bebekler perisi filminden (Neşeliyim şarkısı), 3 - Aletter (Çobanın sabah şarkısı), 4 - Armandola İspanyol aşk şarkısı, 5 - Carlo Thomsen (Dua), 6 - Ed. May (Bir şişe Mozel şarabının karşısında), 7 - Mainzer (Düğün töreni), 8 - Schneider (Tirol dağlarının halk şarkı ve danslarından (Potpuri), 9 - Carl Bydahl (Melodi),

10 - Korsakow (Hint şarkısı), 11 - Lehar (Eva operetinin valsleri), 22,30: Müzik (Melodiler), 23: Müzik (Cazband), 23,45 - 24: Son ajans haberleri ve yarınki program.

Cuma 24/2/1939

12,30: Program, 12,35: Türk müziği - Pl., 13: Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri, 13,10 - 14: Müzik (Küçük orkestra - Şef: Necip Aşkın): 1 - Mous-sorgsky (Gopak), 2 - Mainzer (Serenad), 3 - Niemann (Vals Boston), 4 - Koester (Hind ninnisi), 5 - Solazzi (Aşk serenadı), 6 - Strauss (Viyana ormanlarının efsanesi), 7 - Martin Uhl (Grinzinge bir daha gitmeliyim) (Vals), 8 - Fritz Köpp (Yaz akşamı) (Süiti).

18,30: Program, 18,35: Müzik (operetler - Pl.), 19: Konuşma (Tayyareci konuşuyor), 19,15: Türk müziği (Fasil heyeti: Ferahnâk faslı), 20: Ajans, meteoroloji haberleri, ziraat borsası (fiat), 20,15: Türk müziği: Çalanlar: Vecihe, Kemal Niyazi, Eşref Kadri, Cevdet Çağla, Okuyanlar: Müzeyyen Senar, Mahmud Karındaş, 1 - Suzınak peşrevi, 2 - Refik Manyas Suzınâk şarkı (Zevkin ne ise söyle), 3 - Arif bey Hicazkâr şarkı (Bir halet ile süzdü), 4 - Zeki Arif Suzınâk şarkı (Sevdim seveli), 5 - Osman Nihad kürdili hicazkâr şarkı (Akşam güneşi), 6 - Cevdet Çağla Viyola taksimi, 7 - Sadeddin Kaynak muhayyer şarkı (Ne zaman görsen onu ayaklarımı dolaşır), 8 - Sadeddin Kaynak türkü (Dağlar dağımdır benim), 9 - Falz Kapancı türkü (Aman dağlar çapım dağlar yavuklumu gören yok mu), 10 - (Sinemde bir tutuşmuş yannış ocak ol-saydın), 21: Memleket saat ayarı, 21: Konuşma (Haftalık spor faaliyetleri), esham, tahvilât, kam-biyo - nukud borsası (fiat), 21,30: Müzik (Riyaseticümhur flarmonik orkestrası), Şef: Praetorius, 1 - L. Van Beethoven: Piyano için konserto, dö majör, Nr. 1, op. 15, Allegro con brio, Largo, Rondo, Allegro, Solist: Ferhunde Erkin, 2 - Franz Schubert: 1 inci senfoni, re majör, (1813 yazılmış) Adagio - Allegro vivace, Andante, Menuetto - Trio, Allegro Vivace, 22,30: Müzik (Opera aryaları - Pl.), 22,45: Müzik (Cazband - Çigan) Lantós orkestrası, 23,45 - 24: Son ajans haberleri ve yarınki program.

Cumartesi 25/2/1939

13,30: Program, 13,35: Müzik (Cazband - Çigan), Lantós orkestrası, 14: Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri, 14,10: Müzik (Cazband - Çigan) Lantós orkestrası (Devam), 15 - 15,30: Türk müziği: Çalanlar: Vecihe, Kemal Niyazi Seyhun, Eşref Kadri. Okuyan: Halûk Recai.

17,30: Program, 17,35: Müzik (Dans saati - Pl.), 17,55: Müzik (Keman solo, Profesör Necdet Atak), Piyano: Ulvi Cemal Erkin, 1 - Friedman Bach Kreisler (Grave), 2 - Pugnani Kreisler (Prelud ve Allegro), 3 - Korsakoff Kreisler (Güneş duası), 18,15: Türk müziği (Fasil heyeti: Bestenigâr faslı), Celâl Tokses, Hakkı Derman, Eşref Kadri, Hasan Gür, Hamdi Tokay, Basri Üfler, 19: Konuşma (Dış politika hadiseleri), 19,15: Türk müziği (Sivaslı saz şairleri) Aşık Veysel ve İbrahim (Sivas halk oyun havaları ve türkülleri), (19,15: Türk müziği (Mualim Nuri Halli) (Klasik repertuarından seçilmiş parçalar), Çalanlar: Vecihe, Ruşen Kam, Mesud Cemil, 20: Ajans, meteoroloji haberleri, ziraat borsası (fiat), 20,15: Temsil (Baki gecesi), Tertip edenler: Ekrem Reşid ve Avni Dilligil, Temsile Türk müziği heyeti iştirak edecektir. 21,15: Memleket saat ayarı, 21,15: Esham, tahvilât, kam-biyo - nukud borsası (fiat), 21,25: Folklor (Halli Bedii), 21,45: Müzik (Lieder - Pl.), 22: Haftalık posta kutusu, 22,30: Müzik (Küçük orkestra - Şef: Necip Aşkın): 1 - Hanschmann (Andalusia) (İspanyol vals), 2 - Fried Walter (Rüya) (Keman solo ve orkestra için), 3 - Walter Noack (Romantik üvertür), 4 - İtalo Azzoni (Sabah şarkısı), 5 - Strauss (Çardas), 6 - Franz Albert (Ormanlarda ve Ninni), 23: Müzik (Sinema sesi ve cazband), 23,45 - 24: Son ajans haberleri ve yarınki program.

AKŞAM

Abone ücretleri

	Türkiye	Ecebel
SENELİK	1400 kuruş	2700 kuruş
6 AYLIK	750	1450
3 AYLIK	400	800
1 AYLIK	150	-

Posta ittihadına dahil olmayan ecebeli memleketler: Senelik 3600, altı aylığı 1900, üç aylığı 1000 kuruştur.

Adres tebdili için yirmi beş kuruşluk pul göndermek lazımdır.

Zilhicce 29 - Kasım 104

S. İsmâk Güneş Ögile İkinci Akşam Yatsı E. 11,25 11,02 6,41 9,39 12,00 1,31 Va. 5,12 6,49 12,28 15,26 17,48 19,19

İdarehane: Babıâli civarı Acımusluk sokak No. 13

İZMİR

ve mülhakata için AKŞAM gazetesinin tevzi yeri münhasıran İzmirde İkinci Beyler sokak 52 numarada Hamdi Bekir Gürsoylar mağazasıdır.

TURAKİNA

TARİHİ ROMAN

Yazan: İSKENDER F. SERTELLİ

Tefrika No. 60

Prens Keyük, Saray şehrine girerken, ihtiyar komutanın kulağına fısıldadı: Annem, Avrupayı istilâya hazırlanıyor

General Şi - Ting, civar eyaletlerdeki bütün Rus prenslerini ve asilzadelerini Keyüki karşılamak için (Saray) şehrine davet etmişti.

Şehir misafirlerle dolu idi. Havalarda çok güzel gidiyordu. Misafirlerin bir kısmı cadırlarda, diğer kısmı da zenginlerin evlerinde konaklamışlardı. Kıpçak, Kamon, Taygut esirleri mizraksız atlar üstünde yollara dizilmişlerdi. Moğol atlıları bunların önünde çok kıvrak atlar üstünde, büyük rütbeli zabıtlarından aldıkları talimatı tatbiki ve sükûneti temine çalışıyorlardı.

Keyük hanı uzaktan görmek için birbirini çiğnercesine koşan ve ilerleye atılan yerliler sabırsızlık içinde bekliyorlardı. Şi - Ting, Barlan ve diğer komutanlarla büyük rütbeli zabıtlar, şehir dışında atlarından inerek yol üstünde yer almışlardı.

Keyük (Saray) a ordusile geliyordu. En önde pişdar kolu - kırmızı atlılar - onun arkasında emniyet kolu - beyaz atlılar - görünmüştü.

Şi - Ting ilk görünen atlılara: — Hoş geldiniz, yiğitler!

Diye bağırdı. Aynı kelimeleri diğer zabıtlar da tekrarlayarak, atlıları selâmladılar.

Keyük, ayakları dizlerine kadar kara, yüksek beyaz bir at üzerinde geliyordu. O, gene, her zamanki gibi çatik kaşlarıyla, gülmiyen çehresile, nazif, mütecessis bakışlarıyla etrafındakileri süzerek ilerliyordu.

Keyük, komutanların durduğu yeri gösteren üç tuğlu direği gördü. Atını o tarafa sürdü ve nihayet çok sevdiği, çok güvendiği ihtiyar komutanını gördü:

— Hiç ihtiyarlamamışsın, Şi - Ting!

Diye bağırdı. Şi - Ting yere yatarak prensi selâmladı ve başı yere cevap verdi:

— Ben de sizi her zamankinden daha genç ve dinç gördüm, prensim! Hoş geldiniz... Bize, imparatoriçemizin sıhhati hakkında malûmat verir misiniz?

Keyük:

— Annemin sıhhati yerindedir, dedi, o Karakurumda yeni ordular, yeni akınlar hazırlamakla meşguldür. Cengiz hanın «Garp istilâsı» plânlarını tatbik etmeğe çalışıyor.

Şi - Ting başını salladı:

— Ah, ne mutlu bu akınlara iştirak edeceklere... Keşke şimdi elli yaşında genç bir zabıt olsaydım...

Keyük, ihtiyar komutanı yerden kaldırdı:

— Haydi, atına bin ve benim yanımda yürü.

Şi - Ting, prensin dizini öperek, genç bir zabıt gibi süratle seğırtti; atına atladı. Diğer komutanlarda birer birer prensi selâmlıyarak atlarına bindiler. Başkomutana verilen müsaade, Moğol âdetince, aynı zamanda diğer generallere de verilmiş demektir.

Keyük, pek muhteşem bir alayla şehre giriyordu.

Keyük, bir aralık ihtiyar komutanı yavaşça sordu:

— Ben gittikten sonra Volga boylarında mühim bir hâdise oldu mu?

Şi - Ting kısaca anlattı:

— Şutka'yi ölü yakaladık. Dimitriyef'te prens Vlâdimir isyan hazırlığı yapıyordu. Timuç'u bir fırka askerle oraya gönderip şehri işgal ettirdim. Vlâdimir kaçmış ve yolda ölmüş.

— Vlâdimirin karısı ne oldu?

— Prenses Mari, Timuç'a dehalet etmiş. Timuç ta onunla evlendi.

Keyükün, bu habere canı sıkılmış gibi görünüyordu.

— Demek ki Timuç, eski bir düşmanın karısı ile evlendi ha? Pekâlâ...

Prenses Olga nerede?

— Saray zindanında...

— Hâlâ uslanmadı mı?

— İki kere beni zehirlemeğe yelten-di, muvaffak olamadı.

— Keşke başını koparsaydım! Böyle zehirli yılanları zindanda yaşatmak bile doğru değildir.

— Sizden emir almadan bu cezayı veremezdim ona...

Şi - Ting gülümsedi:

— Onu görürseniz, bu cezayı siz de veremezsiniz ona sanıyorum, prap-sim!

— Niçin? Çok mu güzel? Yoksa çok mu acınacak bir halde?...

— Hem çok acınacak bir haldedir, hem de çok güzel... İki kere ağır ceza vermeğe niyet ettiğim halde, bir türlü elim ve dilim varmadı, prensim!

— Seninle konuşurken, bu sözleri bana kırk beş, elli yaşlarında genç bir zabıt söylüyor, zannediyorum. Sen gerçekten gençleşmişsin, Şi - Ting!

Şehir kaplarından içeri girmişlerdi.

Yaşasın han... Yaşasın imparatorlar imparatoru Cengiz hanın torunu...

Diye bağırıyorlar, Moğol zabıtlarının atlarının bastığı yere kendilerini atmak suretile Keyük hana sadakat ve bağlılık gösterenler sayısızdı.

Keyük, bu tezahüratı görüyor ve halka sadece ciddi bakışlarla başını sallayıp geçiyordu.

Saray kapısı önünde dokuz at, dokuz tavşan ve dokuz yaban öküzü kesilerek, han, yere akan bu hayvanların kanı üzerinden geçmişti. Kesilen hayvanların etleri parçalanıp yoksullara dağıtılıyor, yalnız tavşanların postaları bir direğe bağlanıp saray bahçesinde bir kenara asılıyordu.

Keyük han, sarayına girer girmez: — Zabıtlarım arasına Samo'yu gönderdim... Nerede?

Diye sordu. Şi - Ting:

— Son günlerde garip bir vaka duyduk, dedi, prens Vlâdimir hortlamış. Bu meseleyi tahkik için Samo'yu Dimitriyef şehrine gönderdim.

— Sen inandın mı bu habere?...

— Ben zaten Vlâdimirin ölümüne de inanmamıştım. Dirildiğini duyunca, bu işte bir hile var, dedim.

— Vlâdimirin dirildiğini görenler var mı?

— Timuç, bazı kimselerin, Vlâdimiri dağda dolaşırken gördüğünü bildiriyor.

— O halde Vlâdimir ölmemiştir. Karısının Timuç'a dehaleti de bir tuzaktan başka bir şey değildir.

— Fakat, prensesin Timuçtan bir çocuğu olduğunu duydum.

— Olabilir. Bu çocuğun babası Vlâdimirden başka biri olmasa gerek-tir.

— Çocuğun Timuç'a çok benzediğini söylüyor.

— İnanmam. Çünkü ben, Marinin kocasına çok bağlı bir kadın olduğun biliyorum. Vlâdimir karısını, Timuçun yanında olup bitenleri yakından öğrenmek üzere oraya göndermiştir. Mari hiçbir zaman bir Moğol zabıtlarını sevmeye, Hiçbir Moğol zabıtlarının bir Rus kadını sevmeyeceği gibi...

Şi - Ting, son günlerde damadı olan Samo'nun prenses Olgaya gönül verdiğini bir sihirbaz vasıtasile anlamıştı. Fakat, Keyüke bundan bahsedemezdi. Hana bunu isbat etmek için sihirbazı eje vermek lâzımdı. Halbuki Keyük sihirbazların, büyücülerin düşmanıydı.

Keyük yorgundu. Karısı ile ve hizmetçileri birlikte dairesine çekildi. İhtiyar komutanla fazla konuşmağa vakti yoktu.

Halk o gün, güneşin batışından iki saat sonraya kadar eğlendi, şenlikler yapıldı, meydanlarda atlar koştu-ruldu, pehlivanlar güreşti, cirdiler atıldı, ok yarışları yapıldı. Ve nihayet: «Prensimiz istirahatete çekildi. Herkes yerine gitsin, gürültü dinsin!» diye, atlılar borular çalıp sokaklardaki kalabalığı çarçabuk dağıttılar.

Başvekil bugün mühim bir nutuk irad edecek

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

tırışlarının eserleri ve grafikleri teşhir olunmuştur.

Bugün şu saatlerde on binlerce vatandaş mevcut 209 Halkevi binasında tonlanarak bu hayırlı yıl dönümünü tesid ederlerken yurdun 158 köşesinde yeniden tesis edilen Halkevleri de hemşerilerine ilk defa olarak kapılarını açmış bulunuyorlar.

Bir yerde kurumuş veya kurulmasına karar verilmiş bir Halkevi demek orada yurdtaşların muhtelif vesilelerle biraraya toplanıp memleket işlerini görüşmeğe, memleket davalarını karşılıklı mütealemeğe ve o davaların hakikileştirilmesi için elbirliğe çalışmaya başlamak üzere ilk adımı atmak demektir.

Reisicumhur İsmet İnönü 1934 de söylediği bir nutukta Halkevinin ne demek olduğunu şöyle anlatmıştı:

«Halkevi yeni Türkiye hayatının başı başına bir unsuru, başı başına bir remzidir. Yeni nesil, açık havada, spor meydanında ve dam altında Halkevinde toplanıyor. Ancak böyle bir nesildir ki beden kuvveti, fikir kuvveti ve iman kuvvetiyle yeni Türkiye'nin istikbalini kuruyor, yeni zamanın bütün sert dileklerine cevap veremeye hazırlanıyor.

Halkevleri, kurulan bütün medeniyetlerin üstüne geçmek iddiasında bulunan Türkiye Cumhuriyeti'nin hayat için aziz bir toplanma yeri, bütün kabiliyetleri inkişaf ettiren bir mihrak sayılmalıdır.

Halkevleri bizim kendi anlayışımıza göre Türk vatandaşında, Türk Cumhuriyetinde, ahlak, ilim ve anlayış mefhumlarının tatbik edildiği, izah olunduğu, genişletildiği ve kökleştirilip yerleştirildiği yerlerdir.»

Sayıları her sene artan ve kuruldukları günlerdenberi İsmet İnönü'nün yukarıda pek veciz şekilde işaret ettiği gayeleri tahakkuk ettirmeğe çalışan Halkevleri muhtelifine daima faydalı olmuş ve içtimai bünyemizde esaslı bir mevki alan örnek halk müesseseleridir. Halk arasında halk için çalışan ve çalışmalarını da halkla beraber yapan bu müesseseler bulundukları muhteliflerde aziz bir toplanma yeri ve halk içinden fıskıran kabiliyetleri inkişaf ettiren bir mihrak haline gelmişlerdir.

Bugün bir çok şehirlerimizde olduğu gibi uzak vilayet ve kazalarda, nahiy ve köylerde yeni hâyata doğru koşan bir canlılık görüyorsak bunda Halkevlerine aid hissenin ihmal edilmeyecek kadar değerli olduğunu unutmamalıyız. Halkevleri, vatandaş her sahada tenvir eden, Türk inkılabının getirdiği yeni fikirleri, yeni hayat ve memleket düşüncesini, vatan mefhumunu, fazilet duygusunu genç ve taze dimağlara aşılayan, her türlü medeniyet nurundan mahrum bırakılmış ihtiyarın kapalı gözlerini açarak kafasını ışıqla dolduran bu müesseseler muhtelif kollarla halkı sarımsın ve bütün hıızlarla Halk kitlelerine doğru ilerlemektedirler.

Halkevlerinin spor kolları yaşamak arzusuyla dolu olan Türk gençliğine vücud sağlamlığının bir millet ve bir vatan için ne değerli bir hazine olduğunu öğretmekle, canlı olarak yaşamak zevkini körpe dimağlara aşılamakla meşguldürler.

Halkevleri temsil kolları ile bulundukları muhteliflere göre en geniş topluluğu temin ederken hem yurdtaşları arasında güzel sanatlarla karşı muhabbeti artırıyor, hem de muhitteki istidatlı gençlere bir inkişaf zemini hazırlamış oluyor. Bu temsilcilerin millî duyguyu kuvvetlendirmek, vatan ve memleket sevgisini yaymak hususlarında ne kadar ehemmiyetli bir rol oynadığı inkâr edilemez.

Halkevlerinin köyçülük şubeleri, şehirliyi köye taşımak, köylünün hayatına sokmak vazifesini üzerlerinde taşımaktadırlar. Sosyal yardım kolları beraber yaşamının yüklediği vazifeleri yurdtaşlara daima hatırlatıyor, yardım hissini kökleşmesinde âmil oluyor.

Halkevleri genç, ihtiyar bütün milletin devam ettiği bir mekteptir. Halk-

vatandaşların sayısı milyonları aşmıştır.

Bugün yeni açılan 158 Halkevi bu faydalı halk müesseselerinin sayısı 367 ye balığ olmuştur. Bu suretle halk içinde gördükleri hizmet bir misli daha artmış, memleketin 158 köşesi yeni bir hayat nüvesine kavuşmuştur.

Halkevinin muhitlerine daha faydalı olmaları için hepimize düşen bir vazife vardır ki İsmet İnönü 1935 de söylediği nutukta bunu şöyle hülasa ediyor:

«Halkevleri siyasi bir müessese değildir. Sosyal ve kültürel kurumlardır. Onun için memleketin bütün ışıqlı evlâdları bu toplantılarda bulunarak zevklenmeli ve Halkevine hizmet etmeği yurda karşı bir ödev telâkki etmelidir. Memur olsun, serbes meslek erbabı olsun, herkes Halkevlerinde en temiz bir aile toplantısı gibi bulunmağı kendisi için istenilir bir iş saymalıdır.»

Ankara Halkevinde yapılacak merasim

I. Halkevlerinin açılışının 7'inci yıldönümü dolayısıyla yapılacak merasim 19/2/939 pazar günü saat 15 te Ankara Halkevinde İstiklâl marşile başlayacaktır.

II. İstiklâl marşını müteakip C. H. P. genel başkan vekili Başvekil Dr. Refik Saydam tarafından bir söylev verilecektir.

III. Söylevden sonra Türk bestekârları tarafından bir modern Türk musiki festivali yapılacaktır. Bu festivalin programı şudur:

- 1) Karagöz - Senfonik süit - (Cemal Reşit)
- 2) Orkestra süiti (Hasan Ferit Alnar)
- 3) Çifte telli - Senfonik grotesk dans - (Necil Kâzım Akses)
- 4) Konsertino (Ulvi Cemal Ergin)
- 5) Sihir rakısı (Adnan Saygın)

IV. Mevcut 209 Halkevi bu saatte açılacak 158 inin mecmuu 367 Halkevindeki tören de saat 15 te İstiklâl marşile başlayacak, Başvekilin nutku dinlenecek ve daha sonra kendi mahallî programlarının tatbikine geçilecektir.

V. Ankara Halkevindeki merasim, Ankara radyosile neşredilecektir.

Halkevleri yıldönümü

Şehrimiz Halkevlerinde yapılacak merasim programı

Beşiktaş Halkeviden: Halkevlerinin yıldönümü vesilesile Evimizde 19/2/1939 pazar günü saat 14 te yapılacak kutlama programı aşağıda sırasile yazılmıştır. Üyelerimizin ve halkın Halkevimizden davetiyelerini almaları lâzımdır.

1 - İstiklâl marşı (Müzik ile birlikte), 2 - Başvekil ve genel başkan, Vekili Refik Saydam tarafından Halkevleri hakkında Ankara radyosunda verilecek konferans, 3 - Halkevlerinin önemi, ulusal ödevleri ve Beşiktaş Halkevinin bir senelik çalışmaları hakkında Halkevi başkanı Hükümü Arkök tarafından söylev, 4 - Yurda kültürel ilerleme ve yükselişler hakkında idare heyetimiz âzasından Reşat Kaynar tarafından söylev, 5 - Atatürk şiir, 6 - Halkevleri şiir, 7 - Konser ulusal müzik kolumuz tarafından, 8 - Temsil gösterit kolumuz tarafından.

Fatih Halkeviden: Halkevlerinin açılış yıldönümü dolayısıyla Evimizde aşağıdaki saat ve yerlerde muhtelif toplantılar yapılacaktır. Bu toplantılar davetiyeleri Evimiz direktör-lüğünden alınabilir.

1 - 19/2/939 pazar günü saat 10,30 da Ev kurağında sayın matbuat mensupları için bir toplantı, 2 - 19/2/939 pazar günü saat 14,30 da Evimiz tiyatro salonunda temsil, 3 - 19/2/939 pazar günü tam 15 de Ev kurağında yıldönümü kutlama toplantısı, 4 - 19/2/939 pazar günü saat 20 den itibaren tiyatro salonumuzda

1 - 19/2/939 pazar günü saat 10,30 da Ev kurağında sayın matbuat mensupları için bir toplantı, 2 - 19/2/939 pazar günü saat 14,30 da Evimiz tiyatro salonunda temsil, 3 - 19/2/939 pazar günü tam 15 de Ev kurağında yıldönümü kutlama toplantısı, 4 - 19/2/939 pazar günü saat 20 den itibaren tiyatro salonumuzda

KÜÇÜK İLÂNLAR

Damga kanununda yapılan son tadilat üzerine Küçük İlânlar tarifemizde o nisbette tenzilat yapılmıştır. Yeni tarife için ilân memurluğuna müracaat edilmektedir. Telefon: 20681.

1 - İŞ ARIYANLAR

İŞ ARIYORUM - Yeni yazı okur yazar bir Türk genci, her ne iş olursa olsun iş arıyorum. Müracaat: Marpuççular Emir oğlu han odabaşısı Mehmedden Hasan Aslana. - 1

İŞ ARIYORUM - Kanaatkâr orta derece tahsilli olan bir Türk genci her ne iş olursa olsun iş arar, dışarıya gider, istekiller Sultanahmed Yeğeni sokak 8 No. Dursun. - 1

ÇOK İYİ İNGİLİZCE BİLEN - Üniversiteli Türk genci, öğleden sonraları için iş arıyor. Tercüme yapar ve hussul dersler verir. Akşam'da R. O. rûmüzuna. - 1

MAKİNİST ARIYORUM - Otomatik ambalaj makinesinde çalışmak üzere bütün inhisarı sigara makinelerinde, çikolata ambalaj makinelerinde çalışmış bir makinişte ihtiyaç vardır. Taliblerin Yeni pastane karşısında Mimar Vedat caddesi Kızılay hanı yanında 26 numaraya müracaatları. - 1

İYİ FRANSIZCA, TÜRKÇE BİLİR - Tecrübeli, ciddi bir bayan iyi aile yanında 7 yaşından yukarı olmamak şartıyla mürebbyelik arıyor. Akşam'da «Mü» Rûm. - 3

İNGİLİZCE, FRANSIZCA MUHABERATA - Vakıf, Alm., Türkçe, muh., Dakkt., iyi bilen tecr. bir genç ehven flat. çalışabilir. Akşam'da (L. D.) rûm. mektupla mür. - 1

YAPI İŞLERİNDE ÇALIŞMIŞ - Tanınmış, iş bilir, plândan anlar, çizer, bir Türk genci müteahhid, mimar, mühendislerden iş arıyor. Akşam'da (Yapıcı) rûmüzuna mektup yazmaları. - 1

2 - İŞÇİ ARIYANLAR

BAYAN ARIYORUM - Piyango gişesinde kasier işi yapabilecek, iyi maaş verilecektir. Beyazıt Okçularbaşı Elmas gişeye müracaat. - 2

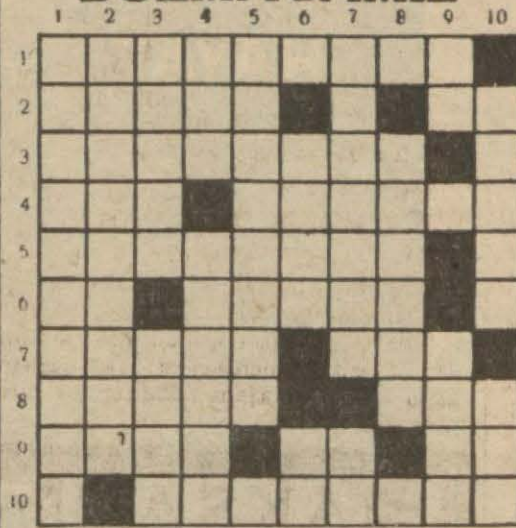
İstanbul ve mülhakatı motörlü kara nakil vasıtaları cemiyetinden

17/2/939 tarihinde akdolunan heyeti umumiye içtimamda ekseriyet hasıl olduğundan 22/2/939 günü saat (14) de cemiyet merkezinde ikinci bir umumî toplantı yapılacağı ilân olunur.

RUZNAME

Cemiyetin ana nizamnamesinin (8) inci maddesine göre yeni idare heyetinin seçilmesi.

BULMACAMIZ

Soldan sağa:

- 1 - İste kurutulmuş bir balık.
- 2 - Derhal - Meşgale.
- 3 - Mahirane.
- 4 - Yük - Muhacir kuşlardan biri.
- 5 - Hissin iptali ameliyesi.
- 6 - Sifat edatı - Misiller.
- 7 - Başına «P» gelirse kadeh olur - Pislik.
- 8 - Ters kurumuş yaprak - Bir nevi balık.
- 9 - Yedirme - Ters cevherdir - Bir nota.
- 10 - Okçu.

Yukarıdan aşağı:

- 1 - Teklifsizlik.
- 2 - İnsanlık.
- 3 - Bez imalinde kullanılan beyaz sakız - Tatil.
- 4 - Evin taksimatından - Bir muharirimiz.
- 5 - Kabul etmemek.
- 6 - Mânasız şey - Bir harfin okunuşu.
- 7 - Ters kâr eden demektir - Arka değil.
- 8 - Ters Bulgaristanda bir şehirdir.
- 9 - Nota - Halat yumağı.
- 10 - Yatak - Ceviz.

Gegen bulmacamızın halli

Soldan sağa:

- 1 - Sımarıklık, 2 - Ukubet, İla, 3 - Yaz, Çıbrı, 4 - Uç, Fer, Aka, 5 - Bol, Ak, 6 - Uruç, Ar, Ta, 7 - Lane, Çalap, 8 - Nafaka, 9 - Aşk, Arayan, 10 - Ka, İhata.

Yukarıdan aşağı:

- 1 - Şuyubulmak, 2 - İkaç, Re, Şa, 3 - Muz, Bunak, 4 - Ab, Foça, 5 - Reçel, Nah, 6 - İtir, Aqara, 7 - Arafat, 8 - Libak, Laya, 9 - İlk, Taka, 10 -

MAĞAZA İÇİN - Yazı ve kasa işlerinde müktehd lise derecesinde tahsilli bir bayana satış yapacak küçük bir bayan alınacaktır. Tahsil ve hal tercümeleriyle Akşam'da İ. G. ye mektupla müracaat. -

İÇTİMAİ MEVKİ SAHİBİ - Bir baym ev işlerini idare edecek bir bayana ihtiyacı vardır. Galata posta kutusu 1150 ye mektupla müracaat. - 1

HİZMETÇİ ARIYORUM - Bir beyin ev işlerini idare etmek için bir kadına ihtiyacı vardır. «Tap» rûmüzile gazete idaresine yazılması. - 1

3 - SATILIK EŞYA

SATILIK - Konkasör, Traktör ve kasa. müracaat: Telefon 43856. Her gün öğleden evvel. - 1

SATILIK - Bir piyano, bir mükemmel salon gramofonu, bir hesap makinesi satılıktır. Taksim Şehid Muhtar caddesi, Kader apartmanı kapıcısına müracaat. - 2

SATILIK OTOMOBİL - Geçen sene mücedded olarak acentadan alınmış ve henüz 9 bin kilometre yapmış dört kişilik yeni küçük bir Opel Kadet satılıktır. 4 lira plâka parası verir bir tenek benzin ile 200 Klm. yapar. Taliblerin Sirkeçide Erzurum hanında 18 numaraya müracaatları. -

SEKİZ KİŞİLİK - Açık bir tenezzüh motörlü aranyor. Talip olanların Akşam'da Z. S. rûmüzuna müracaatları - 2

SATILIK KÜÇÜK OTOMOBİL - Kapalı az kullanılmış. İstanbul Aşır efendi cad. İhsaniye han No. 1 re müracaat - 1

SATILIK MATBAA MAKİNELERİ - H. M. Setyan matbaasında mevcut matbaa ve mücellidliğe aid her nevi eşya ayrı ayrı ve yahut toptan satılıktır. Sultanhamamda Aşır Ef. han No. 22 ye müracaat.

4 - KİRALIK - SATILIK

KİRALIK EŞYALI APARTIMAN - Altı oda kalorifer her gün sıcak su Taksim Şehid Muhtar caddesinde Kader apartmanı kapıcısına müracaat, kısa müddetle de kiralınır. - 2

KİRALIK KÜÇÜK APARTIMAN - Sığıl Çocuk hastanesi karşısı operator Raif. S. No. 8 her gün içindekilere müracaat. - 2

ACELE SATILIK APARTIMAN - Nisantaş Teşvikiye camisi sırasında Kalpçı sokakında senevi altı yüz lira iradı bulunan mücedded her türlü konforu havlı dört numaralı apartıman acele satılıktır. İçindekilere müracaat. - 9

KİRALIK DEPO - Ortaköy, hususî rıhtım, betonarme. Antrepo, imalâthane, zahire için elverişli. Mü. Galata, Nur Han No. 13. Telefon: saat 17,30 - 18,30: 43265, saat 8 - 9: 41898. - 6

KİRALIK - Kaçırılmıyacak büyük bir fırsattan dolayı ehemmiyetle nazarı dikkatinizi çebederim. Beyoğlunda Balıkcızarında Kaşyoncukuluğu caddesinde 45 numaralı ardiye, gazino, lokanta, bira-hane, depo ve imalâthane olmağa elverişli mahal kiralıktır. Talipier görmek ve malûmat almak üzere Balık sokak 10 numaralı Toroğlu apartımanı kapıcısına müracaat etmeleri. - 2

SATILIK ARSA - Feneryolu, Bağdad caddesi, 146 No. 1 2 dönümden fazla, ağaçlı, duvar, kapı ve kuyulu bir arsa satılıktır. Müracaat: Tel. 43249. - 3

SATILIK - Arnavutköyünde tramvay caddesinde ve rıhtım üzerinde kâin 168 numaralı küçük bir bab kâğır hane satışla çıkarılacağından şubatın yirmi altıncı pazartesi günü saat 17 ye kadar Nuruosmaniye Türk Okutma Kurumu müdürlüğüne müracaat olunması. - 2

SATILIK APARTIMAN - Lâleli Aksaray cad. Eşsiz köşebaşı 6 daire 4 - 5 odalı güneş hava çok nezaret modern sık yıldı 2500 irat Beyazıt benzin deposuna. - 4

SATILIK ECZANE - Ceyhan'da Vatan eczanesi sahibinin hastalığı dolayısıyla satılıktır. Müracaat: Eczacı Ceyhanda Ali Rıza. - 17

AYAZPAŞADA HEM YAZLIK, HEM KİŞİLİK KONFORLU KİRALIK EV - On bir oda kalbifer sıcak su tertibatı güzel bahçeli Marmaraya ve Boğaza harikulade manzaralı bir ev kiralıktır. Müracaat: Telefon: 40552. - 21

MECBURİ DEVREN SATILIK BAKKALİYE - Galata Şahsuvar caddesinde işlek bir yerde ve içinde bulunan eşyalar birlikte hastalığı dolayısıyla satılıktır. Fazla izahat almak için Hanri Galata Perşembe Pazar Ticaret han müracaat. - 1

ACELE SATILIK YALI - Çengelköyünde işkeleye yakın küçük muntazam bahçe, su, gaz, elektrik, telefon, banyo. Herşey mükemmel. İçindekilere müracaatları. - 8

ACELE SATILIK HANE - Fatih'te tramvay durağında üç katlı, yedi odalı, hamam, mutfak, sarnık, bodrum ve altında 50. katın (61 - 52) numaralı kâğır hane satılıktır. Talipier altındaki dükkâna müracaat. - 3

SATILIK KÂĞİR EV - Beyazıt Bakırözü cad. Şeker Ahmed P. Ş. sok. No. 4 - 6. Altında dükkânı 5 oda ve bahçeli çarşıya piyasaya pek yakın iş erbabına gayet elverişli, talipier karşısındaki mücellid bay Yakoya mür. - 1

MAÇKADA - Tramvay caddesi üzerinde 7 odalı bir daire kiralıktır. Kalorifer, asansör, telefon vardır. Fiatli ehvendir. Telefon 42546 ya mür. - 1

ACELE DEVREN SATILIK BAKKALİYE MAĞAZASI - İşlek bir mevkide içerisindeki emteası ile taşıraya gideceğinden satılık. Nisantaş Vali konağı cad. 54 No. - 1

SATILIK KÜÇÜK APARTIMAN - Sığıl Çocuk hastanesi karşısı operator Raif. S. No. 8 her gün içindekilere müracaat. - 2

5 - MÜTEFERRİK

YENİ DANS LAMBET VOK DÂNSLARI - Hususî ve münferid olarak pazardan maada her gün Beyoğlu Karlıman karşısında Nuri Ziya sok. No. 30. Profesör Panosyan. - 7

ALMANCA DERSLERİ - Berlin üniversitesinden mezun bir Alman profesör tarafından en seri ve asri metotla verilir. Fiatlar mutedildir. «Prof. H.» - 16

DANS DERSLERİ - En iyi en çabucak ve akademik metotlarla en dansları yeteneklerle öğrenen Prof. Hanımyan B. oğ. Parmakkapı Mis sokak 13. - 6

LİSAN MÜTEHASSİSİ PROF. ANGEL FRANSIZCA - Dersanesinden: Fransızcanız zayıf ise bize geliniz; mutedil bir ücretle kısa zamanda sizi takviye ederiz. Dersler münferid veya müstektir. Bahçekapı tramvay yolunda Selâmet hanı. - 4

PIYANO DERSLERİ - En kolay metot, seri ve esaslı ilerleyiş, mûsald şartlar. Adres: Feriköy, Baruthane caddesi No. 71. - 5

İNGİLİZCE - (Bahusus ticaret şubeleri) - İngiliz Oxford üniversit. mezunu bir profesör ders veriyor. - Esaslı ve en asri usul. - Ehven flatlar. - «İngil. Prof.» - 19

MEKTUPLARINIZI ALDIRINIZ - Gazetemiz idarehanesini adres olarak göstermiş olan karlırlarımızdan Deniz - S. K. - E. M. 3 - A. Z. Z. S. - İ. G. - L. D. - Top. namlarına gelen mektupları idarehanemizden aldirmaları mercudur.

AKŞAM MATBAASI - Rotatif makinelerinde resimli ve renkli gazete ve mecmuaları, baskı ade-di yüksek risale, kitab ve her nevi matbuaları en temiz şekilde en ehven şeraitle basar. - 1

Devamlı işler için hususî şerait tesbit edilir. Fazla tafsilât için matbaa idaresine müracaat. Telefon: 20497

DOYÇE ORIENTBANK - Dresdner Bank Şubesi - Merkezi: Berlin - Türkiye Şubeleri: İstanbul (Galata ve İstanbul) - Depo: Tütün Gümrük izmir - Her türlü banka muamelâtı

Akba müesseseleri - Ankara'da her dilden kitap, gazete, mecmua ve kırtasiyeyle ucuza olarak AKBA müesseselerinde bulabilirsiniz. Her dille kitap, mecmua siparişi kabul edilir. İstanbul gazeteleri için ilân kabul, abone kaydedilir. Undervodd yazı ve hesap makinelinin Ankara acentesi, Parker dolma kalemlerinin Ankara'da satış yeridir. Telefon: 3377.

İzmir İncir ve Üzüm Tarım Satış Kooperatifleri Birliği

ÜZÜM

İNCİR

Femiz ve fennî usullerle hazırlanmış
zarif ambalajlar içinde:

TARİŞ
TARİŞ
TARİŞ
TARİŞ

Üzüm ve incirleri, dünyanın zevkini bilen her muhitinde takdirlerle karşılanmaktadır.

Markası rekabet kabul etmeyen bir eksir ifade eder.

Üzüm ve incirleri, çocuklarınıza vereceğiniz şekerlemelerden daha nefis ve daha mugaddidir.

Üzüm ve incirleri, dostlarınıza ikram edeceğiniz kahve ve çaydan şüphe yok ki daha sıhhidir.

Satış yeri : Beyoğlu İstiklâl caddesi No. 64
(Parmakkapı Tramvay durağında)

Fatih sulh ikinci hukuk mahkemesi satış memurluğundan: Şükrü ve Hüseyin kızları Azize ve Nazmiye ve İbrahim kızı Azizenin şayan mutasarrıf oldukları Fatihde Dervişali mahallesinin Nakkaş soka. eski 2 yeni 6 No. sağı ve arkası 338 ve solu ve arka tarafı 336 harita No. cephesi tarihi 1000 ile çevrilmiş tamamı 160 lira muhammen kıymetli maa bahçe bir bap hanenin yarısı izalei şuyu zımında açık arttırma suretile 24/3/939 tarihine müsadif cuma günü saat 10 dan 11 e kadar mahkeme başkâtibinin odasında âtidedi şartlar dairesinde satılacaktır. Muhammen kıymetin % 75 ini bulduğu takdirde ihale edilecek aksi takdirde en son arttırmanın taahhüdü baki kalmak üzere 3/4/939 tarihine müsadif cumartesi günü aynı saatte ve aynı yerde ikinci arttırma icra edilecektir. 1 — Satış peşin para iledir, arttıranlar % 7.5 nisbetinde pey vereceklerdir. 2 — İşbu gayri menkuldeki gayri müseccel hak sahiplerinin tarihi ilandan itibaren 20 gün içinde ve saikle birlikte müracaatları lazımdır. Aksi takdirde paylaşmadan hariç kahrılar. 3 — Tarihi ihaleye kadar olan bilmümle vergiler hissedarlara ve % 2.5 tellâliye ile 20 senelik taviz bedeli müşteriye aiddir. 4 — Müşteri bedeli ihaleyi miadında vermezse ihale fesholunur ve gayri menkul yeniden arttırmaya çıkarılarak en çok arttırana ihale edilir aradaki fark ve zarar bîlâ hüküm müşteriden alınır. 5 — Şartname herkesin görebileceği surette bugünden itibaren açıktır. Fazla malûmat isteyenler satış 106 No. ile memuriyetimize müracaat etmeleri lazımdır. 6 — İşbu satış ilanı gayri menkulde alâkadar olanlardan Nazmiyenin ikametgâhının meçhuliyetine binaen ilanen tebliğ olunur. M. 1949

Eyüp sulh hukuk mahkemesinden: Leandros terekeseine aid İstanbul Bahkarpazarı Yağcılar sokak 5 No. 11 dükkânın konturati bitmesi hasabile bir sene müddetle arttırma suretile kiraya verileceğinden ve (23) yirmi üç lirada talibi uhdesinde olup fazlasına talip olanların bir aylık teminat akçesile beraber Eyüp sulh ahkâmı şahsiye hâkimliğine 1/3/939 çarşamba günü akşamı saat 17 ye kadar gelmeleri ve fazla malûmat isteyenlerin 938/93 tereke dosyasile mahkeme kalemine müracaatlarının lüzumu ilân olunur. (15107)

YENİ NEŞRİYAT:

Servetifünun (Uyanış)

Yeni bir şekle giren ve zengin bir yazar kadrosu toplayan Servetifünun (Uyanış) in bu haftaki sayısı, Ahmed İhsan Tokgözün edebiyat akademisi münasebetile yazdığı başmakalesi, Naci Sadullahın (Fakat edebiyat nerde?) isimli yazısı, Halid Fahri Ozansoy, Ziya Osman Sebanın şiirleri, Muazzez Kaptanoğlu, Kerime Nadir, Enver Naci, Neriman Hikmet, Gavsı Halid Ozansoy, M. Sami Tezgin yazılarla çıktı. Sami Tezgin yazısında Osmanlı devletinin mühim bir devrini aydınlatıyor.

(ARKITEKT) Mimar

Bu Derginin 94 - 95 inci sayıları bir arada intişar etmiştir. Bu sayılarda, Mimar Sedad Hakkının Maçkade bir evi, Mimar Rebil Gorbounun Boğazda bir villası, Mimar Naci Meltemin Mumhane antreposu, Mimar Kömürçüoğlu Asımın Büyükdada mezarlığı ve Maraş belediye bânî proteleri ile Dr. A. Süheyl'in Halkâri

"Bana inanınız," Bu Süt kreması usulü sayesinde

50 yaşındaki bir çok kadınlar
ancak 30 yaşlarında
görüneceklerdir.

Oklarla işaret edilen
yerlere tatbik ediniz.
Sonra da bütün yüz
ve boynunuza sürünüz.

Buruşmuş, solmuş ve gevşemiş bir cildi, tazeleyip gençleştirmek için işte size basit bir usul: Taakim ve tasfiye edilmiş bir miktar süt kreması bir miktar saf zeytinyağı ile karıştırınız. Sonra hepsini iki kısım en iyi krema ile karıştırınız. Bu halita, cildinizi besleyip tazeleştirecek ve inanılmaz bir güzellik temin edecektir.

Bir aktris gençlik manzarasını muhafaza ve idame için bu basit usulü tatbik etmiş ve 70 yaşında genç kadın rollerini oynamıştır. Eczacınız da bu halitayı size ihzar edebilir, fakat muhteviyatı az miktarda olmakla beraber pahalıya mal olur. (Yağsız) beyaz rengindeki Tokalon kreminin terkininde saf zeytin yağ ile ihzar edilmiş süt kreması mevcuttur. Cildinizi beslemek için en mükemmel ve hakiki bir cilt unsurudur. Her halde memnuniyet bahş semeresi garantilidir. Aksi halde paramız iade edilebilir.

SAYIN MÜŞTERİLERİMİZE:

Sayın bay;

İstidlak dolayısıyla mağazamız bitişik Zahirçiler (İzmir) sokağına nakolunmuştur. 30 senedenberi bizlere gösterdiğiniz emniyetin devamını rica ile derin saygılarımızı sunarız. Singer saatleri deposu Eminönü - İstanbul

Dr. Hafız Cemal

Lokmanhekim

Dahiliye mütehassisi

Divanyolu 104

Muayene saatleri Pazar hariç her gün 2.5-6 Salı, Cumartesi 9.5-12 fukaraya

T. C. ZİRAAT BANKASI

Kuruluş tarihi: 1888

Sermayesi: 100.000.000 Türk lirası Şube ve Ajans adedi 232

Ziraî ve ticarî her nevi banka muameleleri

PARA BİRİKTİRENLERE 28.800 LİRA İKRAMIYE VERECEK

Ziraat Bankasında kumbaralı ve ihbarsız tasarruf hesaplarında en az 50 lirası bulunanlara senede 4 defa çekilecek kur'a ile aşağıdaki plâna göre ikramiye dağıtılacaktır:

4 Adet	1.000 Liralık	4,000 Lira
4 »	500 »	2,000 »
4 »	250 »	1,000 »
40 »	100 »	4,000 »
100 »	50 »	5,000 »
120 »	40 »	4,800 »
160 »	20 »	3,200 »

DIKKAT: Hesaplarındaki paralar bir sene içinde 50 liradan aşağı düşmeyenlere ikramiye çıktığı takdirde % 20 fazlasile verilecektir.

Kur'alar senede 4 defa, 1 Eylül, 1 Birinci kânun, 1 Mart ve 1 Haziran tarihlerinde çekilecektir.

HAYAT

YOLCULUĞUNUN =
EN-LÜZUMLU-BAVULU
KUMBARADIR

TÜRKİYE İŞ BANKASI

Meşhur Alman güzellik mütehassısı Profesör Doktor E. WINTER

tarafından for-
mulü yapılan

VENÜS PUDRASI

Terkibi altın kremli 21 saat havalandırılmış 12 cazip renkli fevkalâde ince ve hafif VENÜS pudrasile tuvalet gören bir cild dünyanın en taravetli güzelliğini ifade eder. Deposu: NUREDDİN EVLİYAZADE, İSTANBUL

Scandinavian Near
East Agency

Galata Tahir han 3 üncü kat

Tel: 44991 - 2 - 3

Svenska Orient Linien Gothenburg
Gothenburg, Stockholm, Oslo, Dantzig.
Gdynia Copenhag Abo Reval ve bütün
Baltık limanları gark ve Karadeniz başlı-
ca limanları arasında 15 günde bir ağız-
ve aydet için muntazam postalar.
Gdynia - Dantzig - Gothenburg ve Oslo-
dan beklenen vapurlar.

Gotland vapuru 20 Şubata doğru.
Brangeland vapuru 28 Şubata doğru.
Freja vapuru 3 Martta doğru.
Yakında İstanbuldan Hamburg Roter-
dam - Kopenhag, Gdynia Gothenburg,
Dantzig - Stockholm, ve Oslo limanları
için hareket edecek vapurlar.

Aasne vapuru 22 Şubata doğru.
Gotland vapuru 20 Şubata doğru.
Brangeland vapuru 28 Şubata doğru.
Fazla tafsilat için Galata'da Tahir han
3 üncü katta kâin acentahâna müracaat.
Tel: 44991 - 2 - 3

İstanbul Levazım
Amirliği ilânları

39 çift harici kundura alınacaktır.
Pazarlıkla eksiltmesi 20/2/939 Pa-
zartesi günü saat 14,30 da Tophane-
de İst. Lv. Amirliği Satınalma komis-
yonunda yapılacaktır. Hepsinin tah-
min bedeli 175 lira 50 kuruştur. Temi-
natı 26 lira 33 kuruştur. Şartname
ve nümunesi Ko. da görülebilir. İstekli-
lerin kanunî vesikalarile beraber belli
saatte Ko. na gelmeleri. (971) (518)

Mamul olarak bin adet yatak kılıfı
alınacaktır. Açık eksiltmesi 6 mart
939 pazartesi günü saat 14 de Tophane-
de levazım Amirliği satınalma komis-
yonunda yapılacaktır. Hepsinin tah-
min bedeli 2380 lira ilk teminatı
178 buçuk liradır. Şartname ve işçilik
nümunesi Ko. da görülebilir. İstekli-
lerin kanunî vesikalarile beraber belli
saatte Ko. na gelmeleri. (527) (1112)

Seksen ton yulaf alınacaktır. Pa-
zarlıkla eksiltmesi 23/Şubat/1939 per-
şembe günü saat 15,30 da Tophane-
de Levazım Amirliği satınalma komisyo-
nunda yapılacaktır. Şartname ve nü-
munesi komisyonda görülebilir. İstekli-
lerin yüzde 15 katı teminatlarla
belli saatte komisyona gelmeleri. (529) (1114)

750 - 1000 metre uzunluğunda bat-
maz lif halatı alınacaktır. Pazarlıkla
eksiltmesi 23 şubat 939 perşembe gün-
nü saat 14,30 da Tophane-
de Levazım Amirliği satınalma komisyonunda ya-
pılacaktır. Şartnamesi Ko. da görü-
lebilir. İsteklilerin yüzde onbeş katı te-
minatlarla belli saatte Ko. na gelme-
leri. (526) (1111)

Piyade atış okulu için beş ton ben-
zin alınacaktır. Pazarlıkla eksiltmesi
24/2/939 cuma günü saat 14,30 da
Tophane-
de İstanbul levazım Amirliği
satınalma komisyonunda yapılacaktır.
Tahmin bedeli 1125 lira teminatı
168 lira 75 kuruştur. Şartnamesi Ko.
da görülebilir. İsteklilerin kanunî ve-
sikalarile beraber belli saatte Ko. na
gelmeleri. (528) (1113)

Askerî prevantoryum için bir adet
büfe alınacaktır. Pazarlıkla eksiltmesi
23/2/939 perşembe günü saat 14 de
Tophane-
de İstanbul levazım Amirliği
satınalma komisyonunda yapılacaktır.
Tahmin bedeli 120 liradır. Temina-
tı 18 liradır. Şartname ve eşkâli Ko.
da görülebilir. İsteklilerin belli saatte
Ko. na gelmeleri. (525) (1110)

İstanbul Harici
Askerlik ilânları

Malatya garnizonunda bulunan bir-
liklerin ihtiyacı için kapalı zarfla ya-
pılan münakasa neticesinde M. M. V.
den gâli görüldüğü cihetle 360,000
kilo K. ot münakasası pazarlık sure-
tile yapılacaktır. Pazarlık 6/3/939 pa-
zartesi günü saat 14 de yapılacaktır.
Şartnameler Malatyada Alay satınal-
ma komisyonda her gün görülmektedir.
Taliplerin 3240 lira teminatı katiye-
lerle Malatyada Alay satınalma ko-

Modern
ÂDABI MUAŞERET

Yazan: Süheylâ Muzaffer

Askere, zemura, kadına, erkeğe, talebeye günün en lüzumlu eseri, 1939 senesi
muâşeret âdabının tekâmülüne göre yazılmış ilk kitap.

Fiatı: Ciltsiz 50, ciltli 75 kuruş.

Satış yeri: İNKILÂP KİTAPEVİ

YENİ BİLET SATIŞ GIŞELERİ

Muntazam posta seferleri yapan vapurlarımızla seyahat edecek yolcu-
lara bir kolaylık olmak ve izdiham vukuuna mahal kalmamak üzere bilet
satış gişeleri artırılmıştır. 20 şubat 1939 pazartesi gününden itibaren faa-
liyete başlayacak olan satış yerlerle buralardan satılacak biletlerin cins ve
nevileri aşağıda yazılıdır:

- 1 — Karaköydeki acentahakta: Bütün hatlar için kamara biletleri.
- 2 — Galata rıhtımında Deniz Ticareti binasına bitişik gişelerde:
Bütün hatlar için güverte biletleri.
- 3 — Topane rıhtımındaki yolcu salonunda: Marmara havzasile İm-
roz hattı postaları için kamara ve güverte biletleri.
- 4 — Sirkeci yolcu salonundaki gişelerde: Mersin, Ayvalık, Bartın hat-
ları için kamara ve güverte biletleri.

Fotoğraflı gidiş - dönüş ve halk biletleri almak isteyenlerin, vapurların
hareket günlerinden bir gün evvel müracaat etmeleri menfaatleri icabın-
dandır.

TÜRK HAVA KURUMU

26 NCI TERTİP

BUYUK PIYANGOSU

Beşinci keşide: 11/Mart/1939 dadır. Büyük

ikramiye: 50,000 liradır... Bundan başka: 15.000,

12.000, 10.000, liralık ikramiyelerle (20.000 ve
10.000) liralık iki adet mükâfat vardır...

Bu tertipten bir bilet alarak iştirak etmeyi ihmal etmeyiniz. Siz
de piyangoğunun mes'ud ve bahtiyarları arasına girmiş olursunuz.

Nafia vekâletinden

1 — Sivas - Erzurum. Diyarbakır, Cizre, İrmak, Ereğli hatları ile merkez ist-
timlâk bürosunda çalıştırılmak ve yapılacak imtihanda gösterecekleri ehliyet
ve liyakate göre 150 liraya kadar ücret verilmek üzere münhal olan istimlâk
fen memurlukları ile istimlâk kısımlarına şefliklerine ve istimlâk memurluğuna mü-
nasipleri tayin edilecektir.

2 — Demiryolu güzergâhı ile tarafeyninde bulunan gayri menkullerin
haritalarını alabilecek ve tersimatı ile her türlü mesahalarını yapabilecek
olanlardan,

3 — Tapu veya kadaastro dairelerinin fen kısımlarında lâakal üç sene bil-
fiil çalışmış bulunanlardan,

4 — Kadaastro mektebinden mezun olanlardan
Bu memuriyetlere talip olanların nüfus hüviyet cüzdanları ile evvelce çalıştık-
ları yerlerden aldıkları vesikalarını ve polisten musaddak iyi hal kâğıtları ile
mektup şehadetnamelerini üç adet vesika fotoğrafı ile sıhhat raporlarını bir
istidaya bağlayarak Vekâletimiz müracaatları lâzımdır.

5 — Müsabaka imtihanı 1/3/939 tarihinde saat onda Vekâletimiz inşaat
dairesinde yapılacaktır. (518) (1006)

Dilber Kardeşler
Müessesatı Tuhafiye
Türk Anonim
Şirketi

Hissedarların umumî heyeti 21 mart
1939 salı günü saat 10 da Mahmutpaşa-
da Mehmet paşa hanında 5 numaralı
yazıhanede âdi surette toplanacağından
hissedarların o gün gelmeleri rica olunur.

Esas mukavelenamenin 26 ncı maddesi
mucibince 50 hisseye malik hissedarların
haliz oldukları hisse senetlerini içtima gün-
nünden nihayet bir hafta evvel şirket
merkezinde tevdi etmeleri icap eder.

Ruznamei müzakerat

1 — 1938 yılı işlerine aid meclisî idare
raporunun okunması.

2 — Bilângo kâr ve zarar hesapları ile
mürakipler raporunun okunarak tasdik
ve meclisî idarenin ibrası.

3 — Ticaret kanununun 323 üncü mad-
desine göre şirketle ticaret muamelele-
rinde bulunmak üzere idare meclisî âza-
sına salâhiyet verilmesi.

4 — Yeniden iki mürakip tayini ile üç-
retlerinin tesbiti.

Dr. Suphi Şenses

İdrar yolları hastalıkları mütehassısı
Beyoğlu Yıldız sineması karşısı Lekler
apartman. Fakirlere parasız.
Tel. 43924

EMLÂK ve
TİCARET

TÜRK ANONİM ŞİRKETİNDEN:

Emlâk ve Ticaret Türk Anonim Şirketi
hissedarlar umumî heyeti 21 mart 1939
salı günü saat 10,30 da Mahmutpaşada
Mehmet paşa hanında şirketin merkezinde
toplanaacağından hissedarların o gün
gelmeleri rica olunur.

Heyetî umumiyeye asaleten ve vekâle-
ten iştirak edebilmek için hissedarların
lâakal 50 hisseye malik olmaları ve hisse
senetlerini nihayet 15 mart 1939 tarihine
kadar şirketin merkez idaresine tevdi et-
meleri icap eder.

Ruznamei müzakerat

1 — İdare meclisî raporunun okun-
ması.

2 — 1938 senesine aid bilângo, kâr ve
zarar hesabı ile mürakip raporunun oku-
narak tasdik ve meclisî idare âzasının
ibrası.

3 — Ticaret kanununun 323 üncü mad-
desi mucibince şirketle muamelele yapabi-
lirmeleri için idare meclisî âzalarına salâ-
hiyet verilmesi.

4 — 1939 senesi için iki mürakip tayini
ile ücretlerinin tesbiti.

Dr. KEMAL NURİ İmre

Cilt ve Zührevî Hastalıklar Mütehassısı
Beyoğlu Tünel başı Suriye Pasajı
No. 8 Tel: 40153

İnhisarlar U. Müdürlüğünden:

Malın cinsi	Miktarı metre	Muhammen bedel Lira	% 7,5 muvakk kat teminatı Lira
-------------	------------------	------------------------	--------------------------------------

İnce ve kalın çivili kayış 2400 Sif 4320 324
I — Şartname ve nümuneleri mucibince yukarıda yazılı kayışlar açık ek-
siltmeye konmuş ve muhammen bedelle teminatı akçesi hizalarında gösteril-
miştir.

II — Eksiltme 27/2/939 tarihine rastlayan pazartesi günü saat 14 de
Kabaşa levazım ve mübayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.

III — Şartnameleri parasız olarak her gün sözü geçen şubeden alınabile-
ceği gibi nümunelerde görülebilir.

IV — İsteklilerin eksiltme günü muayyen saatte teminat paraları ile bir-
likte mezkûr komisyona gelmeleri ilân olunur. (852)

Malın cinsi	Mik. Takt	Vahidi	Muhammen bedeli satış sureti Lira Kr.	mev. tem Lira Kr.	saati
-------------	-----------	--------	---	----------------------	-------

Eski çuval 41000 kilo 2460 — Açık artırma 369 — 14
parçaları
Muhtelif renk- 200 — 200 — Pazarlık 30 — 15
li yıldız

I — Yukarıda cins ve miktarı yazılı iki kalem malzeme ayrı ayrı hizala-
rında gösterilen usullerle satılacaktır.

II — Muhammen bedelleri ile muvakkat teminatları hizalarında gösteril-
miştir.

III — Arttırma 6/3/939 tarihine rastlayan pazartesi günü yukarıda yazı-
lı saatlerde Kabaşa kâin levazım ve mübayaat şubesindeki satış komisyo-
nunda yapılacaktır.

IV — Çuvallar her gün Paşabahçe ispiro fabrikasında ve yıldız nümu-
neleri de sözü geçen şubede görülebilir.

V — İsteklilerin arttırma için tayin edilen gün ve saatlerde % 15 temi-
natlarla birlikte mezkûr komisyona gelmeleri ilân olunur. (941)

Cinsi	miktarı	Muhammen B. Lira Kr.	% 7,5 muv. Te. Lira Kuruş	Eksiltme Şekli	Saati
-------	---------	-------------------------	------------------------------	-------------------	-------

Pirinç etiket 31700 Adet 400 — 30 — Açık eksiltme 14
İçki satış kasası 2900 Adet 8700 — 435 — Kapalı zarf 14,30
Filit 4000 Kg. 2800 — 210 — Açık eksiltme 15
Sinek kâğıdı iyi 150000 Adet 1500 — 112 50 Açık eksiltme 15,30
cins

Filit tulumbası 100 Adet 146 — 10 95 Açık eksiltme 16
Yapışkan macunu 175 Kg. 245 — 18 37 Açık eksiltme 16,15

I — Şartnameleri mucibince yukarıda cins ve miktarı yazılı «6» kalem
malzeme hizalarında gösterilen usullerle satın alınacaktır.

II — Muhammen bedelleri ile muvakkat teminatları hizalarında gösteril-
miştir.

III — Eksiltme 15/3/939 tarihine rastlayan çarşamba günü hizalarında
yazılı saatlerde Kabaşada levazım ve mübayaat şubesindeki alım komisyo-
nunda yapılacaktır. Sinek kâğıdı için bir hafta evvel nümune verilmek lâzım-
dır.

IV — Şartnameler her gün sözü geçen şubeden parasız olarak alınabilir.

V — Açık eksiltmeye iştirak etmek isteyenlerin % 7,5 güvenme paraları ile
birlikte eksiltme için tayin edilen gün ve saatte komisyona gelmeleri ve kapa-
lı zarf eksiltmesine iştirak etmek isteyenlerinde mühürlü teklif mektubunu
kanunî vesak ile % 7,5 güvenme parası makbuz veya banka teminat mektu-
bunu ihtiva edecek olan kapalı zarfları eksiltme günü en geç saat 13,30 za ka-
dar mezkûr komisyon başkanlığına makbuz mukabilinde vermeleri ilân olu-
nur. (1102)

PASTİL ANTİSEPTİK

KANZUK

Soğuk algınlığı, nezle ve teneffüs
yolları ile geçen hastalıklardan korur,
grip ve boğaz rahatsızlıklarında, ses
kısıklığında pek faydalıdır.

İNGİLİZ KANZUK ECZANESİ

Beyoğlu - İstanbul

Deniz Levazım Satınalma komisyonu ilânları

M. M. V. Deniz merkez satınalma komisyonundan:

1 — Tahmin edilen bedeli 5000 lira olan 166 kalem tıbbî ecza ve malzeme
24/2/939 tarihine rastlayan cuma günü saat 14 de Vekâlet binasında müte-
şekkil komisyonumuzda açık eksiltme ile münakasası icra edilecektir.

2 — İlk teminata 375 liradır. Şartnamesi her gün komisyonda görülebi-
lir. (489) (978)

RADYOLIN

ile SABAH - ÖĞLE - AKŞAM HER YEMekten SONRA muntazaman dişlerinizi fırçalayınız.

Avrupada en çok
kullanılan

POKER POKER

TRAŞ BIÇAĞI

Traş bıçakları memleketimizde
dahi en çok sevilen

Poker Traş Bıçağıdır.

Sevdiğiniz muharrirleri
bir arada görmek,
onların en güzel yazılarını
okumak ister misiniz?

11 Martta çıkacak
YENİ GÜN

Mecmuasını bekleyiniz.

Türkiye Kızılay

Cemiyeti Genel Merkezinden :

Gaz Maske fabrikamız için dikiş makinelerinin tamirinde vukuf sahibi bir makiniste ihtiyaç vardır. Aynı zamanda yazı makinelerinin tamirini de yapabilenler şayani tercihtir.

Makinist, ihtisas derecesi anlaşılmak üzere üç ay tecrübe müddetile angaje edilecek ondan sonra aslı mütahhas olacaktir.

Taliplerin hizmet ve kıfayet vesikalarile Yenipostane civarında Kızılay hanında, Kızılay Deposu Direktörlüğüne müracaatları.

SIYATİK! DERHAL DEF'EDİLİR!!
sonra siyatik zail olmuştur.

"Hastam Son Derece
Muztarip İdi,"

Hastabakıcısı, bir kaç gün zarfında siyatiki deffetti. Hastabakıcı Bayan M. Yazıyor:
Hastaya bakmak üzere davet edilmişim. Hastanın muztarip bulunduğu SIYATİK'e karşı su banyolarile tedavi edilmesinden dolayı kuvvetli bir soğuk algınlığına yakalanmış, daima yanımda bulundurduğum sizin kıymetli ALLCOOCK yakısını tatbik ettim. Ağrıları sükun bulmuş ve bir gün

Siyatikten muztarip iseniz mü'ic sancılarından kurtulursunuz. Delikli ALLCOOCK yakısını tatbik ettiğinizde, hemen sihi bir sıcaklığın OTOMATİK BİR MASAJ gibi ağrıyan yerin etrafına yayıldığı ve ağrıları defettiğini hissedeceksiniz. Delikli ALLCOOCK yakısı adalata yorgun asaba tam bir sükun ve ağrıyan mahalle yeni kanın cevellanını temin eder.

DELİKLİ ALLCOOCK YAKISI Fiati 27 1/2 kuruştur.

Süt Makinası Satanlara ilân

En yüksek maldan en ucuz çeşidine kadar
teminatlı, muhtelif markadan

SÜT MAKİNELERİNİZ

gelmiş olup, yeni tenzilâtlı fiatlarımızla
kataloklarımızı isteyiniz.

Umumi Acenta ve Merkez Deposu:

TURK - AVRUPA Limited Şirketi

İstanbul, Galata, Perşembepazarı No. 61

GRİP . NEZLE . ROMATİZMA

DERMAN

BAŞ . DIŞ . SİNİR . KIRIKLIK

Bütün ağı ve sıızlara karşı en müessir ve mütakâmil kase

G R I P

Nevralji

Nezle - kırıklık

Baş ve diş ağrıları

Soğuk algınlıkları - Kırıklık ve bütün ağrılara karşı

EN İYİ ÇARE

bir kaşe

NEOKALMİNA

DIR

ismine dikkat ediniz

ADEMi İKTİDAR
ve Bel Gevşekliğine Karşı

HORMOBİN

Tabletleri her eczanede aramız. (Posta kutusu 1255 Hormobin)

öksürenlere **KATRAN HAKKI EKREM**

FOSFARSOL

kan kuvvet İştihâ

ŞURUBU

Her Eczanede Bulunur.

Umum doktorların mütefikkan takdir ve milyonlarca vatandaşa itimatla tavsiye ettikleri en mükemmel bir kuvvet şurubudur. Daima kanı tazeleyip çoğaltır. Tatlı bir iştihâ temin eder. Her zaman gençlik, dinçlik, verir, zekâ ve hafıza kudretini yükseltir. Sinirleri adaleleri kuvvetlendirmek uykusuzluğu, halsizliği, fena düşünceleri giderir. Vücut makinesine lâzım olan bütün enerji ve kabiliyeti vererek insanı daima azim, irade, neşe sahibi eder. Mide barsak tembelliğinden ileri gelen muannid inkıbazlarda, bel gevşekliliği ve ademi iktidarda şayani hayret faydalar temin eder.

FOSFARSOLU; diğer bütün kuvvet ilâçlarından ayıran başlıca hassa, devamlı bir surette kan, kuvvet, iştihâ yaratması ve ilk kullananlarda - bile mucize gibi tesirini derhal göstermesidir. Tifo (grip, zatürrie, sıtma ve umum kansızlıkla neticelenen tehlikeli hastalıkların nekahat devirlerinde en mükemmel bir derman şurubudur. Sıhhat Ve-kâletinin resmî müsaadesini haizdir.

Bütün ağrıları kesen
emsalsiz bir ilâç:

NEOKÜRİN dir.

Neokürin :

Baş, Diş ve Romatizma ağrılarını derhal keser.

Neokürin :

Grip, Nezle ve Soğuk algınlığında emsalsiz bir devadır. Ateşi söndürür, vücut kırıklığını alır.

Neokürin :

Bayanların aybaşı sancılarını keser ve âdeti kolaylaştırır.

Neokürin :

Mideye, kalbe ve böbreklere zarar vermez. Günde 2 - 3 alınabilir.

Neokürin :

i daima tercih ve ismine dikkat ediniz.

Bir kase 6. altılık kutu 30 kuruştur. Her eczanede bulunur.